

పూలి సుబ్బారావు పాటలు

అను

శ్రీ ల వే దు క పా ట లు

రెండవ భాగము.

ఇది

Sho 749

గుంటూరు జిల్లా ఒంగోలు తాలూకాలోని

ఉప్పగుండువారి వాస్తవ్యుడు 9273.

పూ లి సు బ్బా రా వు చే

శ్రీ జనోపయోగార్థము రచించి

ప్రచురించబడినది.

——————

కొలతకున్న 1000.

హైదరాబాద్ లోని

కా కి నా డ :

స్కృప్ లండ్ కో, మాద్రాస్ కరతాలయంను

ముద్రించబడినది.

Copyright registered

1921.

(Price Rs. 12.)

POSTAGE EXTRA.

శ్రీ రస్తు.
ఘాలిసుబ్బారావుపాటలు
అను

స్త్రీలవేడుకపాటలు

రెండవభాగము.

ఇది

గుంటూరుజిల్లా బంగోలు తాలూకా.

ఉప్పగుండుూరి వాస్తవ్యుడు

ఘాలి సుబ్బారావుచే,

స్త్రీజనోపయోగార్థము రచించి

ప్రకటింపఁబడియె.

రెండవకూర్పు 1000

కాకినాడ :

స్కేప్ లిండ్ కో., ముద్రాక్షరశాలయూను

ముద్రితము.

1921

కాపీరైట్ నిభిస్తున్నది]

[నెల 0—12—0.

విషయసూచిక.

శ్రీమత్కల్యాణ మహాత్మ్యము	వదిన వీడముపాట	41
పాటలు	1 వదిన హంసపాట	"
దీవెనలపాటలు	3 వదినభక్తిముపాట	"
తెలంటుపాటలు	" వదినచామరముపాట	43
నలుగుపాటలు	4 వదిన అమ్మపాట	"
ద్వైపాటలు	7 వదిన సభాశాంతిముపాట	48
ఆప్పడములుతెట్ట పాటలు	8 వదిన లాఠిపాట	"
పుష్పలుచ్చలపాటలు	" వదిన మంగళహారతిపాట	"
పసుపునలుచుపాటలు	9 వీర్యాలవాటిమీది పాటలు	44
గంధంపాటలు	" తెలుపుద్వైపాటలు	"
పూలచంద్రికపాటలు	19 వధూవరుల వామదేయముల పాటలు	49
పెండ్లికోడుకుమిడి పాటలు.	31 బువ్వంబంతిపాటలు	50
పెండ్లికూతురిమీది పాటలు	33 కలహారములపాటలు	52
బావమీదిపాటలు	34 వీరములందుపాటలు	53
వదినమీదిపాటలు	35 వామపుమీద బొమ్మవప్పగింతలపాటలు	54
వదినమేలుకోలుపుపాట	37 బుప్పగింతలపాటలు	55
వదిన చంతిధానముపాట	" 9 నక్కోడలపాటలు	57
వదినతెలంటి పాట	" జలక్రీడలపాటలు	58
వదిన నలుగుపాట	38 లాఠిపాటలు	59
వదిన స్నానముపాట	" శ్రీకృష్ణగోళ పండుగపాటలు	60
వదిన శరణు గెల్చెల పాట	" వామజపాటలు	61
వదిన తెలదువ్వపాట	39 పంపతుల వస్త్రనలపాటలు	"
వదిన తిలకముపాట	" పానముపాటలు	62
వదిన కాటుకపాట	" మిథునవీరముల పాటలు	63
వదిన పసుపుపాట	40 కుచేలోపాఖ్యానముపాటలు	"
వదిన గంధంపాట	" దుక్కిణీకల్యాణముపాటలు	67
వదిన అత్తరు పన్నెను పాట	" మంగళహారతులపాటలు	76

ప్రీతి క.

మహాశయులారా,

ఇంతకుముందు నాచే వ్రాయబడిన యీ పాటలగ్రంథముయొక్క మొదటిభాగము అయిదుకూర్పులుగల 7000 గ్రంథములు శలవగుంతవరకున్న, ఈ రెండవభాగము గ్రంథములకు సుమారు 2000 పరిమితిగల అగ్లర్లు వచ్చువరకున్న, ఈగ్రంథము వెలువడకుండుటకు కడుశోచనీయము. మొదటిభాగము మొదటికూర్పు ముద్రాణమైనది లగాయతు నాకుగలిగిన అనివార్యమయిన కారణాంతరములవల్ల దీని జారవకలిగించుకొనుట కే వీలుకలుగదయ్యె. ఎల్లనో భగవదానుగ్రహమువలన నేటికేభాగముద్భవించినది గాని లోకోద్ధారణకారణకారక మహాశయములు మొదటిభాగమునలెనే దీనిని ప్రపయోగపర్చుకొనుచు మూడవ భాగమునకు నాకవకాశము కలుగచేయవచ్చును. సాధారణముగా లోకాచరణమందు నిండి నిబిడకృతమైయున్న పాటల ఫణులు లలో పనాగరికతను వడసి పానినిబట్టి యీభాగమును రచించితిని. మొదటిభాగములో లేని కొత్తిపాంశముల (రికముల) పాటలు యిందు లోకలపు. నేనీరెండవభాగమును రచించుటకుగాని, ఇక తక్కినభాగములను రచించబోవుటకుగాని, క రణము పాటలు వినదము క్రొత్తి మట్ల నవలంబించుటనుబట్టియే ఇట్టి అవకాశము పాటలసంబంధమును కలిగించుకొను అందరికిని కలిగియేయున్నదిగాని, యెవరోవక్కరు కొన్ని పాటలను రచించి లోకములో యింకెవ్వరికిని జ్ఞాజ్ఞములకు పాటలురచించుటకు శ్రమ సేవించితిని తమలోకిరు అనుకొనింత మాత్రమున అంతలో సంతమయ్యే విధాయక మేమియు కనుపించదు. ఒక వేళ నెవ్వరైన నన్విషమవలంబించి అదిచర్చితచర్చణమై లోకదూషణమేగాని భూషణముకాదు. నేను మొదట పాటలురచించుటకు ముందు అనేకమంది పాటలురచించియు, ముద్రించియు యుండిగాని నేను ఆగ్రంథములలోని కొత్తి మార్పులను కలిగించి రచించి ముద్రింపించి యున్నాను. అనిచే ఆగ్రంథకర్తలందరికన్న నేనుపండితుడను, కుశాగ్రబుద్ధుడును, అనిచెప్పుకొనుటకాదు; గానీ నాపాటలగ్రంథము

యొక్క భావములను అవలంబించినవారే పండితులు, కుశాగ్రబుద్ధియుతులు, నూతనమార్గానలంబకులు, కాబోవుచున్నారు.

ఇందువిషయమై జరిగేచర్యలు, వాదప్రతివాదములు, దృష్టాంతపరిశోధనలు, చదువరులకే వదలి యీ ప్రకటన నింతలో విరమించితి నని విన్నవించుకొనుచున్నాను. ఇందలితప్పుల నెప్పులుగా యెంచ పోరితులు.

ఉప్పగుండుూరు,
ఒంగోలుతాలూకా.

ఇట్లు
ఘాలి సుబ్బారావు,
గ్రంథకర్త.

రెండవకూర్పు పీఠిక.

ఆర్యులారా!

నేనీరెండవభాగమును మొదటవ్రాయుటలో యిందుగల కొన్ని పాటలు స్వరయంతముగానున్నందున సుమారు మొదటిభాగమంత గ్రంథమువ్రాసే చుద్దేశ్యముకలిగి ముగించి కాకినాడలో అచ్చుకుయిచ్చి వచ్చియుంటిని. అందమీడట నేను సమక్షములో లేకుండుటయు, ముద్రాణాధికారులు యిన్ని భారములైనదని నాకు తెలుపకుండుటయు తటస్థించినది. తయారై వచ్చినతరువాతచూచి ప్రయోజనమేమున్నది? ఏదోవిధమున ఆపత్తులను శలవుచేసి యీరెండవకూర్పులో యింకా వకవందపాటలు వ్రాసి చేర్చితిని. అందులో అందరు కాలక్షేపమునకు పాడుకొనుటకున్ను, స్కూళ్లలోని బాలికాబాలురు కోలాటమువేయుటకున్ను, వీలగునైనై నై న మట్లతో టూకీగా కుచేలోపాఖ్యానము, రుక్మిణీకల్యాణము, కథలు కీర్తనల యిమిడ్చితిని. ఇదలి ప్రకాశకములను గ్రాహకులకు వదలి తప్పులన్నిటిని తీమించుకోరుతు యీపీఠిక నుపసంహరించుచున్నాడను.

ఉప్పగుండుూరు
ఒంగోలుతాలూకా,
18—7—21

ఇట్లు
ఘాలి సుబ్బారావు,
గ్రంథకర్త.

2. ఫరజరాగము—అటతాళము.

(ఇంతి, చెంగల్యబంతి, బాదిరి.)

నారి । వినగ దెక్కొరి । శుభములబల్మివాణ । రుక్మిణిశౌరి । పరి
ణయమును ॥నా॥ తీరూగ పొచ్చైన పందిళ్ళపచ్చాల । తోరాములను
గట్టి తనరార జేసియు । చారుచిత్రవిచిత్రముత్యపు । ముగ్గులనుచిత్రిం
పచేసియు । కోర్కెగనునిర్మించె కల్యా । ణపుమంటప మనార్యతర
ముగ ॥నా॥ మంటపముమధ్య । మణిపీఠములువేసి । జూటాగ రాధ
మాధవులగైచేసి । వెంటముక్కంటి కల । కంటకంఠియుదేవ । కంఠీర
పుడుతన వా । ల్లంటితోజేరాగ । మింటనును మహినినున్నటువంటి
సురమునులాదిబృందము । కంటగనుగొను భాగ్యమిద్దియని । వెంటనే
జనుదేరివచ్చిరి ॥నా॥ వచ్చినభూసురులు । విధినుంత్రములుజనున । జె
చ్చెరవవాద్య యార్యరావముమోయ । అచ్చెరువంపి మంగళసూత్ర
మునుగట్టి । హెచ్చుముత్యపు తలంబ్రాలువోసికొన । మత్స్యకంఠులు
గూడిమంగళ । విచ్చిగొలువగ భూరిదక్షణ । లిచ్చినారట ఘాలి సు
బ్బారాయ్పతుండగు నానచ్చరితుడు ॥నా॥

3. కల్యాణిరాగం—రూపక తాళము.

(గీతిమీనాక్షి, మట్టు)

శ్రీరాధామాధవ కల్యాణమే శుభదం ॥శ్రీ॥ భార్యణిమునిసం
భరితం । దేవహృదయచరితం । చారురత్నసింహాసన । పరివేష్టితభరి
తం । చారణసురవరవిహితం । సకలోర్వీశ్వరసహితం । నారదాదిస
న్మానియుతం । వారాయణకులజనితం ॥శ్రీ॥ నరమణిమయఖచితం ।
వారాంగవనటనం । పురపొందర్యామోఘం । పుణ్యాంగనామోదం ।
శిరములగుడ జీకరములు । సేసలతోనుంచెయును । గరిమనరయనుత్త
రజం । దెములనలరారగయా । సరసచిత్తములగాంచగ । సమయము
మనకిదెయించగ । ముఖరాయకృతిపాడగ । సుదిసంజాననివేడగ ॥శ్రీ॥

దీవెనలపాటలు.

4. శుద్ధబంగళరాగము—ఆదితాళము.

(తొలిశేషనీన, ఛణ్డి.)

శుభమామికని దీవెనిడరే । నుదతులార యావేళమేలుగ ॥
శు॥ విభవములమరా యిలశిరిగలుగా । సొబగునుగూడగ । నుందరు
లార ॥శు॥ నవవా యిద్యము లోలిమోగిగాగ । నతూలనాట్యంగనలు
నాడుచుబాడ । నివెపసుపక్షతల్ శిరముననుంచి । వరఘాలి సుబ్బయ
పాటలుబాడుచు ॥శు॥

5. జంఘూటిరాగము—ఆదితాళము.

(అంజనిసుత హనుమంత, వరె.)

దీవెనలిడరేవె ధీనిధులందరు । నీవధూవరు లందామొందా ॥దీ॥
హెచ్చగుపచ్చలపందిరికిందను । స్వశ్చరత్న పీటాలుంచి ॥దీ॥ సురుచి
రమోముల కుంకుమమునునిడి । శిరముల నక్షతలుంచూతూ ॥దీ॥
బంగరుగిన్నె నీసంపగినూ నెతో । మంగళమని తలలంటారే ॥దీ॥ సొం
పునుగలుగ నీదంపతులిద్దరి । కింపును పెంపును జెంపొందా ॥దీ॥
ఘాలి సుబ్బకవి కృతిగలపాటల । చాలామేలుగపాడారే ॥దీ॥

6. జంఘూటిరాగము—ఆదితాళము.

(రంగబాణాబాణా బాణారే, వైలి.)

దీవెనిడరే నిడరే నిడరేమే ॥దీ॥ వారికనీవధూవరుల కజస్ర
మమ్ ॥దీ॥ వారిజసంభవ సన్నిభాయువులు ॥దీ॥ పారావారముగాను
గలుగగ ॥దీ॥ అప్రైశ్వర్యములందగనందరు ॥దీ॥ ఘాలి సుబ్బకవి పాట
లుబాడుచు ॥దీ॥

తలంటుపాటలు.

7. ఖమానురాగము—ఆదితాళము.

(తీర్థజనానిల, మట్టు.)

తెండవకృష్ణసి । తలనంటెదరా । అండపిండబ్రహ్మాండనాయక ॥

తాం॥ అగమాంతచర । భోగపురందర । అగరుగులాబి సం । పిగ
నూనెలతో ॥తాం॥ కరధృతశరజా । లాసురవిఫాల । ఖరవిరాధరావ
ణసంహార ॥తాం॥ నీలమేఘసుందరనిఖలేశా । ఘాలి సుబ్బకవి । నుత
పదశ్రీశా ॥తాం॥

8. హిందుస్తానిరాగము—అదితాశము.

(వటియొకసారి, మాదిరి)

తలనంతుడరా । దానవసంహారా । చెలియతొరారా । చెలు
పుడధీరా ॥త॥ మల్లెసంవెంగల । మాలతినూనెల । కొల్లగగిన్నియల ।
కోరినేతెచ్చితిల ॥త॥ రత్నపీఠముల । రాణదలిర్పగ । రత్నగర్భజా ।
కాంతతొసాంపుగ ॥త॥ బాలికనివహమీ । లీలలుబాడ । ఘాలి సుబ్బ
కవి । కృతులతోవేడ ॥త॥

9. ఫరజరాగము—అదితాశము.

(వాపాత్ముడనైతిని, ఫణితి)

రారాతలనంతుడ । రాజగోపాల ॥రా॥ స్వర్ణపీఠములనుజూడ ।
సాబగుండమిమ్మ వేడ । కర్ణకుండలధారజూడ । గాంచుమనఘ కినుక
వీడ ॥రా॥ శరధిశయన యిందుజేరి । శరధిసుత్రా పొందుగోరి । శర
ధిభంగిపువిదారి । శరణ చరణ సరణిమీరి ॥రా॥ దశరథసుత పాప
హత । దశముఖహత మౌనినుత కుశలవజ్ర కమరహిత । దశరూపక
రూపజిత ॥రా॥ వాలిమదవిదాశేష । వాంఛితఫలగుణవిశేష । ఘాలి
సుబ్బరాయపోష । గానలోల మధురభాష ॥రా॥

నలుగుపాటలు.

10. శైరవిరాగము—రూపకతాశము.

(నిఘనీర, నిఘనీరి, వలె)

నగధార । నగధీర । నలుగీడదనిటరార ॥న॥ జగదాత్రీయ
మాహానశ్రీ । జానకీయదాబ్జభృంగ ॥న॥ సారసనయనామితఘన ।

సారసారి పరిమేళముల । సారములనుగనుచు ఘాలి సుబ్బరాయ దా
సావన ॥న॥

11. భైరవిరాగము—రూపకతాళము.

(నగభీర, మగభీర, మోస్తరు)

రణభీమా । గుణధామా । రా రాణలుగుకురామ । ఫణిశేయన
పరంధామా । పాలితజగదభిరామా ॥ర॥ తామసగుణ సంహార ।
తాపసమానస సంచార । కామితఫలమందార । కాంచనమణిమయ
గంభీర ॥ర॥ లీలామానుష వేషా । కాలాంతకనుతభూషా । ఖలకుటబ
హుహర వేషా । ఘాలి సుబ్బరాయపోషా ॥ర॥

12 (అందముగ స్కందపురమికె, వైలి)

అందముగ నల్లలిడగదే । వోసుందరాంగీ ॥అం॥ మందయాచ
మదినికోచి । మందరాద్రిధారుజేరి । కందవేణి సీతకోడుతా । వోయిం
దుముఖ ॥అం॥ జగువుగజవ్వాజి పునుగు । చక్కగజతజేర్చిబాగు
బాగుయనుచు పేమమీరగా । వోచిగురుబోణి ॥అం॥ మేలిమిపీకలను
వేసి । మేలిమిగిన్నెలతోడాసి । ఘాలి సుబ్బరాయనుతునికి । వోన
లిసనేత్తి ॥అం॥

13. జంఘూటిరాగము—రూపకతాళము.

(రామని పేరింతబోడు, ముట్ట)

నారదనుతవేగరార । నలుగుబెట్టెద । భూరిపాపఘోరహరణ
భూపాలక గోపాలక ॥నా॥ అవ్యయమరహర సుగంధ । ద్రవ్యములను
నే । సవ్యసాచి సారధినే । భవ్యయమున సంధించితి ॥నా॥ సోలివిను
త కామకోటిసుందరానన । ఘాలి సుబ్బరాయపోష లలిసూదర బలి
సంహర ॥నా॥

14. ఫరజురాగము—ఏకతాళము.

(వలదితె యిడిచు, వర)

నలుగుకుతాతవర । నగభీరసర్వేశ్వర । అలుకలుయేలనిక ।

హాటకపీతాంబర ||న|| చిత్తజరూప యుగ | రత్తరుజవ్వాజితో | మొత్తములందవె మోమాటములేలర | యిత్తరివేడితిని యినకులచంద్ర ఘన ||న|| రాజరాజేశ్వరి | రాజవంశోద్భవ | అజపశుపతినుత అఖలాండనాయక | పూజిత ఘాలి సుబ్బరాయ దాసార్చిత ||న||

15. సురటరాగము—ఆదితాళము.

(ధిజోకపటి నందలాల, ఛణితి)

నలుగిడెదా నందబాల ||న|| ఫాలనయన హృన్మందిరవందిత | సీలవేణితో రావేరా ||న|| అత్తరు పసుపు జవ్వాజపునుగుల | మొత్తములనునిటు నందించా ||న|| అంబుధిశయన హేమాంబరధారణ | కుంభినిపతి సుబ్బరాయార్చిత ||న||

16. ఆదితాళము.

(ఏమంద యానుంబరీయందము, మాదిరి)

నలుగుకురారాశీరంగ | అలుకేల జగన్మోహనాంగ ||న|| వరపచ్చిపసుపుపునుగు | ధరయగరు జవ్వాజమెలంగు ||న|| ముచ్చటగా ముద్దుగుమ్మ | మచ్చీకతో మెచ్చెకొమ్మ ||న|| నలినాక్షులిటువచ్చిగూడ | ఘాలి సుబ్బార్చితవేద ||న||

17. శంశరాధరణమ—త్రి. ఏకతాళము.

(ఇంతిమంజుమల్లెపూల, మట్టు)

బాలకృష్ణ వేగరార | బాగనలుగుబెట్టెదా | కలికిరుక్మిణిగూడి రాగ | కనులకింపుగూర్చెదా ||బా|| చాలగకస్తూరి పచ్చి | పసుపు పునుగుచేర్చియు | మేలనజవ్వాజయగరు | పరిమళములుగూర్చియు || బామ్మగమదఘన సారములను | ముచ్చటలర తెచ్చితీ | మృగనరరూపా వినోద | ముఖ్యముగనువచ్చితీ ||బా|| ధారణిట్టళిలపురిసు | ధామగోపబాలకా | విరివిగవర ఘాలి సుబ్బరాయదాసపాలకా ||బా||

18. హిందుస్తానిరాగం—ఆదితాళం.

(గడియాలమేడొక్కభజే, తైలి)

జలజాతుయిటులరార నీకునలుగుబెట్టెదన్ । వేవేగ । నలుగు
బెట్టెదన్ ॥జ॥ నవరత్నమయపుఖచిత పీఠలనురె నిచ్చటన్ । నీవిటుల
జూడమెచ్చగన్ ॥జ॥ బంగారుగిన్నియలలోన నుంచితెచ్చితన్ । శీరం
గ । వచ్చితన్ ॥జ॥ వరఘాలిసుబ్బరాయ దాసకవితవందిత । ఖగేంద్ర ।
సంస్తుతా ॥జ॥

దృష్టిపాటలు.

19. హిందుస్తానికాఫి రాగము—చాపుతాళము.

(కైకరహాస్, సింగావవదన, భాతి)

దృష్టినిదియ్యమ । దురితవిదూరునకు । శిష్టజనావనాభీష్ట ప
దూనకు ॥దృ॥ ఉప్పొక కరమున । పప్పొక కరమున । మెప్పుగను
చి సవ్యాపసవ్యంబున ॥దృ॥ రాముడు జగదభి । రాముడు పాపవి ।
రాముడు తనుజిత । సుందర కాముడు ॥దృ॥ ఘాలి సుబ్బాఖ్యా । దాస
సుసాలుడు । పాలితసురగణ । సేవితలోలుడు ॥దృ॥

20. ఆదితాళము

(కరతారే హాసినేపభీ, కరణి)

తడవేలదృష్టిదియ్యరే । తరుణిలక్ష్మీనద్దజేరే ॥త॥ నరదక్షిణ
వాసున । కరయుగ్గమందున । వరపుష్ప పుష్పయెందిన । ననజాతులె
ల్లమేలన ॥త॥ నవరత్నములన్నియు । సవిసయముగ జేర్చియు । కునల
యాక్షిచుట్టుతిప్పియు । గూడియుండమేలు నెంతయు ॥త॥ ఘాలి సు
బ్బారాయదాసుని । గాఢనట్టిజానవీవని । వలినోడ్చినవేయని । అలి
మేలులెల్లమేలని ॥త॥

ఘాలి సుబ్బారావుపాటలు.

అప్పడములు తట్టుపాటలు.

21. శహనరాగము—ఆదితాళము.

(జలకోడ్లవశి, మట్టు)

అప్పడములుదట్ట | అలివరారావే | మెప్పులకుప్ప నీ | వరు
నిటుగనవే || అ || కరమరుదుగనీదు | కరయుగ్గమందు | వర అప్పడము
లిందు | గిరిత్రీప్తిముందు || అ || కుడియెడమముగ నునచి | యెడమము
కుడినునచి | తడవేల నుడివినుచు | నడవడిసడిగనుచు || అ || ఘాలి సు
బ్బారాయ | నుతుమదిసదలచిలాళితముగనిందు | లలి నెతుటనిలిచి || అ ||

22. (కరుణింప కమలవాణి, మోస్తరు)

వర అప్పడములుదట్ట | జనుమిదె | సరసంబులేల సరగునజే
రువనిధె || వ || కరయుగ్గమందు | కరుణతో అప్పడముల | వరచెక్కి
ఘలపై | హ్వయలుగ తగులగనిల || వ || వరసుబ్బారాయ వందితసుందర
వద | వారణపోవ | వరదాయక ధరనాయక || వ ||

పువ్వులుచల్లు పాటలు.

23. ఆదితాళము.

(భావహామిగారిపుత్రం, ఘణితి)

పూలుచల్ల గారెవేగ | శౌరిపై బాగ || పూ || కాంచన కేతకిమల్లె
మంచిపారుజాతమొల్ల || పూ || సాలాతమాలజాడి | సాలమల్లె సన్నజా
జి || పూ || బంతిచామంతిమొగలి | సంధ్యమల్లెలు గులాబి || పూ || ఘాలి
సుబ్బరాయనుతునీ | చాలవేడిమీరుతగునీ || పూ ||

24. హిందుస్తానిరాగము.

(తేజవేరి శోడి బసె, వరె)

పూలుచల్ల రే వేగమే | పురుషోత్తాముపై సంతతం || పు || తలపు
ల గూడగ్గ బాగుగ్గ || పూ || మల్లెమొల్లజాజి | మంచిసన్నజా
జి | సాలహింతాలమందార సంతాన | కాంచనవారంగనాళికకల్లార ||

రఘురామ । రామావర చందన మందగజాల మదేలను లెమ్మా ॥
 మే॥ శీలాసన్నునిపాల । చలమేలనింక గుణజాల । ఇల ఘాలి సుబ్బకవి
 పాల । గుణశీల । గుణశీల । శీలావర చందన మందగజాలమదేలను
 మేలా ॥ మే॥

28 సింధుఖమాచి రాగము—ఏకతాళము.

(శృంగారపాటకంబు, హస్తదు)

త్రికృష్ణ చందనంబు । చేకొమ్మ సంతతంబు । అకూరనుత
 హృదంబు । ఆనంద వైభవంబు ॥ శ్రీ ॥ అతివలభిల గానంబు । అతి
 మధురసభరితంబు । మతి గనుగొన మధురంబు । విధులెరుగుట విధి
 తంబు ॥ శ్రీ ॥ మరువమెప్పుడు ధ్యాన్మంబు । మనుపుమిమముమోదం
 బు । సరససరణి వాక్యంబు । శలవిడగ వినోదంబు ॥ శ్రీ ॥ అబ్బుర
 మగు చరితంబు । అపారహమును స్మరణంబు । సుబ్బరాయకవనంబు ।
 సుజనాపన సులభంబు ॥ శ్రీ ॥

29. బ్యాండు స్వరము.

సురదరాంగ రారచందనంబు నందవేలర । డెందమందు అం
 దచంద మొంద జెందుభూవర ॥ సుం ॥ మందయాన లిందుజేరి పా
 డగ్గ । ఆ । నందవార్ధియంబు మునిగిలోలలాడితేలగ్గ । చాలగ్గ ।
 మేలుగ్గ । చాలగ్గ । మేలుగ్గ । వాలుగ్గ । లీలగ్గ ॥ సుం ॥
 మందరాద్రి ధారమారసుందరా వసుంధరా । సుందరీ సుపుత్రి హృ
 దయచారు జలజబంధరా । కుందా । కమనీయతారచార భూషముది ।
 కుందా కమలాక్ష శరధి భంగానంద । చందా । మందా । చందా ।
 మందా । సుఖభో । గేంద్ర ॥ సుం ॥ చలముబూన నేలనీకు మేలురా
 మేలురా । చాలసరసమాడు సఖని నేలగా వేలరా । గోల । చాలు
 నిలుపుమింక పరమమోనిజాల । లోల ఘాలి సుబ్బరాయ దాసపాల ।
 జాలా । మేలా । జాలా । మేలా । లీలా । జాలా ॥ సుం ॥

30. హిందూస్తానీరాగము—ఆదితాళము.

(దిండాబనజాయె, మట్టు)

బృందారకపాల | శ్రీ | బృందావనలోల | గంధామంద వేల |
ఆ | నందగుణజాల || బృం || కుందానందశీల | గో | విందనందబాల |
ఇందుముఖబాల | ని | స్నిందుగనేచాల || బృం || ఘాలిసుబ్బరాయ |
కవి | పాలితాంఘ్రికాయ | బలిమర్దనాయ | వన | మాలిలప్రమేయ ||
బృం ||

31. ఆదితాళము.

(రాత్రించరాతివాధురాణిగాను, వలె)

మందేభయానగంధమందకెందు కింతవాదమేలా మేల మాడ
మేల || మం || బృందారకాదిసురలుయిందు జేరియొత్తోవేడ | డెంద
మందుసందియంబువిడచుటెల్ల మేలులెమ్మ || మం || పాలతులుగూడి |
పాలుపుగవేడి | పలువిధులప్రార్థించసాధ్యనీదునాధుగూడి || మం || సా
రపరిమేశంబులిందుకామిసి | సారసాక్షులించుచేర్చెభామిసి | పరమపు
రుషుడైననీమపతిని గోరిదండనుండు | పరుషవాక్యసరణిజ్ఞాపచాటిగా
దుపఱితిమిన్న || మం || హరిణాక్షిదివ్యాంబరాభరణములుదాల్చి | ప
రిమేశగంధముపన్నీరుతోజేర్చి | దరినుంచునీనారి | దరిసించునేకోరి | స
రసఘాలిసుబ్బరాయ సుకవిపోషసాకుమారి || మం ||

32. ఆదితాళము.

(అహహాయాపనకినలయ, హరిరి)

సారాకారాసరసిజసమముఖచందనమందగరావేరా || సారఘనసా
రంబుసారమృగమదంబు | సారములునిండుంచుచుచెందితిగా | వా
రిజనాభరార | యోవారణార్తిహార | యామేరజూపనేరమేమూర
కోటిసుందరాంగ || సా || హైతైచినపందిళ్ల పచ్చలలోరాములుల్సహ
మునుగొల్పునచ్చెర్వుగా | అచ్చపలాక్షులంత | ముచ్చటలాడవంత |

తవమచ్చ్యమాదిదశకమాచనచ్చరిత్రములతో వేడ | సోసంతాని మొం
దాగసంతోషమ దీనిస్వంత్రులు నెంతో నుభయంపగా | వింతగఘా
లినుబ్బ | వందితమ్మనబ్బ | ఘాకాంతయితవంతమేల చెంతదేర
సంతసంబు || సా ||

33. ఆదితాళము.

(కరతారసి కామజనియా, హస్తరు)

చలమేలరాగంధమందగా || చ || కలకాలమును | నగుమొగ
ముగలుగు | జలజాక్షిసీపు | చనుదేరబాగు || చ || పాపాంధకార | ప
ద్మినీకళత | భూపాలకుల | జన్యజగదస్త్రాత్రి || చ || పరిమేళములతో |
పరిచయమొసంగ * పరిమేళరంగ | పరిపంథిభంగ || చ || తాలిమేల
లృతి | మాలివేడచాల | ఘాలినుబ్బరాయ | పాలితాంఘ్రియుగళ || చ ||

34. పూరికర్ణాణిరాగము—రూపకతాళము.

(రాధాంల, రావడేర, ఛ)

గంధమందరావదేర | యిందుమాళివినుతచరిత | యిందిరేశనుం
దరమునిజ్ఞప్తవందిత || గం || మృగమదఘనసారములను | చిగురుబోలులిం
దుచేర్చి | సాగనుగనుతులొనరించిరి | భోగిశయన | యోగివినుతరాగ
రహిత || గం || జాలమేలమేలకరుణాలవాలగాంలాల | కోలాహలకన
కచేల | కరుణావన | జలధిశయనజలజనయన || గం || ధీరఘాలినుబ్బ
రాయ | దాసమానసాబ్ధినిలయ | వారణార్తిహరదేవ | మేరుధీర | ప
రమపురుషభక్తపోష || గం ||

35. (ఇక రెమ్మకోరికగంధమమ్మ, మమ్మ)

ఇటురమ్మకోరికగంధమమ్మ | ఆ | కమ్మచిల్లునిగన్నకొమ్మా
కొమ్మా | రెమ్మా | రమ్మా | సమ్మలినిటు | రమ్మోకోరి | ఆదినా
రాయణమూర్తిహానే | మఱి | ఆదిమహాంతమాచ్యుడోన | వాదా
భేదా | భేదా | రహితుడు | ఇటురమ్మా | పరఘాలినుబ్బభూపా

మను | వన | మాలిగుణాశాస్త్రి రాముడు : శౌర్య | ధైర్య | శైశ్వ |
ధన్యుడు || యిటు ||

36. బ్యాంకుస్వరము—ఏక తాళము.

(పగి పడికి వాకొండి, మదిరి)

చలమేలనుయిటురమ్మ | పరచగదనమిదెగొమ్మ | ఇలజాతనుగనుగొ
మ్మా | నలుకలునిలిపియులెమ్మా | లెమ్మా రమ్మా | పలుమారు
కోరి వేడకోరమ్మా | చ | తమసన్నిధిసేవింప | తద్దయుసఖ్యతనో
జ్జ | రమణీయపురమిజానుప | రయమునవచ్చెనుగనుక | భా
మ | జేర | భవభయహరయికవిడుకినుక || చ || లాలితాంగనీస
తుల | లాలించుమిగుణవతుల | ఘాలినుబ్బకవినుతుల | పాలించు
మశుభగతుల | చాల | పోల | శూలివినుతసరసత్వంప || చ ||

37. హిందుస్తాని—అదితాళము.

(తేరవరాలపై వారికే, మస్తయ)

మారసుందరభూభారిధీర | తాపసమంచారశూర | గంధామునందా
గరావేర || మా || మారసగారవంద్యపాద | మాంచాలమాసుకీద
వారిజనత్రసుగాత్రాశ్రి | వేడుక | గూడగ | సతమమోహనాం
గులిందున | జవ్వాజిత్రమపన్నురుతోడ | వరకాంచనగిన్నియల
కరమందునుంచి చాలపిలచెఘాలినుబ్బాఖ్యాస్త్రీత || మా ||

38. శుద్ధబగళరాగము—అదితాళము.

(రాజుగారిపాతాళము, పరితి)

గంధమింహోగళరాశ్రిరాధికాలోలాశీల || గం || బృందా
రకా నవ్యంతిత చరణ | భూపాలకవంశోద్భవనవ || గం || అష్టకళత్ర
ము లలినివింశ | అష్టదిక్పతులునుపూజింప | సృష్టిస్థిత్యంతరకారక శ్రీ |
సుజనావన సుబ్బారాయుతులవడ || గం ||

39. ఖమాసురాగము—ఆదితాళము.

(సాంబశివాయనకే, అప స్వరజతిమట్టు)

సీతాపతేచనుమా । చందామంద ॥సీ॥ భూతలాధిపా చరా
 చరానుతాదయా కరాశ్రీ ॥సీ॥ వేవేగమె జేరంజని వేమారక గానం
 బులు సదామదినివిని ॥ సీ ॥ పరమదయాకరవినుమా పరహరణా
 మృదుచరణా । పరిపరిసుములు పరిమెళములునిల పరునడి పరగణ
 పరిచయమలరగ ॥ సీ ॥ సురవరమురహరణా । సుసుచిరగుణభర
 ణా । కరివరభయహర ॥సీ॥ సారససమదళయన ధరాధరదనుజ మద
 హరణ । సురమునిపాలా । గుణగణజాలా । శ్రీతజనలోలా । మణిమయ
 మాలా । కరంబుకరంబునుజేర్చి ముదం బలరంగ నుతించుసఖగనరా ।
 ధైర్యము సైర్యము, శౌర్యము, వీర్యము, అందము, చందము, లను
 నెంచియు నిను । కరిమరుదుగ సతతంబును నినుగనివిధులన్ సలుపద
 లచినది ॥సీ॥ జాలమెంచాకు కీల్లోలాయిలా । బాలగోపాల భూపాలా
 వరా । చాలగా మేలుగా వీలగా వేలగా వేలరా ఘాలి సుబ్బారాయ
 పోపాణ ॥సీ॥

స్వరసాహిత్యములు.

సా,,-సాసీ - ధాపా, - మగామా,,-,, గా మాపా, దాని ॥సా॥

సీ,, - ఈతా - పతే, - చనుమా,,-,, చందనా, మంద ॥సీ॥

1. సా, సీ,,-సధా,-నిపా,-ధమా,-పమా, - గమా, పధా, ని ॥సా॥
 భూ,తలా,-ధిపా,-చరా,-చరా,-నుతా, - దయా, కరా, శ్రీ ॥సీ॥

2. సాసీసని-నిసానిద-ధానిధప-మాధామగ-సమా - గమపదని ॥సా॥
 వేవేగమె-జేరంజని-వేమారక - గానంబులు-సదా-మదినివిని ॥సీ॥

3. సరిసనిసా,, - నిసనిదనీ,, - ధనిధపధా,, - పధిపమపా,, -
 పుమదయా,, - కరవినుమా,, - పరహరణా,, - మృదుచరణా,, -

సససస-మమమమ - పపపప - దదదద - నిసనిస - నిధపా -
పరిపరి-నుమముల - పరిమెళ - ములునిల - పరువడి - పరగణ
ధపమగ-నుపధని ||సా||
పరిచయ-మలరగ ||సీ||

4. ధసనిధ-పమగమపా,, - పనిధి - పమగగమా,, - సనిధనిదపధని ||సా||
సురవర-మురహరణ,, - సురుచిర-గుణధరణ,, - కనివరభయహర||సీ||

5. సా ,, - , , సనినిదపిప - పమగగమా,, - , , పనినిధి - గమపదని -
సా,, - , , సససమదళ - సయనధరా,, - , , పిరదనుజ - మదహరణ -
సమగససాసా - సరిససనీనీ - నిసనిదదాదా - పనిపమపాపా -
సురమునిపాలా-గుణగణజాలా- శ్రీతజనలోలా-మనిచయమాలా -
సమామ - గపాప - మదాప - పనిని - రీని-నిసాస-నిసనిపిపా,, -
కరంబు-కరంబు-నుజేర్చి-ముదంబ-లరంగ-నుతించు- సఖగణరా,, -
మాపమ-పాపప - దానిద - సీసని - సారిస - కీసని -
ధైర్యము-స్థైర్యము-శౌర్యము-సీర్యము- అందము - చందము -
సరిసానిధిపమ -
లను నెంచియునిను -

గమపధనిస - నిసా,, - సరి - నిస - దని-పనిమా,, -ధపమ -
కరమరుగుగ - సతత,, - బును- నిను - గని-విధులణ,, - సలుప -
గమపధని ||సా||
దలచింది ||సీ||

6. సారిసా - సీదసీ - సాసీధిపా,, - పాదనీ -ధాపమా-పామా
జాలమె - చాకుశ్రీ-లోలానిలా,, - బాలగో-పాలభూ - పాలా
గమా,, -
నరా,, -

మాగమా - పామపా - చాపధా - నీదనీ-సారిసా-నీదనీ-సానీద-
చాలగా-మేలుగా-లీలగా-నేలగా-వేలరా-ఘాలిను - బ్బారాయ-
మాపాధ ||సా||

పోమాణ ||సీ||

40. బిలహారిరాగము — ఆదితాళము.

(రాం రాగితోనాన, అను స్వరజామాదిరి)

రా రా దనుజనుదహారణముచి కుందగంధమందరఘువర ||రా||
ధీరా గుణ హార రణశూరా | ధీరణి రమణమురహర ||రా|| ఇది వి
నుమా - మదిగనుమా - విధిచుతమధురవాణి యెదునుగనుముసద
యుడ ||రా|| పరిమెళులు పర్వగనీన పరిపరి విమలసారముల సడిగవరా
పరమరాగ పరవిధంగపరధనవణతి దూరపరమథక్తపరిచయ ||రా||
పోలగయిటనితలొదరులుపూనిన మదితో పరోక్షము - చాలగలీల
లుపాడేదిదివిను | సామజభయ హరశ్రీరమణా | సతమ్ము | మన
మ్మ | ఘనమ్ము | గజమ్ము | కరమ్ము | కరమ్ము | పసందగురా
తలపుగనరా | పిలుపువినరా | పరాత్పరా ఘాలి సుబ్బనుత ||రా||

స్వరనాహిత్యములు.

గాపా,, - ధపమగ-రిగిసనిధ-సా,రి- గా,రి - సా,స - నిధసరి ||గా||
రా రా,, - దనుజను-దహారణముచి-కుంద-గంధ-మంద-రఘువర||రా||
గాపా,, - ధపధాసా,,రిస - రీగ్గా,, - మగరి సనిధపమగరి ||గా||
ధీరా,, - గుణహారా,,రిణ - శూరా,,ధరణిరమణ మురహర ||రా||

1. ధపమగరి - పమగరిసా - నిధసరి - గపదసాని - ధగరిసనిధ -
ఇదివినుమా-మదిగనుమా-విధిచుత-మధురవాణి-యెదునుగనుము -
పమగరి ||గా||

సదయుడ ||రా||

- 2 గగరిసాస - రిరిసనీద-ససరిరిగగపమాగగరి - గగధపధా,, -
 పరిమెళంబు-పరగనీన-పరిపరివిరులసారముల-సదీగనరా,, -
 గగపధాప-దధసనీధ - గరిసరి - సరిసనీధ-పధపపామ-
 పరమరంగ-పరవిధంగ-పరధన-పణతిదూర-పరమభక్త-
 గరిసరి || గా||
 పరిచయ || రా||
- 3 ధావమ - గగపా,, - ధపామగరి - గారిసనిధరీ,, - గరీసనిధ -
 పోలగయిటనీ,, - తలోదరులు - పూనినమదితో,, - పరోక్షమున-
 పాధప - పధసరి - సారిగ-సరిగప- గాధపపమగరి- గాపధసా,, -
 చాలగ-లితలలు-పాడెద-రిదివిన - సామజభయహర-శ్రీరమణా,, -
- 4 సరీరి - సగాగ - సరీరి - సనీన్ని - ధపాప్ప - మగాగ్గ -
 సతమ్మ-మనమ్మ - మనమ్మ - గనమ్మ - కరమ్మ - కరమ్మ-
 రిసారిగపా,, -
 పసందగురా,, -
 ధపమగరిసా, - గరిసనిధపా, - ససా - పపా - ధనిపా,, -
 తలపుగనరా,, - పిలుపువినరా, - పరా - త్పరా - ఘటిలీ,, -
 మగరిసరి|| గా||
 సుఉబ్బనుత || రా||

41 ముఖారిరాగం—ఆదితాళము.

(జాలమికపలదురా పదరా, అన స్వరజతి మోస్తరు)

గంధమునుగొనగ రాగదరా । గుణనిధి కినుకతగదు । రాధీరా
 అలుకలేరా పలుకవేరాదురితహర॥ గం॥ ఈతరుణిలేచినిను కోరిజేరి
 సరసశ్రేణ మానవతి । భూతలేశ యికనుజాలమా కనికరము కలుగు
 దొరయనురాగదర ॥ గం॥ నామనవి వినవలెనిక నిరంతరమునా
 మీరలల । సోమసుందరులుగ వెల్లి కడుముదమొందగా చనగావలయు

ధీవర॥ గం॥ నీవామదవతిని అరనిముసమును విడనాడగావలదు భావజారి
సేవితాంఘ్రి సరోజపావనా పరమపావనవరద॥ గం॥ వినుమురా ।
మనవిగొనుమురా । దయనుగనుమురా । యిటులచనుమురాక కుణగ
నుగొనగ పరిపరివిధములను వదలుమల ఘాలి సుబ్బాఖ్యకవిహామ॥గం॥

స్వరసాహిత్యములు.

సా,,,,ధరిసనిధప-మాపధసా,,,, మనిధప-మపమగగరి
గం,,,,ధమునుగొనగ-రాగదరా,,,,గుణనిధి-కినుకతగదు
సా,,,,రీ,మాపపధ-మా,పాదధస-పా,దా-సనిధపధ॥ సా॥
రా,,,,ధీ,రాలిలుక-లే,రాపలుక-వే,రా-దురితహర॥ గం॥

1 రీ,,,,సరిమగారి-సరిగారిరీస-సనిధ-సానిద-మాపదస-
ఈ,,,,తరుణివేచి-నినుకోరిజేరి-సరస-జేరిస-మాపవతి
నీదగారి-రిపమగారిసా-రిగరిససనిధ-ధసనిధమ
భూత లేత-యికునుజాలమా-కనికరముగలుగు-దొరదయను
పాధపధ॥ సా॥
రాగదర॥ రా॥

2 మా,,,,పదసరిమగ-రిసనిధసా,,,,సనిధమాగారిసరి-
నా,,,,మనవివిసవ-లే నికరం,,,,తరముమీరలల-
గారిమామృ-రిమపనిధ-పధసరిగారిసా - నిదమాగరిస-
సోమసుంద-రులుగ నెల్లి-కడుముద మొందగా-చనగావలయు-
రిమపధ॥ సా॥

ధివర॥ గం॥

3 నీ,,,,ధా,,-సనిధమ-కదసని-ధమగరి-సరిమారిసా - రిమప-
నీ,,,,హ,,-మదవతి-ని అరనిముసమును-విడనాడగా-వలదు-
నీదధాస-సారిగగరిసా - నిదామగరిసా, - సరిమపధ॥ సా॥
భావజారి-సేవితాంఘ్రిసరోజపా-వనా పరమసా,-వనవరద ॥గం॥

4 గగరిసా - రిమపమగరిసా - నిదమ - మగరిసా - మగరి-
 వినుమురా-మనవిగొనుమురా-దయను-గనుమురా-యిటుల-
 సగరిసా - దసరి-
 చనుమురా-కరుణ-
 గరినుగరి - పమగరి-ధపమగరి - నిధపమగరి - మపామాగ-
 గనుగొనగ - పరిపరి-విధములను - వదలుమలభూ - లిసుబ్బాఖ్య-
 రిమపాధ|| సా||
 కవిపోష|| గం||

పూలచండ్ర పాటలు.

42 ఆదితాళము.

(పరిరంజనశేఖరా, వైలి)

విరజాజిబుతులాడరా | వీరా | శ్రీసార|| వి|| నారీ మితారి
 నయ్యారి కీగంటసీ | దారీని | జేరీని | భూరీగైగాచి తాగోరె|| వి||
 పంతమేలనువిను | దంతిగమననీకై | ఎంతో నన్నెంతో నిన్నెంతో వే
 డంపె|| వి|| కనకాపీతాంబర | కరుణారసాపూర | ముగళులి సుబ్బ
 ఖ్య | కవిపోషాధరవర|| వి||

43 దేవమనోహరరాగము—ఆదితాళము.

(నిన్నెంతో) వానై, క. గమావకే, వరె)

శ్రీరమావసూటికా మనోహర | చిన్నమాంగ సుమబుతులా
 డర|| శ్రీ|| పరతత్వనేత్రపుష్పంసక | పరమాత్మ శ్రీపరంధామశౌరి||
 శ్రీ|| అఖలాండకోటి బ్రహ్మాండనా | యక ఆదిమధ్యాంతారహితశ్రీ||
 నిఖలాగమాసన్ను తాంఘ్రియుగళనిర్మలాంగఘాలిసుబ్బరాయనుత|| శ్రీ||

44 హిందూస్తాని—ఆదితాళము.

(నిన్నెంతో) వానై, క. గమావకే, వరె)

బంతులాడగధరా | శ్రీర|| బ|| తాంతోటి సంతసంబుచే

పూల బా|| నలరా | యునిగేను రూపుగలచెలిరా | అలుకనిలుపవే
రా | నలువజనక జనకజామనోహర | చల్లగామెల్లగా | మేల్లెమ్మెల్ల
ల కొల్లగపువ్వుల బా|| చెండ్లు | సరసజేర్చి పూబోండ్లు | పుట్టచెండ్ల
గనరా | కండ్లజూడ పసిడిగుడ్లగేరునీ | కడ్లజూచి చెండ్లడాసి |
ఝమ్మనితెమ్మెర గమ్మనగమ్మగ|| బా|| జాలి | గనవేలదేల వనమా
లి | శూలివినుతగుణశాలి | ఘాలి సుబ్బారావులితాంఘ్రియుగ |
మేలమా | జాలమా | మేలమ! జాలమా! చాలికా | నేలుమ||
బంతులాడగదరా||

45 ఆదితాళము.

(మధురింకనిల్పలేమపామి, మట్టు)

బంతులాడరార సార్వభౌమ | రంతులేలమేల రంగధామ||
బా|| వేణుగానలోల అంతరాత్మ | ఏణనేత్రిగూడుమా మహాత్మ|| బా||
పారమార్థముంచి మంచిసాల | పారుజాత సన్నజాజిపూల|| బా|| ఆష
మాషిగాను భక్తపోష | దోషరహిత తారహారభూష|| బా|| లాలి
తాంగనందముద్దబాల | ఘాలి సుబ్బరాయనాసపాల|| బా||

46 (సావిగ మాకామిని మనలాయెరా, మాదిరి)

బంతులనాడూటకు చలమేలరా|| బా|| సంతాసమొదాగ
యింటిచేమంతూల | బాటిసిచెంతాకు వింతాగచేర్చేను|| బా|| నానీని
నుగోరి దరిజేరిమొరమీరె భయ | హరి మురహరి సుకుమారిగదరా
రాహరి|| బా|| మేల్లెమ్మెల్ల తెల్లజూజుల్లెగొనివచ్చిరిల | కొల్లగను మె
ల్లగను చెల్లదగుమల్లముతో|| బా|| మేటిఘాలి సుబ్బాఖ్యుని పాటలను
నేటుగను | బోటియిటుధాటిగను సూటిగనుసాటిగది|| బా||

47 హిందూస్తాని.

(మోతెహల ప్యారెసంఘాతమోరె, మోస్తరు)

భాసురాంగ | బంతులాడగరార|| భా|| అసదృశపరమానంద

గోపాల॥ భా॥ కాంచనకనక హిం । తాలకాల ముచిముజాత్వల
మాలలాతో॥ భా॥ తేజముగావిగ । జాజిసన్న । జాజిజాజలతో ।
రాజతమూగ॥ భా॥ జ్యంభణముగ చేన । దుందుభుల్మోయ । ర
భోర్వసులిల । నాట్యముశేయ॥ భా॥ సులిమిపీతాంబర । దరహాస ।
ఘాలి సుబ్బరాయ । దాసపోష॥ భా॥

48 కాంభోజిరాగం—ఆదితాళము.

(మైడియ్యోకం, ఫణితి)

ప్రీక్ష యూవిల్కం । పూబంతులాడ॥ ప్రీ॥ పొన్నపొగడసుర ।
పొన్నపారుజాత । మెన్నెవిరులుతెచ్చి । యున్నరల్ ఫిమేల్సు॥ ప్రీ॥
నిలచిపిలచె । చలకంబుకరి । చలమేలనిక శ్రీలలనవాజ్ బెండ్॥ ప్రీ॥
బలిహరణమితల్ । బాగాయె । ఘాలి సుబ్బరాయ । పొయట్ ది
గుడ్ సాంగ్స్॥ ప్రీ॥

49 శోడిరాగము—ఆదితాళము.

(తెలియలేదురామభక్తిహస్తము, తైలి)

భవవిదూర పూలబంతులాడరార॥ భ॥ భావభావనాభవవంద
న॥ భ॥ చేనచేవశౌరి దనుజగర్వహరి । పవమానతనయ వంద్యభూప
తీ । భావహరి అర్ధాంగిస్తోత్రినామ । శ్రీఘాలి సుబ్బరాయనుత॥ భ॥

50 భైరవిరాగము—ఆదితాళము.

(మంగళంబునకు మామనోహర, వరె)

బాతులాడరార । భూతలేశ్వర । కాంతశోభి చంద్రకాంత
జాజిపూల॥ బ॥ నాగరాజశయన । నతజనావన । రాగరహితరాజ ।
యోగవిద్యానిపుణ॥ బ॥ వింతగల్గుహృదయ । మందిరంబున । అంత
రాత్నముక్తి । కాంతశోభిపూల॥ బ॥ లాలితాంగవన । మాలిపేశల ।
ఘాలి సుబ్బరాయ । పాలితాంఘ్రియుగళ॥ బ॥

51 ఏకతాళము.

(వారలాటలాడి రీతువారిగూడుక, మట్టు)

బాతులాటలాడుదామ బాలరుక్మిణీ । ఎంతో । వింతో । గూ
డగ్గ । వేడగ్గ । సుందరంబుగ్గ । సుదతులుగనగ్గ । సురచిరమె
సగ్గ ॥ బం॥ వీలగ్గ । చాలగ్గ । మేలుగ్గ । నాలుగ్గ । మల్లెలవిరు
లుగ్గ । మొల్లలవిరులుగ్గ । కొల్లగ్గనుచుగ్గ ॥ బం॥ ఆడగ్గ । వేడగ్గ ।
పాడగ్గ । గూడగ్గ । చేరుదమిటకుగ్గ । చేరువగనగ్గ । చేడెరొ
సరగ్గ ॥ బం॥ వేళా । కోళా । విడిడియుగ్గ । పాడియుగ్గ । ఘాలి సు
బ్బయుగ్గ । గాచెటివాడగ్గ । గాచుచునీపుగ్గ ॥ బం॥

52 కాంభోజిరాగము—ఆదితాళము.

(ఇతరదైవములపల్ల, మాదిరి)

విరులబాతులందివేచు । విసుగదేలరాధీర ॥ వి॥ వరవారణ
ఆర్తిహర । వరదపరమపూరుష ॥ వి॥ మదవజ్రక మాధవహరి మధు
రభాష గైభాష । మధుసూదన మానినుత । సుబ్బరాయవందిత ॥ వి॥

53 కన్నడరాగము—రూపకతాళము.

(ఇంతకంటె కావలెన, మాస్తరు)

బాతులాటలాడుదమా । బాలామణిగూడుదమా పూల ॥ బం॥
వింతైనను స్వాంతంబుకు । సంతసంబు చేకురునుగద ॥ బం॥ పట్టపుదే
వినయ్య నీపట్టవీడెవేయకనే । నెట్టిపలుకులతో వట్టిరట్టురహితపరతు
నో । ఇట్టిగూఢములిక వీడియు గట్టిగనన్నరసియు చే । పట్టిబోవు ఘా
లి సుబ్బరాయదాస సన్నుత ॥ బం॥

54 హిందూస్తాని.

(అలనీమేరీ, కామ్మహీన, ఫణిరి)

విరబగుతులా । నాడరార । విధిభవకా శ్రీవీరరాఘవ ॥ వి॥
పారుజాతములు పూజములు । భీరుగానుజతగూర్చిరి తరుణులు ॥ వి॥

సురచారణ గంధర్వులు ఫేచరుల్ గరుడోరగులు గూడెయ్యండెనిచ
ట॥ వి॥ పంకజాసనుడు పరమేశ్వరుడు । సంక్రిందనుడును సతులతో
రాగా॥ వి॥ ఘాలి సుబ్బకవికృతిగలపాటల । నలినదళాక్షులు సరయు
చ్చుబాడ॥ వి॥

55 హిందూస్తాని.

(రా రా సుండరాంగ, పైలి)

బంతులాడరార । భుజగపతితల్పపంతమేలర॥ బం॥ అంతరా
త్మవేదాంతవేద్యభూ । కాంతశ్రీరమాకాంతతోటివిర॥ బం॥ ఇంద్రసి
లమణి చంద్రహారహిమగి । రీంద్రవినుతగుణసాంద్ర రామచంద్ర॥
బం॥ నలిననాభగుణశాలివరదవర । ఘాలిసుబ్బకవి పాలితాంఘ్రి
యుగ ॥బం॥

56. ఇంగ్లీషుస్వరము—ఆదితాళము.

(మానివర్త్యవిమళా, వర)

బంతులాడచనుమా । భాసురముగ మనవినివినుమా ॥ బం॥
కాంతా, కాంతా, కరివరదా, క, ల్యా, కాల్మక కేశవ ॥బం॥ మర్తి
గని, క్షీతీసుత, ముదంబుమీర, సతంబునిట ॥బం॥ విరజా
లుసం, పెగమల్లెలపూల్, గలట్టిచండ్లాగాంచుమి, ఘాలిసుబ్బయాభ్యా
ర్పిత ॥బం॥

57. హిందూస్తాని.

(జంబీల్ జంబీల్ కురె, మట్టు)

మందాల్ హింతాల్ సాలమంచిపూలబంతులా నీయంతిత్తోనా
డరా ॥మం॥ కాంచనచేలకొస్తుభమాల । వాంఛితఫలదా శ్రీలోలా॥
మం॥ జాజిగులాబి రాజులుచెండ్రతో । అజరుద్రాద్రితభూపాలా ॥మం॥
ఘాలిసుబ్బాభ్యా కవిచుతముఖ్య । లాలితాంగలఘసంహార ॥మం॥

58. ఖమాసురాగము—రూపకతాళము.

(ఏమిసేతుపాట, మూడి)

యాదవేంద్రగుణనాంద్ర | విరులబంతులాడర || సాధుపోష
సరసభాష | సదమలచరితాంతరంగ ||యా|| అసమనీరవిసరుహాత్ |
ఆవదోద్ధారకసునీర | అసదృశపరమానందక | అర్ధికుముదచంద్రో
దయ ||యా|| జాజమల్లెమొల్లసన్న | జాజపారుజాతములా | గజపతి
సంరక్షణగను | ఘాలిసుబ్బారాయావన ||యా||

59. సురటరాగము—రూపకతాళం.

(భజనపరుకేల దండపాణిభయము, మొస్తరు)

విరులబంతులాడరార | విమలచరితవేదవేద్య || సర కాసురగర్వ
హర | నానదాదిమానివంద్య ||వి|| అండపిండినాయక నవఖండలాభి
చేత్వరకో | దండఖండనాచ్యుత శ్రీరాజశేఖరా | భండఖలశత్రు
ఛండభూపకులవతంసక వే | దండవినుత ఘాలిసుబ్బరాయ దాసపోష
శ్రీశ ||వి||

60. ముఖారిరాగము—ఏకతాళము.

(సేవశేతురాగ, తైల)

భూరిపాపఘోరదురిత దూరదుర్మదాంధహర | పారవారకరు
ణాకర | పూలబంతులాడవేర ||భూ|| త్వరితముఖ | నరయుచు | క
రుణతో | మెలగుచు ||భూ|| పరిపరివిధముల పరిమెళసుమముల |
పరికించుచునిల , పరిమెళరంగ సారసాక్షుచలమువీడి | సరసజేరనిక
పాడి | శరణువేడికొంటి ఘాలి | సుబ్బరాయదాసవంద్య ||భూ||

61. బ్యాండుస్వరము—ఆదితాళము.

(శేవమునిశ్వరదెల్పెదను, మట్టు)

భూపతివందిత యిదివినుమా | బంతులాడుటకు యిటుచను
మా | పాపవంశ కాంతారకుతార జ | నోపయోగకరవేషధారణ ||భూ||

పూలమాలలతో । పూనిగూర్చిరల । పూబోలులు జరిపరివిధుల
మేలుగనీవామహినిసుతనుగని । కోలాహలముగ సతి । సరసనుచేరగ॥
భూ॥ లాలితాంగవిను । జాలమేలవర ఘాలిసుబ్బకవినుతచరిత । మే
లిమిచేలా । ఖలమునిసురహిత । ఫాలాక్షునందిత పాదపంకజ ॥భూ॥

62. కల్యాణిరాగము—ఆదితాళము.

(సీతాధిపా కరుణాపాగడ, మాదిరి)

బంతులనాడగ రావేమిరా ॥బం॥ వింతలుమీరగ యింతులు
గూర్చిన । వింతచండ్లవర్ణింపగతరమా ॥బం॥ సృష్టిసితిలయకార్యకార
ణా । శిష్టజనావనాభీష్టదాయక ॥బం॥ ఘాలిసుబ్బకవి । పాలితనుతపద
సలిసనేత్రధరనాయక ॥బం॥

63. నాటకురంజిరాగం—ఆదితాళము.

(ఏకామినిబోధించెనో, ఛళితి)

పూబంతులనాడగదే ॥పూ॥ పూబోణిరొ మః పురుషోత్తము
నిశో ॥పూ॥ పాటలగంధియూ పాటలవర్ణసుమ । పాటునునీటుచు ।
పాటలబాడుచు ॥పూ॥ పూపొదరిండ్లలో పుష్పాడితిన్నెలపై । భూప
కులోద్భవు రూపునుజూచుచు ॥పూ॥ వేణుగానలోలునే మారెదవేల ।
ఏణాక్షిసుబ్బాఖ్యునేలూచునుచాల ॥పూ॥

64. హిందూస్తానిరాగం—ఆదితాళము.

(రామధ్యావమే, మట్టు)

బంతులనాడుకుచనుమా । భవబంధవిమోచన ॥బం॥ కాంత
తోటి శశికాంతజాజి చా । మంతిమల్లెమొల్లవిరుల ॥బం॥ యక్షిగరుడు
గంధర్వకిన్నెరులు । దీక్షతోనురలిల చేరియుండగను ॥బం॥ ఛరలిటశిల
పురధామ ఘాలి ను । బృహ్మదాసకవికృతి వినిసరగున ॥బం॥

65. ఖమానురాగం—ఏకతాళము.

(శ్రీ, వి, ఘ్న, కా, మాదిరి)

పూ,ల,బం,తు,లాడరార భక్తప్రోషణా । మధురభాషణా

మణివిభూషణా || పూ || మల్లె, మొల్ల, తెల్లజాజులెల్ల తెచ్చిరి | దరినిచేరిరి
దయనుకోరిరి || పూ || మా, రా, కా, రా, సారసాక్ష సాధుసన్నతా | సా
మజానుతా | సకలవందితా || పూ || ఘా, లీ, సు, బ్బా, రాయ దాసకవిత
రంజన | దనుజభంజన | హరినిరంజన || పూ ||

66. హిందుస్తాని—ఆదితాళము.

(కైసీవరంకే హైబాత్, ఛణిరి)

బంతూలనాడారారా | శ్రీరామచంద్ర || బం || కాంతానుగని
యీపంతామునీడి | వింతాలుచెంతాజేరా || శౌరీవిం || బం || ధీపక్షచరి
తా | దేవాదిదేవా | పాపాంధకారాదిత్యా | శ్రీరామచంద్ర || బం ||
పంకేరుహాక్షా | పరతత్వవేత్తా | ఓంకారరూపాన్వితా | శ్రీరామచం
ద్ర || బం || బలిగర్వహారా | భాసూరకారా | ఘాలిశ్రీ సుబ్బాచ్చితా |
శ్రీరామచంద్ర || బం ||

67. చక్రివాకము రాగము—ఆదితాళము.

(మంచినమయమిదిరారా, మల్లు)

బంతూలనాడారా | భవదూరా | భాసూరాకార || బం || పంత
మేలా నెంతువీపు | కాంతతోటి వింతపూల || బం || కంతజనకమమం
త కలసిబలువితచేయనది సంతసమొలయు || బం || మధుసూదనమధు
రామృతమీసగ మందయానలవిపాదా | మోదమోద మధురీభాషమృ
దుపదసాధుపోష వేదవేద్యసదయుడ || బం || మోడివిశువు మాడిపాడి
పడతులువేదా | వడయుడనడువడికడుగూడా | కడువడివెడలిటుపటు
వాడవాడసడిగూడ వేడుకల | చేడలెల్లగూడియుండెరా | ఈసుజోడు
జాడపేడమిడరా | పోడిమీడి నోడపాడిదడలుడిపేడా పొడనుడివినుచె
లుపుడ || బం || చాలురయీ | చలమిడగా | చాలగనా | పలుకినరా |
ఏలరయీ | పగడగురా | సరగుననా | సరసకురా | అలుకేలరతాళగలే
రా | అలమరుశరములుకులుగనరా | మేళామాడనేలానీకు | పూల

మాల | లేలావేయ | వళుకేలా | గోలయిలా ఘాలిసుబ్బకవి పాలిత
బలిహర || బం||

స్వరసాహిత్యములు.

మా, గా, రీ - సాసా, ధనీరీ, సా, - ధానీసా, - రీరి|| మా||
బా,తూ,లా-డాగా, భవదూ, రా, - భాసూరా, - కార|| బం ||

1. మా, పృమాగా - మా, గరీసరి-గా,రిసానీ-సా,ని - ధనిసరి|| మా||
పం,తమేలా-నెం,తువీపుడ-కాం,తతోటి-విం,త - పుడిడల|| బం||

2. మాపమగరిసరి - గామగరిసనిస - రీసదానిసరి - గారిస
కంతుజనక మన - మంతకలసి బలు - వింత చేయనది - సంతస
నీసరి|| మా||

మెంతయు|| బం||

3. మనిధాపమ - పథపామగ - మగరిస - ధానిసాని - ధనీరీ,-సా,,
మఘసూదన-మఘరామృత-మిశ్నగ-మందయాన-లలిపా,,-డా,,
ధానిసాని - ధనిసరీస - నిసరిగ - మాగ - గారి - రీస- సాని
మోదమంద-మఘరభాష-మృదుపద-సాకు-పోష-వేద - వేద్య -
ధనిసరి|| మా||

సదయుడ|| బం||

4. పాథ-పథనిధాప - గామగరిసనిరీ, సా, - ధనిసరిసని - దనిసరి -
మోడి-విసుప్రమాడి-పాడిపడతులువే,డా,- వడయుడనను-వశికు-
గా,మా,-గమపథపమ - గరిసరి - మాగగారిసరి - గారిరీసనిస -
గూ,డా,-కడువడివెడ-లిటుపటు-వాడవాడ సడి - గూడవేడుకల -
రీససానిధాని - సారిగా ,, - గామపామ - పథనిధాప - ధనిసా -
చేడెల్లగూడి-యుండెరా,, - ఈమజోమ - జుడిడవీడె - మిడరా -
రీస-సానినీదధాప-పమపథ-నీ,ధా,-పమపథపమ - గరిసరి|| మా||
పోడి-మిడినోడపాడి-దడలుడి-నీ,డా,-పొడనుడివిను-చెలుపుడ|| బం||

5. పాథనిపా ,, - పథపమగా ,, - రీగసరీ ,, - గమగరిసా ,, -
చాటురయి ,, - చలమిడరా ,, - చాలగనా ,, - చలుననా,, -

థానిపథా,, - థనిసరిగా,, - గమపమపా,, - థనిసనిథా,, -
 యేలరయ్యా,, - పగతగురా,, - సరగుననా,, - సరసకురా,, -
 పపపా-మపమా-గమపమగా,, - గమపమగరిసని-థనిసరిసా,, -
 అలుకే-లరతా-ళగలెరా,, అలమరుశరములు-కులుగనరా,, -
 థా,నీసారి-నీ,సారీగ-సా,రీగామ-రీ,గామాప-
 మే,లామాడ-నే,లానీకు-పూ,లామాల-లే,లావేయ-
 పనుగమపా,, - పాదనిదా,, - పథనిస-నిథపమ-పథపమ-
 వభుకెఎలా,, - గోలయిలా,, - ఘుఅలిసు - ఉబ్బకవి-పఅలిత-
 గరిసరి || మా ||

బలిహర || బం ||

68. శుద్ధ కాంభోజి రాగము — ఆదితాళము.

(పామిరారా సహాయమురా ; తైలి)

వారిజాక్షో సమయమురా । విరబంతులాడనిక ||వా|| సరోజ
 ముఖసురేంద్రుత నినుగని । సరసచేరినది చరాచరానుత ||వా|| మా
 గుని జనకమారమనుగనుమా । మనవినిమమా మహిరమణ । కరుణ
 గనుమ । విరులచండ్లగనుగొని । వారిజవాభదేవ । వారణ అతిహ
 రా ఫీర ||వా|| శ్రీకమలవదనా । సురుచిరగుణా । సురనుతఘనా ।
 సుఖదవన । మిక్కిలి నెక్కువ మక్కువ జిక్కిన । నిక్కముగా ।
 సాక్కముగా । యెక్కువగా । చక్కగనిట ||వా|| సారసములు సలక
 లువలు సామజవినుత మానఘన । పిరులదే గనుమిదే । అదనుకాంత
 సరసతఘెనుంగునని మెలంగుమని । పరాకువిడచియు బిరాననుతినిడ ।
 చరాకు వలదిక పురారివందిత । మురారి ఘాలిసుబ్బరాయ పోషణ ।
 సుభాషణ । పాపశోషణ ||వా||

స్వరసాహిత్యములు.

సా,,నిదాపా,మగా, - పథాసా,, - రిసనీదప - మగపద||సా||
 వా,,రిజాక్షో,సమా,,యమూరా,, - విరబంతుల- అడనిక|| వా||

1 రిసానిధప - ధనీధపధ - మగపధ - సరిగసానిధప - ధపామగ
సరోజముఖ- సుశౌద్రీనుత- నినుగని - సరసచేరినది - చరాచర
మపధ || సా||
అనుత || వా||

2 ధానిధపధపమా, - పధనిధపమా, - దనిధపమా, - పదసనిద -
మా, రునిజనకమా, - రమనుగనుమా, - మహావినుమా, - మహారమణ
సరిగ-ధసరి-పధస-నీధనిధపధ - సారిగరీసనీధ - పాధనిధా, ప -
కరుణ-గనుమ-విరుల-చండ్లగనుగొని-వారిజనాథదేవ- వారణాసి, ద్రి
మగాపాద || సా||
హరాధీర || వా||

3 నీ, దనిధపదపా, | పమగమపమా, | గరిగసరిసా, | రిగమపధ -
శ్రీ, కమలపదనా, | సురచిరగుణా, | సురనుతఘనా, | సుఖవదన -
సారిగ - రీగమ- గామప - మాపద - పాదనిధా - మాపదపా-
మిక్కిలి- నెక్కువ-మక్కువ-జిక్కి - నిక్కముగా - సొక్కముగా-
గామపమా-రీగామపధ|| సా||
యెక్కువగా-చక్కాగనిట|| వా||

సా,,,,-నినిధపమ - గరిసధసా,,,, - రిగమపధనీధపద -
సా,,,,-రసములుల-కలువలుసా,,,,-మజవినుతమానము -
రిగమపా-గమపధా-మపదనీధపమగరి- సరీగమప - రిగామపధ -
విరులదే-గనమిదే-అదనుకాంతసరిసత-మెఱుంగుగని-మెలగుముని
మపాధ-నిధపధ-నిధాధపమపధ-ధపాపమగరిస-ధసారిగమపధ -
పరాకు-విడచియు-బిరా-ననుతినిడె-చరాకువలదిక-పురారివందిత-
రిసానిధా-సనీధపా-నిధాపమా - ధపామగా - రీగమాపాధ|| సా||
మురారిధా-లిసుబ్బారా-యపోషణ-సుభాషణ-పాపశోషణ|| వా||

69 హిందూస్తానీ కాఫీరాగము—రూపక లాళము.

(సామజ్యమనన్నేలరా. మోస్తయ)

భాగవతకథకారకా । బంతులనామమిక॥ భా॥ భావజవిధిజన
కా । భావమువిమమచకా । భాసురగుణకినుకా । భూనచనక రాగద
యిక॥ భా॥ మానవతులుగొనినసుమమా । లనుగనియుపని తరమా ।
తళుకు బెళుకులగనుమా । తలచిపిల చెనుచనుమా । చలముమా ।
నగదమా । ధవదళవదనహత॥ భా॥ సామజభయహర సురమునినుత
చరణిపుహరణ । సారసనయన సఖయసరసములల సుధాంబుధిరవి
నరా । సుఖంబులనుగనరా । సుఖించనిదితటిరా । పరాకువిమవరా
తగుర । కమలవిరుల సరులనమితములను సరసనిడెనుగనరా । పరమ
పావనకృపానిధివి సుబ్బకవినినుత॥ భా॥

స్వరసాహిత్యములు.

సానిదనిపమగారిసా - నిసా,రిమావా,నిని॥ సా॥

భాగవతకథకారకా - బంతు, లనాడూ, మిక॥ భా॥

1 సారిగరిసరిధనీ,, - పాధనిసనిపమగా,,

భావజవిధిజనకా,, - భావమువిమమచకా,,

రిగమగరిసనిపా,, - సీసరిగరిసారిమపని॥ సా॥

భాసురగుణకినుకా,, - భూనచనక రాగదయిక॥ భా॥

2 మాపమగరిసరిగమపమా - పదనిసపసనిపమా -

మానవతులుగొనినసుమమా - లనుగనియుపనితరమా -

పనిసరిగరి - సనిపమా - గరిసనిపనిసరిగమా - గరి -

తళుకు బెళుకు - లగనుమా - తలచిపిల చెను చనుమా - చల

గమా - నిధపమా - సనీపమగరిమపని॥ సా॥

ముమా - నగదమా - ధవదళవదనహత॥ భా॥

- 3 సారంగము - గరిసగరిసని - పసనిపమ - రిగమగరిసా -
సామజభ - యహారసురముని - నుతచరణ - రిపుహరణ సా -
నిసరిగమ - రిమపని - మపనిదని - ససారిగరిసనిసీ -
రసనయన - సఖయస - రసములల - సుధాంబుధిరవినరా -
పపాధనిధి పమగా - రిగిగమగరిసా - నిసీప -
సుఖంబులనుగనరా - సుఖంచనిదితటిరా - పరాకు -
నిస - గరీమపని - సరిగ - నిసరి - పనిస - మపని - సనిపమ -
విడు - వరాతగుర - కమల - విరుల - సరుల - సమిత-ములనుస
గ - రిమపనిదనిసా - రిగమసా - ఘనసపా - రిగమసా
ర - సనిడెనుగనరా - పరమపా - వసకృపా - నిధివి సు -
రిమపనిదని॥ సా॥
బృకవివినుత॥ భా॥

పెండ్లికొడుకుమీద పాటలు.

70 ఖమాసురాగము— ఆదితాళము.

(పదివర పాపిష్టి, హస్త)

పెండ్లికొడుక నీ పెద్దతనమంత తెలసెను । పేరుప్రతిష్ఠకు తగినా
పులే । ఇంట్లవాంకిండ్లెల్ల వినునకతిరిగేటి । వీరుడవు శూరుడవుచే॥ పెం॥
మట్టియెద్దెనను నాయెద్దెగలువగ । మానదనుచునీవు మాట్లాడెదా ।
ఘట్టిగ నేమునిగ దెగంగయనుచును । గాండ్రించి గలగలకొడగొట్టె
దా॥ పెం॥ ముచ్చటలగుపనులు ముగియకముందర । మొండికాలో
క్కటి అడ్డాడ్డెదా । నచ్చగాను మొండిచేతులవానికి నువ్వులుదినున
ట్లునేపించెదా॥ పెం॥ సొచ్చులమారివై వేటపాలెముపొగ తన్నితల
గుడ్డనుగీసిరిగ । యిచ్చకములింక విడిపించి వరఘాలి సుబ్బరాయార్జ్జు
తుని సేవించుమేలుగ॥ పెం॥

71 ఆదితాళము.

(మగడైన మేనగలు, మట్టు)

ఇటువంటి పెండ్లికొడుకు నెక్కడజూడమే । యిటువినగదె
యోయింనుముఖ యిదిచోద్యమే॥ ఇ॥ పిలువనిపేరంటమునకును బిర
బిరగనువచ్చు । చెలిచెప్పని వక్కపొద్దుకు అచ్చగనడవడికలుపెచ్చు॥
ఇ॥ ఎక్కడెక్కడ పెత్తనములకు నేగుదెంచునే । చక్కాగతానక్క
వినయము నెక్కడగాంచెనే॥ ఇ॥ గీచుబేరమాడునితని । గెలువరెవ్వ
రు । పోచుకోలువాడని తెలిసిపిల్లనివ్వరు॥ ఇ॥ రాతికినాకు వాదమ
నుచు । రంజలువాడట । నాతివినవె ఘాలి సుబ్బారాయనుతుగోలు
వడట॥ ఇ॥

72. జంఝూటి—ఆదితాళము.

(నీకుయింక సిస్టరేదా యింగ్లీషుచదువుదదివెదవా, మట్టు)

ఆహా పెండ్లికొడకనీకు । అరుణమమరెభాగుగా । ఊహింపగ
లేకయింక । ఉచ్చారణకే వత్తువుగా ॥ఆ॥ పాకంబనుపేరుతోడ । పం
చలబైముందుగా । పూనిసూత్రము కట్టకమునుపె । కట్టుమబై విం
తగా ॥ఆ॥ తలభాగ్లింక బోయకమునుపె । తగమధుపర్కములబై
నుగా । పోలగనాగబలిలోకట్టు । శిల్కుపంచలుచేరెనుగా ॥ఆ॥ చింక
మింకదేలనీకేమింకశుల్కమమరునెగా । పెంకెతనమదేల ఘాలిసుబ్బ
యాచ్చితుడెరుగునుగా ॥ఆ॥

అభోగిరాగం—ఆదితాళం.

(కుంటేవాడు పెంటనడువా, శైలి.)

తంటామారి పెండ్లికొడుకేమంటాడో తనకథవినియు । తుం
టారినడతగునికనేనంటే వింటానుండును మఱియు ॥ తం ॥ లాంఛనల్లే
మియు జరుగుటలేదట । లాహిరిగామటనీకికి । కొంచాపుకూటికి పాల్ప
డి పంచాశేరిరి యీసాక్షి ॥ తం ॥ ఘనముగ తమరనుకున్నంతటి తగు

కట్టుములేమియు గాంచగ లేదట । వినవలె నింకానీరలచరితము । వి
సువక సుబ్బార్చితగులువరట ॥ తం ॥

74 నాగానందినీరాగం—ఆదితాళము.

(పెంకితనము విడుపుమిక, మట్టు.)

పెండ్లికొడుకుచరితము నిదివినుడీ । ప్రియులందరుచనుడీ । కం
డ్లగనిన గనపడుభేషజమంతయు । ఘనులిటునేర్పుతో గనుడీ ॥ పెం ॥
స్కూలుకు వెళ్లుదుననుచును చెప్పియు । పికారుబల్ చేసునుటా । మేల
నిసైకిలునెక్కియు యిలపడి । మోసాబనితలసోయడటా ॥ పెం ॥ కం
పెనీలకడకరిగియు వారాంగలను తరుచుగజేరుటా । రొంపిపనులువి
చ్చలవిడిగాచేయుచు । సుబ్బార్చిత మది నెరుగడటా ॥ పెం ॥

పెండ్లికూతురుమీది పాటలు.

75. కాంభోజిరాగము—ఆదితాళము.

(ఎంతమంచిదానవే పదివ, ఇతి)

ఎంతమంచిపెండ్లికూతురవే । హేళనతగబెందితి ॥ వెం ॥ వింత
వింతగను జగమంతభేషయనగ గో । రంతలపనులనెల్ల కొండంతలుచే
సి । తదావిందారగ కుప్పిగంతులతో వారినిరి । చెంతజేరిసంతసా
బు నొందికుండెవంతలాడి ॥ వెం ॥ ఘడియయైన నింటకాలు నిలిపియుం
డకగడప । గడపతిరిగె పూజసేయనీకు ఘనమటె । సుడిచడినట్లు నడి
బజారులలోనీవు । విడిబడి విహరించెటి నీవిధముచెలిసె చాలునడత ॥
వెం ॥ సారాసముఖురో సానికలైలవేషము విడిసం । సానిసరణితోడను
న్న సంతారమాగడె । సారాములేనివట్టి సాకూలచెంతనేల । కూరు
డైన ఘాలి సుబ్బరాయ వినుతుగొలుచుచుండ ॥ వెం ॥

76. బేహగరాగము—ఆదితాళము.

(ఇకమానుముమానుము నీవీచింత, వలె)

ఓపెండ్లికూతుర నీవిటువినుమా ॥ నీ ॥ పండ్లుబెటికి పెట్టెదనది

ఘనమా । పూజాండ్లతో సాటిరావటనిజమా । కీగండ్లజూచిన చేర
 వేలగనుమా ॥ ఓ॥ ఊహపోహలు లేకయుండునట । యెరులు । ఊత
 యిచ్చిన విచుకోవట । యెంతో । సాహసమును చేయనెక్కువట ।
 యెంచి । చూడగపసిగోలవట ॥ ఓ॥ చూడచిట్టియెలుకయూచునక్కు ।
 పట్టి । గోడలుత్రవ్వ పందికొక్కు । అనెడి । నుడితప్పక సికుయొక్క ।
 ఘాలి । సుబ్బాచ్చితుడెరుగడె సీనుటక్కు ॥ ఓ ।

77. బ్యాండుస్వరము—అదితాళము.

(పూజించులాడెనే, మక్కు)

పేరుగాంచిపొంగకే । పెండ్లికూతురింతకే ॥ పే ॥ పొరుషములు
 విడుమింతటతో । పరువుకూడదిదియొక్కటితో ॥ పే॥ నరమాక్తిమర
 కితవజ్ర । హరిములుగొనితెచ్చి । సురుచిరముగమోకివ్వగనిక । సాం
 పుగావటనిమాకిచ్చి । నడచినగా నిదిసరిగా । దనియనగా । సలివడి
 గా ॥ పే॥ మారికోటిసమతేజ । స్వరూపుడు । మందరభంగునొంకారుడు
 కరుడు । మోరవాపాణ పురవాసుడు భగ । సుబ్బరాయనుతు దివ్యధ
 గనుగొన ॥ పే॥

బానమీది పాటలు.

78. శంక రాధరణరాగము.

(గంగాధరసత్వితోను, మాదిరి)

పెద్దబానగారితువైన పడతరు । పడలివిగడే । ఒద్దికలేను
 సుగ్రులుగూడియు రిట్టయెతేలుగడే ॥ పే॥ పరువునునెంచక పదిలమొంచ
 క పదిరుచుండునే । తారుమారుగా తొరసిల్లుదు తగవులెంచునే ॥ పే॥
 అర్థమాలను పెద్దర్థములుచేయుచు సర్దుమీటునే । గార్ధభస్వరమూతో
 గానముసేయుచు గంతులేయునే ॥ పే॥ తగవులతొక్కట్లమారియను పేరు
 నుక్కిరనుపొందెనే । అగడుచేయుచు ఘాలి సుబ్బారాట్పొని కొలు
 వకుండునే ॥ పే॥

79. సురటరాగము—అదితాశము.

(పోపోపోం, శైలి)

బాలావినవే । బానడతగనవే ॥ బా ॥ వాలాయము తమవంక
లుశంకలు ॥ బా ॥ పలుకడుచకరిలో । పనివడిపిలచిన । తొలగడుతమక
డు । తన్నెన్నియాడిన ॥ బా ॥ తెలిసినదొరులకు । తెలియగజేయుడు ।
తెలియకున్నతను । తెలిసికోజాలడు ॥ బా ॥ పాటుతప్పినవి । పనులన్న
న్నవి । కూటికిగుడ్డుకు । కూడగరానివి ॥ బా ॥ గేలిచేసినను । గోలనిత
లచడు ఘాలి సుబ్బరా । ట్టాలునిగొలువడు ॥ బా ॥

నదినమోదిపాటలు.

80. ఖమాసురాగము—చాపుతాళము.

(లేచి కేశూరులు ; హస్తదు)

చాలచాలీపాటలు । మేల్ మేలీమాటలు ॥ చా ॥ నలునాలుగన
వేల మేలచలమేల మేలములచెలరేగడవదినరొ ॥ చా ॥ నోటికెరుగు
య్యాపీటలేరటని । నాటించెదవీతుళ్ళుపాటునిటు ॥ చా ॥ కన్నునిన్నుగన
కున్ననిన్నుగను । చున్నవారమీవన్నెచిన్నెలిడు ॥ చా ॥ పాటిగానునీపా
టివారచీపాటియూడెనీ । యెగురుపాటువిడు ॥ చా ॥ నిబ్బరమున ఖగసు
బ్బకల్పినివిని । అబ్బరముగ తబ్బిబ్బులాడకీక ॥ చా ॥

81. కన్నడరాగము—యాళకతాళము.

(ఇవ్యా నుమాపెనకు, ఖజీరి)

మదిపొంగిపోకెనిచ్చ నదినరొ ॥ మ ॥ నరకం నామనాలకోర
తలపోయవేల తగవేలగోల ॥ మ ॥ మిడి । మేలుమైననవత । లవి । చా
లనీకుఘనత । విన । వేలతగినమాట । గణ । వేలమేలుగడు సేలపోలి
ను ॥ విన । వారలంతలగు । గరు । వారెనీప్రయెగు । యని । చేర
బోకితగు గానుండవేల గాకున్నచాల ॥ మ ॥ తన । చాలికూడచేయ ।
తగు । మాలినట్టిచ్చియా । మిది । ఘాలి సుబ్బరాచు । కనవంకనీకు
గాపాడతేయ ॥ మ ॥

82. హిందూస్తాని.

(మోహరేపంకి, వలె)

అహహావదిన అదురుటచాల్ | అదురుటచాల్ నిక | బెదరూ
టమేల్ || అ || సాహసములునీకు న్యాయంబెక్కా | మోహముజేర
ముందరపున్నట్టి | మోటర్లనుపిల్చుక్క | మంచివేడుక్క | పైయె
క్కిపోన్ | ధరణినెల్లతిరిగి ఘాలి సుబ్బయార్పునెరుగకున్న | వారు వీ
రి చేరినిన్ను | ఛీఛీయన్నచెరుగవే || అ ||

83. ఆదితాళము.

(మేలాయె, పైలి.)

వాటూర్ యుమాయింగ్ మైశియ్యర్ వదిన వాదమేలనే | ఇటీక్
నాన్ సెన్ యీవిషయంబులు యింక చాలునే || వా || ఆల్ ది రెల్ టిప్ సన్
ఆశ్చర్యంబులు అన్ని అందినే | ఆల్ రైట్ సీవిక అందలపెక్కగ అబ్బు
ర్తంబుటే || వా || దటీక్ వెరిబ్యాడ్లను దానిని మనసుకుదాపునంచవే |
ఇటీక్ వెరిగుడ్లని చెడ్డలు నీయచ్చనెంచకే || వా || పట్ యువర్ మాత్రిక
చానీసంగతి సంశయించవే | పుట్ యువర్ వర్కల ఘాలి సుబ్బరా
ట్టులుగాంచవే || వా ||

84. బేహగ్ రాగము—ఆదితాళము.

(నాసాంపు పెంపు పెంపు గమకం, మట్టు)

సీ | మాటపాటర్పూట నిలుపువదిన | యీ | నీలుగట్టిపెట్టవే
లనింక మొదిన | చీటిమాటికి కాలుదుప్రవ్వనదన | చూడ | కోటాలు
దాటు మాటలునోటిపనున || సీ || సరపాములాడిన నింతతగవు | సరి
దానపుగావని యంటువగవు | సరిసూలు గనిరీ సఖ్యతవగవు | సరిసరి
మాపాటిసీవ్రతగవు || సీ || బోటినోటికి బుద్ధి తెచ్చుకొనుమా | తోటివా
రలజూచియైనగనుమా | బూటకములవీడ సత్యమనుమా | హటము
వేలను సుబ్బయార్చితుగనుమా || సీ ||

వదిన మేలుకొలుపుపాట.

85. మలయమారుతము రాగం-ఆదితాళము.

(భస్యజేష్ఠజో, హరి)

మేలుకోగదే । మేనావదిఁ ॥ మే ॥ బాలసూర్యబింబముదయి
చె ప్రిజ । తెల్లకాలకృత్యములుదీర్చి ॥ మే ॥ కోకరవికెముడులుట
వీడియున్న । కోరిచూడవచ్చె ప్రిజతెల్లగు । నీకుముంక శిగులేకయు
న్నదేల్ ॥ నీరజాపీ. ఫూలిసుబ్బవినుతుడెరుగ ॥ మే ॥

వదిఁదంతధావనముపాట.

86. అభేరిరాగము.

(నాపాస్థితమేమియనో; మట్టు)

నీపండ్లదోముకొనుమా । కడ । గండ్లమూరివదిన । యిటు ।
కండ్లజూచి సరగునపూబొండ్లలోఁ లేచి ॥ నీ ॥ దురదగొండిగనుమా ।
యిదే । సాగనారగొనుమా । కరుకుగలుగుబియ్యపు కడుగుచు । కర
మరుగుగనీకరమునఁదియు ॥ నీ ॥ రకరకపుభస్మమిదిగొ । సజ్జనగలు
చాలువినుకో । వకసారియునాగచ్చపుల్లగొని । హ్వాయలుగ సుబ్బాచ్చి
తుమది నెంచుచు ॥ నీ ॥

వదిఁతలగుటపాట.

87. సురటరాగము - చాపతాళము.

(భజోఃశలా; మట్టు)

రావేవదిన । తలఁపెదనిటు ॥ రా ॥ రా ॥ రా ॥ నననాగరికతలు
న గలమానెలు । యివెగొనినచ్చితివేవేగా ॥ రా ॥ తెల్లటికిఁ సన్మాతులు
గొని వచ్చితి కొల్లగశరమునజల్లగబూసెద ॥ రా ॥ ఇంటివేస్తేపరికిప
ట్టును । కంటివెయిదికలకఁ యో ॥ రా ॥ ఫూలిసుబ్బవికృత్యముగనుగొ
ని నళినవిలోచనినాతీరో ॥ రా ॥

వదిననలుగుపాట.

88. ఖమాసురాగము - జుల్మతాళము.

(మడుపులుగైకొనుముదేవ, మాదిరి)

జలజనేత్ర) వదిననీకు నలుగులిడెదరాగదే । అలుకలువలదినక
కులుకు తఱుకు బెఱుకులెంచవే॥ జ॥ విరివిగనరపుష్పకారములతొవూరె
బాగుగా, నరయగబహుశల్లజీడిరసముకలిసెమితగా॥ జ॥ మంచిమరద
గొండిచిత్రములములనుగాంచవే॥ ఎంచగసీభాగ్యమేమె వంచనటని
యెంచకే॥ జ॥ చిలుకలకొలికికశిగ్గులేల లేచిరాగదే॥ ఘాలిసుబ్బరా
యదాసక్యతని నందుకోగదే॥ జ॥

వదినన్నానముపాట.

89. సురటరాగము - ఆదితాళము.

(పాపాపాగ, షడిరి)

రావేవదిన! స్నానముచేయుగ॥ రా॥ వేవేగమెజని వేగిరపాటు
తొ॥ రా॥ కడుగును గంజిము॥ గలసిగగుంటలొ॥ విడువకనీవిక వేగమె
నందులొ॥ రా॥ మణిజలదారులుగలవిటుచాలగ॥ మణియునునంగులొ
మునుగుచుమేలుగ॥ రా॥ పరిహాసమునకు బాల్పడగదవే॥ వరసుబ్బా
ర్పితువరదనిగొలువవే॥ రా॥

* వదినచీరెలురెవికెలుపాట

90. జంధూరి - ఆదితాళము.

(వాణపయ్యామని, మాదిరి)

చీరెలనందవె చీడరవదిన । నేరములెంచకె । నేర్పజ్జాణ॥ చీ॥
సోరతొ । చక్కగజేసిరి । బాగుబాగుయన । బోలుచుసేసరి॥ చీ॥
జనహారలతొ । రెవికలునల్లిరి । అనయముగొనిసి । వాదరించుతరి॥
చిత్తముగవుతఱు । కొత్తగచేసిరి । కొత్తగసేకొర । కై నేయించిరి॥ చీ॥
మేలిమిసరిగొ । మిన్నగబోల్పుచు । ఘాలిసుబ్బకవి నుతుస్మరియిం
చుచు॥ చీ॥

నదినతలదువ్వుపాట.

91. ధన్యాపిరాగం- ఆదితాళం.

(తనిదరసుఖయా, మట్టు)

నదినరొయిటురా తలదువ్వెదనే॥ వ॥ యిదెయదననిమః మందు
తలంచీ॥ వ॥ నీమనసెంతటి బిరుసైయున్నదో నీకురులంతటి బిరుసేమే
ఆమగునుజనపనారంతటిసొబగిల తామసమేలను పొదవలెనుండనే॥
వ॥ వాసన జెందెటివేళచమురును నా సిగలట్టియాపిచ్చిచమురు భేష
గను చేరంపముదువ్వెదగి చేసెదనుబ్యాపితు డెరుగగను॥ వ॥

నదినతలకముపాట.

92. హిందుస్తానిరాగం.

(నచ్చుతజొనమోరి, తైలీ)

తిలకింబు పడుచునీకు తీరైన నదినరానె । తీవ్రంబులను నెంచు
చు॥ తి॥ బాలరావెరానెవేగ॥ తి॥ నిరంతరంబును నిజంబెరుగవు
విరించివ్రోతను గుణ॥ నలె॥ యిక॥ తి॥ ధరంగలట్టిఫల । రసంబు
రకముల ధరించునుబ్బయి కృతి॥ మది॥ విని॥ తి॥

నదికాటుకపాట.

93. శంకరాభరణం- ఆదితాళము.

(ఈసరివీరక, మాదిరి)

బూటకమేలనువది॥ కాటుకగొన వటతగున । చీటికిమాటకనిట
నగున మాటలు సాటగవీలగు॥ బూ॥ గూటిగూటిమసి చెచ్చి వాట
ముగా నూనెనుచేర్చి మేటిగజల్లేడ్రోసమునుజేర్చి సూటిగనూతన ను
న్నముగూర్చి॥ బూ॥ నీటుగ కాకరపసరును పల్లె రతులితముగజతపర్చి
నూరితీ । మేటియసానువరస్థులిసుబ్బకవి । పాటనుబాడుచు బాగుగ
రమ్మిక॥ బూ॥

వదిన పసుపుపాట.

94. కాంభోజిరాగం- రూపకతాళము.

(ద్వాదశిశోమాచరించె, వలె)

భావినియిటురా వెరావెనదిన్ | పసుపుబూసెదనునే|| భా|| వాసినిగ
నుచుండియును| వాసినివీవవుచుబరగి| యీసుకరములెరుగవు దరహాస
మునుల్లాసముగద|| భా|| పాదయుగములిటునిమ్మా| పరువుమర్యాదల
నుగొమ్మా భేదబుద్ధిమది నెంచకుమా | భావములను గుర్రెరుగుమా||
భా|| లోపములెన్నునుమా| లోసోపుచ్చెదమే| కోపమేల ఘాలిసు
బ్బ! రాయవినుతుమది నెంచవే|| భా||

వదిన గంధంపాట.

95. కీతిశాళరాగం- ఆటతాళము.

(సుందరాంశని, శణితి)

గంధమండగి నందమావదినయిందురాగదే| యెందుజూచిఁసుం
దనినుగఁ గుంచుచుండీలే|| గం|| ద్రావకములనన్ని తప్పక గలిపితార
స్థిలే| వావినిచూపగ వచ్చి వనితలు వాడమేలనే|| గం|| మేలుగలుగుమ
హాద్రావకమున్నదిమేలమేలనే| వాలుగలిగిన నీహ్వయలును గనిరింక
వదలరునిన్ని పుసులే|| గం|| చిత్రీమూలపుగంధముతీసిరి చిత్రీమైయున్న
దిలే| ఆత్రేపసుటదేల దూరిదగొండీరసము | మర్రికైయున్నదిలే|| గం||
కాయమరయగ బంగారుకాంతినిగల్గి కళలుట్టిపడుగాంచుమా| బాయక
వఁ ఘాలిసుబ్బరాయదాస| పాటనుమది నెంచుమా|| గం||

వదిన అత్తరుపన్నీరుపాట.

96. ఆదితాళము.

(మరిశానవృత్తి, మాదిరి)

అత్తరుగొనుమిదేమేలుగావది|| నాత్తరు|| చిత్తముననుచిగు| రొ
త్తగమదితఱు| కొత్తనునీవిటుగునుమావది|| నాత్తరు|| వన్నెచిన్నెల మ

రున్న నగునునీ! వన్నీరునుయిదెగొనుమావది॥ నాత్తరు॥ మేలగుఅయలు
లన్నియుగృమ్మరె॥ ఘాలిసుబ్బకవి సూటిగావది॥ నాత్తరు॥

వదినవీడెముపాట.

97. సురటరాగం- ఆదితాళము.

(బనవాలీబసరామరాం, మట్టు)

ఇదెగొమ్మావదినావిడెంబు॥ యికయిదె॥ మోదముకూడ మో
నియతి॥ చోద్యమూనదేల॥ ఇ॥ జిల్లేడాకులు॥ చింతగింజలును॥ కొల్లగ
తుమ్మయిగుళ్ళనుచేర్చితి॥ మిదె॥ అలవాటులుమీకే వియ్యెతెలుపుసి॥ అ
లయక మేమంపెదమతిత్వరగా॥ ఇ॥ ఘాలిసుబ్బకవి కృతిగలపాటలు॥
మేలనిశాడుచుమేలమాడుచును॥ ఇ॥

వదినహాగావలిపాట.

98. శహనరాగం - ఏకతాళం.

(తమకమునిల్ప గారెంత, మట్టు)

అలుకలుమానుమువదిన॥ హారములేశెదమే॥ కలుపురుమాచి
నకరుప్రగనుండును॥ వడతిరోసికిదిపాటిగజెందును॥ అ॥ కుంకుమగింజల
మాలల్॥ పొంకముగాగురిగింజల్॥ శంకలిడుమనిక వేపకాయలును॥
మంకులేలపల్లెరులుగూర్చెను॥ అ॥ నిండినవేడుకతోడ॥ బెండులుచే
ర్చిచూడక॥ అండజాక్షిదండలుసీదండను॥ నుండెనుగను సుబ్బాస్థితు
మహిమను॥ అ॥

వదినఛత్రముపాట.

99. శంకరాభరణరాగం- ఆదితాళము.

(ఈధరినిహరిపాధవిమే, పల్లె)

ఛత్రముబడుచుమువదినలురారే॥ ఆత్రములనుగనుగొనుశికిమీకే॥
సూత్రములను గుర్రెరుగగలే॥ గాత్రములకు సౌకర్యముకోరే॥ ఛ॥
గాలిశీయొడకుశోలసితిరా॥ గాసిలశ్రమలను బొందితిరా॥ శోలితిరికన్వ

సత జెందితిరా చోద్యములనుగను శించితిరా॥ ఛ॥ పుల్లకనిమదినెంచ
కుడి॥ పుల్లయనుచు నిరసించకుడి॥ పుల్లచుక్కలను కనుగొనుడి॥ సున్న
పు బొట్టులగని యిటుచనుడి॥ ఛ॥ భేదములెంచుటకిదిమర్యాద॥ వాద
ములనువిడిపించుటఛేద॥ సుదినంబిదియని తలచగరాద॥ సుబ్బరాయకవి
కృతినివ్వగలేద॥ ఛ॥

వదినచామరముపాట.

100. బేగడరాగం- ఏకతాళం.

(ఓండు కేయరా, మోస్తరు)

చామరంబుతో॥ విసరెదానువదిన॥ చా॥ నల్లులూనుయూగల్॥
చీమలూను చోమల్॥ కొల్లగానుచీరె॥ రెవికెలోకిచేరె॥ చా॥ అధమమై
నజంతు॥ జాలమూలమలముల్॥ సదమదించదేహ॥ మాదుపరిమెళించ॥
చా॥ ధరగవినచామ॥ రంబుయిదిగొగనుమ॥ వరఘాలిసుబ్బ॥ రాయుచా
టవినుమ॥ చా॥

వదినఅద్దముపాట.

101. అమీరుకల్యాణి- మధ్యాది.

(పంచతుండవర, ఛణిరి)

అందరిలోనేనందగత్తేన॥ అద్దముచూచుకోగదవేవదిన॥ ముం
దుగనీకురుల్చిందులుదొక్కే॥ మందురొసలుగురువిందువునిందున॥
అం॥ కొమ్మరొసినోటితమ్మలొసీరెల్ల॥ కమ్మిప్రక్కలను గృమ్మరుచుండె
ను॥ ఇమ్ముగహారముల్ చల్లాచెదరై॥ సమ్మతిమీరినలువైపులబారెను॥
అం॥ పరగగనీయద్దముమంచిదెకదె॥ పెంకుకుసన్నము మసిబొగ్గమరె
ను॥ సురుచిర మగునీసాబగులునదలెను॥ సుబ్బరాయకృతినూటిగయె
ప్పెను॥ అం॥

వదినసభాతాంబూలముపాట.

102. సరసాంగిరాగం- జల్వ.

(విందూలుచేసీరిగా, మట్టు)

తాంబూలమిచ్చితిమి! గైకొమ్మానీడతలనుమెచ్చితిమి! డం
బుమీరగవినోదంబు దేలెటివది. సంభావనిదెసీచర్యలన్నిటికనుచు॥
తా॥ యెద్దెమద్దెనియంచకా! నీవావడ్డవాడిని కదియగా! సొడ్డుకూడగ
మీయన్నదమ్ములువచ్చి తెడ్లుతీసుకొని నడ్లరగదన్నగ॥ తా॥ గడప
పూజలుచేయుటల్, వడియంచును నాసిప్రకాశించగ॥ మిడిమేలమిడి
యేడవనగూడననుచును! కడనుండివరఘాలిసుబ్బయార్చితుదలచి॥ తా॥
వదినలాలిపాట.

103. బేహగ్ రాగం- ఆదితాళము.

(గోపీపదవ, మాదిరి)

లాళీయూగుమీలాగున వది. జోలపాదెదను జోకతొమదిన॥
లా॥ పల్లెరుకాయల! పానుపుపైన! కొల్లగతుమ్మ! ముళ్ళుచేకూడిన॥
లా॥ పంటిగుండిన! కంటికికూరుకు! నంటలేదేమొనే! జంటనుతెచ్చె
ద॥ లా॥ జాబులువాసితివి! చేరిఘోరలిక! అబ్బరముగఘాలి! సుబ్బ
యార్చితుదలచి॥ లా॥

వదినమంగళహారతిపాట.

104. జంఝూరి.

(మంగళమనిమంగళమని, మట్టు)

మంగళహారతులు గొనుమమాచినవదిన! రంగునీపొంగులు
మాముంగలతగున॥ మం॥ ఇరుగుపొరుగువారిచేతగవులాడిన! వారుత
గ్రహంబుతోడవచ్చియిచ్చి॥ మం॥ కూడిమితో కామకులనుగూడి
యుండిన! వారిసతులువిడుకుకొనుచు! యిచ్చుచుండిన॥ మం॥ వాసిమీ
రఘాలిసుబ్బయార్చుకొలువపు! దేశమంతటిరిగిలలసి శొలసిసేపు॥ మం॥

వియ్యాలవారిమీది పాటలు.

105. ఖమాసురాగము—ఆదితాళము.

(పదిహేనేనిపాదములు, చూడఁ.)

వియ్యాలవారెంత విర్రవీగుచునుందో । వీరికథవంతతావినగ
దరే । చయ్యాలవారికిమా కయ్యాలములనుబెంచి । వెయ్యాలవిధముల
తొవేధించిరే ॥వి॥ బుధుత్వమునుగాని పరగగ నితరయే సంబంధము
నుగాని పాటించిరే । అందరు అందరె అరకాసుమొదలుగ అంతతమ
సన్నిధికె ఆహ్వానమే ॥వి॥ మానాభిమానములు మందుకైననులేవు ।
మానరుగావీరి మంకుశంకల్ । పూని పరువుమర్యాదల పూనికలను
బాసి । పూర్ణముగ బూనెదరు పిరికివంకల్ ॥వి॥ కట్టివిరచిపట్టి చూట
లుట్టిపడచేసి సం । తుష్టతాచునుండరెపుడు ఫిష్టభేషజమ్ । అట్టహాస
ములుమెండు సృష్టిజేయుపనులుబెండు । కొల్వరెపుడు ఘాలి సుబ్బరా
యనుతు సంతతమ్ ॥వి॥

106. కన్నడరాగము—రూపకతాళము.

(ఆహారేతాపనుండ నాడుజేనుమా, మొస్తరు)

ఆహావియ్యాలవారి అంతు తెలిసెనే । అలివేటి ॥ఆ॥ మోహాటిం
చి తిరిగెదారు । ముందువెనుక లెరుగబోరు । సాహసంబుచేసెదారు ।
సాగవుయేపనులుబారు ॥ఆ॥ లేతలేతసారకాయల । చేతనైనవరకు శ
కల । మతులములుగ జేయువిధుల । మరువకగనిచేతురబల ॥ఆ॥ కాల
రీతినెరుగబోరు కలసిమెలసియుండిజనరు । ఘాలి సుబ్బయ్యాన్యుధీరు ।
గాంచరువీరొకటేరు ॥ఆ॥

తలుపుదగ్గరపాటలు.

107. ఆదితాళము.

(రాకేందువదన, ఛటితి.)

తామారసదన । తలుపూ । దియుమా ॥తా॥ సామాటవినవే

లనే । విమల్జ్వలాంగిరో । తమిన్ । నిలుపన్ । మమతన్ । గన
కన్ ॥తా॥ మాధావతలుపు । దియనూ చనుమా ॥మా॥ రాధీకవ
రుడావని । రహిపేరుజెందగ ॥ విధిగా । నదియహా । నిదియే । విధియా
॥మా॥ చిగురుబోణిరొయిట్టి । చిత్తవిభ్రమలేల । తగవా । తగువా ।
నగవా । మగువా ॥ తా॥ దేవాదిదేవయంత । దీరోక్తులేలనయ్య । తవ
సే । వలుసే । నవలన్ । విడితిన్ ॥మా॥ పతితోసీపారుషంబు । సతి
బల్కశాస్త్రమంబు । పతియే । గతియా । పతియే హరియా ॥తా॥
కలతగనీమాటలాచె । చులకాన చేయతగున । జలధీ । శయన । జల
జు । నయన ॥మా॥ మధిరాక్షిమాటలేల । మదితడవునిల్చజాల । ము
దమా । రగనా । యెడనూ । గనుమా ॥తా॥ వేదాంతవేద్యదాశ ।
రథే ఘాలిసుబ్బరాయ । కవితా । వినుతా । చరితా । భరితా ॥ మా
ధావతలుపు । విడితీరాగా ॥

108. హిందుస్తానిరాగము—ఆదితాళము.

(రాజకుమారా, తైలి)

వాదములేలా । వదరుటలేలా । వాకిలిదియ్యగదే । అదురును
బెదురును కుదురుగవడలక ॥వా॥ చాలికలెమ్మా । సరగునపొమ్మా ।
తాలిమిమాలిమటే । తెలిసి తెలియకను పలికినబెళుకగు ॥వా॥ ఇడాపు
త్రినిన్ను విజానాడినే ఘడియయెట్లు నడలనేర్తు । అడలికబడలిక సుడి
వడి వెడలెమ ॥ వా॥ బౌరాయారీతిననుగారించుట । అహసాహసమే
మందుగ । ధరగలగరితలు సురతులనరయర ॥వా॥ నళినాక్షియివింత
న్యాయంబటే । కేళీకిరమ్మనవేమందునే । ఆలుకలుతెళుకులు కులుకు
లునిలసిల ॥వా॥ ఘాలిసుబ్బాన్ని పాలించిన । ఘాలిసన్నుతనన్నులా
లించుమా । జలిబిలవల్లపుల తెలియగతలపుమి ॥ వా॥ జనేత్రా । వర
సరిగాత్రా । వాకిలిదీసితిరా ॥

109. ఆదితాళము.

(బాల విరాసరావెరావె జాలమేల, వలె)

భామ । కవాటమింకదియ్యవేలలేమ । సుమాస్త్రు) బారికోర్వ
 సుగుణధామ । నీమది తామసమ్ । బీయడన్ । వీదీయన్ ॥భా॥
 ఔరా । చరాకుజాపకిందులేచిపోర । ఖరారిసికుయింత చులక నేల ।
 కోర్కన్ । చేరిన్ । నాకిలిన్ । దియ్యన్ ॥కొర॥ బోటి । వరాల
 మాటలాడురత్న పేటి । యిటేలసాహసంబువినయధాటి । మాటలన్ ।
 పాటలన్ । నీటులన్ । మీటుచున్ ॥భా॥ జారా । మరాళమందగ మ
 నలెందులేర । సరాసరిన్ నేనెదిక్కధీర । ధీరత్వ । శూరత్వ । కౌ
 ర్యత్వ । జూపకన్ ॥ఔ॥ బాల । వసుంధరాతనూజసాధ్వీచాల । క
 లంతలెచ్చుశ్రేయసీకుమేల । చాలగన్ । లీలగన్ । వాలుగన్ । మేలు
 గన్ ॥భా॥ గోల । పరాకునెంచవద్దు కకచేల । ఖలారిఘాలి సుబ్బ
 రాయపాల । వాలుగన్ । మేలుగన్ । నాకిలిన్ । దీసితిన్ ॥

110. చక్రవాకమురాగము—ఆదితాళము.

(మంచీపమాడు, మట్టు)

వారీజనేత్రి । వరగాత్రి । వాకీలిదియనె । నేరుశ్రేయమేరగాదు
 నేరమెంచనేరబోకు ॥వా॥ వారీజనాధ । వరభూప । వాకీలిదియను ॥
 వా॥ నేరమెంచనేరబోను । సారసాక్షుచాలుపొమ్మిక ॥వా॥ మధురాధ
 రిమదితాళగజాలను । మారుతూపులిటుచేరా । బాధలన్ని సదమందించ
 నెంచక । వాడమేల శ్రేదదీర్చిబోవుమ ॥వా॥ మధుసూధన సుధగో
 లుచు సీదగుయెదనుయెదనుగదియించి । మోదమొందు మధురవాణు
 లందరు శ్రేదదీర్చిఆదరింతు) పొమ్మిక ॥వా॥ తడవేలను విడనాడగపాడి
 య అడలిబడలికనువేడఁమోడినీడిగనుపగూడు పడతుకవాడవాడలేడ
 పాడివెడలెను ॥వా॥ మిడిమేలపునుకులాడెడి సడవసిపోడిమేడ రహితే
 డా । పీడెమందినడలేవిడెవడయుడ ఆడిపాడివేడిగూడుటికువర ॥ వా॥

సలి నాక్షిరొ పెంభిదేలిస రాతిరెసేకునాకు పాలిమేరా । గేలిదేల చెలిమి
చాలవలిగాన జాలిదేలికేళిశైలి తెలియగ॥వా॥ఫలితాంశమువెలిబుచ్చెద
లాలితపోళిముంచుబలిహార । వాలిగర్వహరణశూలిసన్నుత ఘాలి సు
బ్బరాయపాలచెలుపుడ॥ వారీజనాభ । వరభూప । వాకిలిదీసితి ॥వా॥

111. హిందుస్తాని ముఖారి—ఆదితాళము.

(కాటుగయోభిచువా, మట్టు)

వాకిలిదియ్యగదే । వారిజదళనయసే ॥వా॥ కోకిలవాణీనా కోరి
కదీర్చవె । లోకనాయకుడనుగవే । నాకాధిపనుతుడను ॥వా॥ వాకిలి
దియ్యనురా । వాసవహృద్వందిత ॥వా॥ శ్రీకరయీతరి సాకులదేలను ।
సీకధలనువింటి । నిజముగనుగొంటి ॥వా॥ చరితముతెలిసిచ । జాణవీ
వైన । సరసతజాపెదవా । సరసీనుహదళలోచని ॥వా॥ భోగిశయన
నీబాసలుదెలిసెను । యోగిహృదయనిలయా । అగజానుతసదయా॥
వా॥ మాటదప్పితనీ । మాయలుపన్నెదు । బోటిరొసేకిది తగదు । పా
టియెరుంగును ॥వా॥ నీటుకాడనీ । సాటెవరుందురు । బూటకమేలను
రా । హాటకచేల ॥వా॥ అత్తరుయగరుసం । పెగవిరులివెగని । చిత్త
ముగనుగొనుమా । నిత్తరివినుమా ॥వా॥ ఘాలి సుబ్బాఖ్యా । కవి
నుతముఖ్యా । లలితతులితసాఖ్యా । లాలితసాభాఖ్యా॥ వాకిలిదీసితి
రా । వారిజదళనయసే॥

112. జంఘూటిరాగం—ఏకతాళము.

(చెండ్లాటలాడేచెలీ, మాదిరి)

తలుపూదియ్యవేబాలా । బాలా జాలా మేలానీవిల ॥త॥ తలు
పూదియ్యనుపోరా । పోరా నేరా మేరాధీవర ॥త॥ వలపునిలపలేను
పిలుపులువినిన్ను । తలపూలమది నెంచుమా । భామా । లేమా ।
కోమా । లాంగిరొ ॥త॥ వలపునిలపకుంటె । తలపూలువినురాధి ।
పిలుపూలుగనివెళ్ళరా । మారా । కార । శూర । గేసార ॥త॥ మ

రుబారికోర్వను । మరుకేళిగూడను । మరుమాటలాడాకవే । లేవే ।
రావే । నీవే । యీవేళ ॥త॥ వరదూడవొనిన్ను । వంఛించువారేల ।
నిరసించుటిదియేలరా । పారా । వారా । ధీరా । గంభీర ॥త॥ పరిహా
సమేలను । పరువంబులేలను । పరమాత్ముడనుగానటె । నారీ । కోరీ ।
జేరీ । నీరీతి ॥త॥ సరసతవర ఘాలి । సుబ్బరాయపాల । సరసంబులిక
చాలురా । రారా । ద్వారా । మూనూ । దీనీతి॥

113. హిందుస్తాని ముఖారి—ఆదితాళము.

(అడవి నానీర యేదీపక్షుడా, వలె)

వాకిలిదియ్యవె వారీజలోచనీ । జోకలొ వేడితి కోకిలవాణీ ॥వా॥
వాకిలిదియ్యను వారీజనాథ । పాకానినుతనామ ప్రణవస్వరూప ॥
వా॥ ఆకులుపోకలు అరటిఫలాలు । చేకొనినిలచితి జేరీనన్నేలు ॥వా॥
లోకాధిపానిన్ను లోకూలుబలికే । వాక్యములనాలించి వినుపించ
నలుకే ॥వా॥ కొంచాపుబుద్ధు లాలించాకుశాల । వంచనచేయూట
యదినీకుమేలా ॥వా॥ లంచాములిచ్చి యూసిందిదనున్న । చంచా
లాక్షులవలపించుటమిన్న ॥వా॥ లేనీపోనట్టి యూహాపోహములేల । కాని
నుసులవట్టి కథలేలచాల ॥వా॥ మానుగ వర ఘాలి సుబ్బాఖ్యవినుత ।
మానుమునీవా మానినులనడత॥ వాకిలిదీనీతి హ్యాయలూగరార ॥

114. హిందుస్తానిరాగం.

(అరియా, హమరీ, వలె)

తలుపు,దియవే । తడవేలాకామినీ ॥త॥ జాలమేలా । సుగుణ
శీలా । మానిపాలా । ఇందిరా ॥త॥ తలుపు,దియనూ । తగవేలాశ్రీ
కరా ॥త॥ చులకనేలా । తగవులేలా । షగలుమేలా । సుందరా ॥త॥
జాలమాడేలవినుమా । పేమగనుమా । శ్రీరమా । శుభనామ, గుణ
ధామ, తగవేలా, భామినీ ॥త॥ నేరమానుషులువినుమా । సతినిగను
మా । భారమా । వరనామ, జితకామ, నగలేలా, సుందరా ॥ త ॥

జాజులూ । విరజాజులూ । మల్లెపువ్వులూ । గాంచుమూ । మొరవినును,
మదిగనును, మురిపెపుమోహిని ॥త॥ శ్రీవరా । మనవివినరా । మన
సుగనరా । శ్రీధరా । యిచ్చనుమా, నుడివినుమా, సుబ్బభాషా ।
పోషణా॥ తలుపు, దీసితి । తడవేలాసుదరా॥

నధూవగుల నామధేయముల పాటలు.

115. శోడిరాగము—జల్వతాళము.

(ఎంతకఠినమాపనే, మట్టు)

పేరుదెల్ప వేలనే । వారిజాక్షిమాశోనిత వాదమేలనీకుచరుని ।
వాదమేలనీకువరుని ॥పే॥ పేరుయెఱుగబోరటె । సారనాక్షులార కాల
హరణమేల నాకువరుని । కాలహరణమేల నాకువరుని ॥పే॥ పేరు తెలి
సొట్టులయితే । పేరుచెప్పమనుచునిన్ను । ప్రేరేపణుచేయబూ పరి
హాసకనుషణతిమిన్ను ॥పే॥ తెలియొట్టులయితేనేను । తెలియకేసెదా
నువిను । నలిననేత్రీయాకాసల్య । నాతిముద్దుతనయుడనుచు ॥పే॥ చా
లుచాలి చతురిమము । చాలునుమా డతఁ ఘము । మేలమాడ వేళ
గాదు । మేలుగనీ ప్రాణవల్లభు ॥పే॥ పరగవినుడి మీరుయజ్ఞ । పురు
షుడిడిన పాయసమును । నాజాక్షులు తిగకలిగిన । వరకునాస్య
వైసవాని ॥పే॥ ఎంతచెప్పినగానీకు । స్వాంతమందు వింతవిడవు ।
కాంతహతమేలనీకు । కాంతసుగుణవంతుడనఘము ॥పే॥ ధారుణిలోశిశు
పులకును । స్నానముచేయించి తుదను । చేరిజలముచ్చుత్త్రప్రి । రక్ష
యనేడి పదముముగను ॥పే॥ ఏమిమాటలజాణనైతివె । యేమిసాగను
పతాశిన్నైతివె । కోమలొగికినిటులవేళాకోళమును వదలిచాల॥ పే॥
ఏనుడి తెల్పెద విధునిచేరు । నీనులకింపొదనధీరు । ఘనుడు ఘాలి సుబ్బ
రాయ । పోషుడు శ్రీరాముడుగదె ॥పే॥

• 116. ఆదితాళము.

(కన్నకంఠ హరితీ, చూపి)

రామనీడుభామపేరు । రహినితెలుప సమయమిదె । కోమలాం

గులమేమునిదే । కోరితిమోహూరనిధి ॥రా॥ కోమలాంగులారనానుభా
మపేరు నెరుగరటె । యేమిజాగులేలనింక । మేలమాడజాత్తురటె॥రా॥
కాలహరణమైనగాని । కఠినహృదయులనినగాని । చాలగాశ్రమకలిగి
ననీ । చక్కనినుడివివకవిడమూ ॥రా॥ వినవలెననిమీనునున్న । విను
డికనే తెలుపుచది । జగతముహారాజనుతని । జగతి నెవరుయెరుగరిది ॥కో॥
దశరథవరసుతుడనని । విశేషముగను తెలుసుచూచు । దశముఖహత
మానినుత । దశదిశదిక్పాలనేత ॥రా॥ పట్టుపట్టినారుగాన । పట్టు విడు
వమునగతగను । పట్టుభూదేవియందు । పుట్టిపట్టిపట్టియని ॥కో॥ ఏమి
మాటలేమిసూటి లేమినిటులేమినేటు । స్వామిపరహాసమును । సదమ
దించి సత్వరము ॥రా॥ నలిననేత్రులారనాను । నాతిపేరు తెలిపెదను ।
ఘాలిసుబ్బారాయనుత । కామినిసీతాయటనుచు ॥కో॥

బువ్వంబుతిపాటలు.

117. ఆదితాళము.

(వశమెంతోబహుచోద్యము, మెస్తెరు)

బువ్వమెంతోబహుచోద్యము । మదతీ । సుదత్తి ॥ బు ॥ రవ్వా
లపీతాలపై పువ్వుబోసిరుక్మిణితో । మువ్వగోవాబాలుమాడగ ॥బు॥
రంభార్విజుంబుల । జృంభాణజానుము । అంబుజాక్షి పందిరందున॥బు॥
సరసారసాన్నముల్ । సంఖ్యమీటుచిత్రాన్నముల్ । క్షీరాన్నములు
శాకముల్ ॥ బు ॥ ఊరగాయలూహపిడ్లు । వరుగులు పిండి వంటల్ ।
సరసమైనదధిఘృతముతో ॥ బు ॥ పులిహేళారపేరీలతో । హేళిగల్
సోమాసితో । ఘాలి సుబ్బారాయపోషుని ॥బు॥

118. ఆదితాళము.

(వశరాజశ్రీనివాస, ఫణితి)

మధిరాక్షిమదనుజుండు బువ్వముమదినిగాంచుమా । పృథివినె
బరికట్టివిభవ మునుకు నెంచుమా ॥మ॥ మునుకెడివపంక్తులటీమహిమనూ.

డగా । గణతిశేయజాలనమరగణముగూడగా ॥మ॥ అత్తరులతోనలికిరి
తభుకొత్తపందిరిచిత్తనులరగట్టిరి । చిత్తర్వులిత్తరి ॥ మ ॥ చాలగ
ముత్యాలముగ్గులతివలతిగబెట్టిరి । పోలగనవరత్నస్థగిత పీఠములనువే
సిరి ॥మ॥ రంగుగబంగారరీటాకులిటులబరచిరి । పొంగుచుఅంగసలు వ
డ్డలను నెలమిచేసిరి ॥మ॥ సరసాన్నసూపశాకములును సరసపిండివం
టలు ॥ కీరాన్నముల్ పులిహోరలు ॥ పొంగలిడ్డనల్ ॥మ॥
ఊరగాయలూరుపిడ్లు నుండెహెచ్చుగ ॥ వరఘాలి సుబ్బారాయ
నుతునిగనవె యిచ్చట ॥మ॥

119. ఆదితాళము.

(మగజైవ మేనగలుయ్యని, తైలి.)

అలివేగనుమతివిభవముగదె శ్రీహరిబువ్వము । శ్రీహరిబువ్వ
ములలిసుందరము ॥ అ॥ పచ్చలపందిళ్ళకు జగిహెచ్చినమణితతులు
ముచ్చటగనువిధులు । మఃఖ్యంబులుగుణవతులు ॥అ॥ చిత్తముచిగురొ
త్తగ ఘనచిత్తర్వులు చిత్రంబీ । మొత్తిముగనుపెంచి మునులుండిరి
నదిగాంచి ॥ అ॥ సరసోక్తులప్రహసించుచు సఖయలువడ్డలనుచేయ
మురిపెంబులు గననీయ । ముదమొందగ శుభకాయ ॥ అ ॥ స్థిరమతి
తోడుత ఘాలి సుబ్బరాట్టుతికృతిగనుపాడ । సురవరులందరువేడ ।
సురుచిరముగ నిటుకూడ ॥ అ॥

120. ఆదితాళము.

(బోనజాలమేల, వరె.)

బువ్వమొత్తసాపా । గాలవే సతీ ॥ బు॥ రవ్వాలపీఠాలను ।
జవ్వసూలువేసిలక్ష్మీ । మువ్వగోపాలు నుంచగ ॥ బు॥ వంటకంబులన్ని
యు । వర్ణింపలేరుగ । కంటజూడగోచరమానుగ ॥ బు॥ భక్త్యభో
జ్యలేహ్య । చోవ్యపానీయముల్ । లక్ష్మముంచిచేయువడ్డనల్ ॥ బు ॥
బాలికావహంబుల కోలాహలంబుల ఘాలి సుబ్బారాయపోషున ॥

121. ఆదితాళము.

(వల్లంపగాగలమా, మల్లంప.)

వల్లంపగనుతరమా । వినుమా । చనుమా । హరిబువ్వంపు
బంతినిగనుమా ॥ వ ॥ కిర్లకుండలథారుడేఘులు । వర్ణదేహుడువాలుకు
దురగి । పూర్ణచంద్రసమానవదనతో । జూర్ణితల్లలో చనుగనుమరిం
భి । పర్ణమలనెల్ల ముందునుంచిరి । సువర్ణమయమగు నిరంతరంబును
శుభంబుసుఖంబు సుందరము॥ వ॥ సన్నబియ్యపన్నములును సూప
ములుశాకములును । యెన్నోరకముల పిండివంటలు । మన్ననలుగని
వడ్డనలతో । అన్నలమిన్నల నన్నెల చిన్నెలకన్నుల గనుగొన॥ వ॥
భూదిదక్షిణలిత్తురట శృం । గారిమెచ్చగ గంఠమత్తరు । సారమగుఘన
సారివీడెము । లరమరవిడిగొంగానిదె తటిగాన । వరగాలి సుబ్బరా
యాభ్యానుతువరదూని॥ వ॥

ఫలహారముల పాటలు.

122. కన్నడరాగము—రూపకతాళము.

(నానాబోపాసాంబ, మాదిరి)

ఫలహారములంద । పంకజలోచనరమ్మిదె ॥ ఫ॥ పాలుపంచదా
ర పచ్చి దాక్షిణీమలేగు కమల । ఫలములన్ని పసిడిపళ్ళె । రమల
నుంచియిందు తెచ్చె ॥ ఫ॥ నిమ్మకద మాటుడి దా । నిమ్మజామకిచ్చులు
లును । సమ్మదమున నేలేఘులు । సీతాఫలరామాఫల॥ ఫ॥ పనసపంప
రపనసానాస । జూ చేడిపాలనెలగ । ఘన నారింజయు బత్తానారింజ
యుగని రంజితముగ ॥ ఫ ॥ ప్రప్రగుండూర్ పువ్వు । ప్రదధిరాజసుత
హృదేశ । మెప్పుగనుమ మధురబాష । ఘాలి సుబ్బరాయపోష ॥ఫ॥

123. భిమానురాగము—ఆదితాళము.

(సచివరామన, మల్లంప.)

ఆరగించుము తారహరిసుధీర ఫలహారంబుల । సూరిజనమం

దార భక్తవిహారవర రకరకముల ||ఆ|| వడలు అతిరసములును ఆమె
వడలు బూందీ హేమగల్గెత్ | కుసుములుప్పుమా మినుసముద్దలు| కజ్జ
కాయలు బూరెలు ||ఆ|| లక్ష్మజీలేబీ బంగాళాభాత్ | వంగీభాతులు |
యిడ్లకులుమైసూరుపాకుదూది ఫెడాదోసెలు||ఆ|| బరిఫేణీఅమృతఫేణీ
బర్ఫిహల్వాబొరుగులు | మధురమణుగుబూలుపక్కోడ్డీలుకాంపుసలు||
ఆ|| సుఖయలటకులు చక్కెలాల్ సుచిసుండ్ లిందుశ్శాంచుమా |
సుఖదవన వర ఘాలి సుబ్బరాయ కృతినూహించుమా ||ఆ||

విడములందు పాటలు.

24. ఆదితాళము.

(బాడబాడమను నినదము, ఫణితి.)

మమపులుగొనుమిదె మదనజనకవర | మందరగిరికిర మధుకై
టభహర | పుడమితనయ బిలుచుచున్నదిక తడవుసేయకను దయగని
రనరి ||మ|| పసంగగల వరపండుటాకులవి | పాసంగసౌదగు పచ్చి
పోకలతి | గాసుగంధ ద్రవ్యములింను నమరెను | వసుంధరాట్పతి
సుబ్బరాయనత ||మ||

125. బ్యాండుస్వరము—ఆదితాళము.

(నిమగ్ధింతుదానవ, పైలి)

మమపులంచుమాధవ | మృదుమధుర బాషభూషవ | కమవడి
గనచెదవా | సతికిడకుచంగబాలవ | విడమింకచేయంగ సుకోజ
మా | విడిగానటులుండ సమంజసమా|| మ|| హెచ్చులేతయాకులు |
మలేమచ్చకిలుగుపోకిలు | ఆచ్చబాజకాయలు | రుచిహెచ్చరోజయా
లకుల్ | పచ్చకిరూరిమ మూక్తికాయుతి | సచ్చాన్ధిమిదె ఘాలి
సుబ్బరాయనత ||మ||

126. కల్యాణిరాగం—ఏకతాళము.

(పాలి వజ్ర, మృదు.)

పిడమందుకొమ్మా | సేచేడెనుగనుగొమ్మా | యీనుడసక్తిగ్గొ

మ్మా నిను! వేడి! గూడి! పడతులొచ్చివేగ ॥ వీ॥ హెచ్చులేతయాకు
 ల్! మతి! మెచ్చకలుగుపోకల్! రుచి! హెచ్చుజాజికాయల్! సతులు!
 ముచ్చట! మీరాగ! తెచ్చినచ్చివేగ ॥ వీ॥ నానిజాక్షువినుమా! యీ
 నారీమఃశినిగనుమా! నినుకోరివచ్చెచనుమా! జాపత్రి! ఘనసార! మృగ
 నుద! ములగూషిఁట్టి! వీ॥ చలమేలగోపశాల! సరసంబుపందశాల! ఇల!
 ఘాలి సుబ్బకవిపాల! నీ! కులుకు! తానిటుగని! కులుకూడు! నిదె
 చని! వీ॥

127. కాంభోజి—ఏకతాళము.

(ఇక నేమందు నేచెలియా, వరె.)

ఘనసారవీడెమందుమా! ఓగానలోలరవికులవతంసమా॥ ఘ॥
 పండుటాకులాను! పచ్చిపోకలాను! నిండుపేమిమోడ! నిండినీకిచ్చేద॥
 ఘ॥ పచ్చకన్నారము! పరగగమృగమదము! హెచ్చుజాపత్రి! జాజి
 కాయలాతో॥ ఘ॥ కూరిమిమోపచ్చి! కొబ్బరికుడిని! గరిమనుసుగం
 ధ! ద్రవ్యబులాతోడ॥ ఘ॥ సూటిగవర ఘాలి! సుబ్బరాయవినుత!
 హాటకచేలరవికోటిమోహనాంగ॥ ఘ॥

128. భువనరంజని—చాప్ తాళము.

(వాడుమనవి, మాదిరి.)

వీడె మొసగెతనసతికి! వేడుకలనుగనివడిగ్ ॥ వీ॥ బంగరుప
 ల్లెంమునుగొనినంతల్! రంగుగవక్కులుఅకులుచేర్చె ॥ వీ॥ జాజికాయ
 జాపత్రియేలకుల్! తేజలవంగములందుఁ దేలగ్ ॥ వీ॥ పంకేరుపాదళలో
 చనుసింకల్! కుంకుమపువ్వునుపొంకముజేర్చె ॥ వీ॥ లాలితగుణుడతి
 లాలనచేసి! ఘాలి సుబ్బకవికృతివినిదాసి! వీ॥

పానుపుమీద బొమ్మవప్పగింతల పాటలు.

129. ఆదితాళము.

(కావనైతిసేతను, వరె.)

ఒప్పగింతుగైకొను! వంతవిడచిబాటను నప్పగానుమీరును

మేమువియ్యమందను ||౭|| కలిమిలేములొంచక | కలసిమెలసిమంచిగ |
బలిమిచెలిమినుంచగ | పలుకుపలుకుమెండుగ ||౭|| చాలినమాటలెం
చమేలు | గాలకాలమితెచాలు | ఘోరి సుబ్బరాయపాలు | గాంచు
చుండు సుగుణజాలు ||౭||

130. ఆటతాళము.

(అయ్యారాగ, మట్టు)

వియ్యమంద | చయ్యాననబాల కైకొమ్మచాల ||౭|| ముగు
వెనుకనుచూచి మురిపెములతెనిసి | అందముగను మనమా | నంద
మునవెలసి ||౭|| మామాటచూచిగా | మీమాటమీచిగా | మీమది
నెంచక | మీమిమ్మిల్లిగా ||౭|| వలనెప్పజ్జాపకా | రమ్మగులుగ
గను | ఘోరి సుబ్బరాయ | కవికృతికనును ||౭||

ఒప్పగింతల వాటలు.

131. ఆదితాళము.

(బహుళోకంబాయెను, మాదిరి.)

ఏలాగునంపూదీబాలామణీని | యీబాలామణీని | పసిబాలా
నాఖనిసి ||౭|| అలిసినవేసిగుణజాలాగనీని | గుణజాలగనీని | వజ్రాలగనీని
||౭|| కోటికముకుజొచ్చ నిదిక్కిత్తగనుక | యిదిక్కిత్తగనుక | మతి
మెత్తననక ||౭|| పనిపాటలెరుగాని పసికూనను | యీపసికూనను | నీ
నసిగందును ||౭|| ఘోరి సుబ్బభ్యాకృతి తేలీపాడగను | కృతితేలీపా
డగను | మతిజాలిసూడగను ||౭||

132. కాఫీరాగము—ఆటతాళము.

(రాజదుఖికారణంబు, మోస్తరు.)

అమ్మనిన్ను అత్తవారియింటికనిపెన | సమ్మదమున కీర్తితేగ
సంతసించెద ||౭|| అత్తమ్మామలాజలకును అణగియుండుమా | పెత్త
నములకేగబోక పేరుగాంచుమా ||౭|| ముందువెనుకలయెక ముఖ

స్తుతులనందకే । కందవేళి కఠినమును చెందబూసకే ॥అ॥ నగుమొగమున నలుగురితోనగుచునుండవే । బిగువునగజిబిజియు కఠినబింకమిడువవే ॥అ॥ దేశ కాలసాత్రిములను తెలిసికొంగదే । శ్రీశుభూలి సుబ్బరాయస్తుత్య కొలువవే ॥అ॥

133. తోడిరాగము—జల్పతాళము.

(ఎంతకఠినమానసే, ఫణితి)

అమ్మపోయిరాగదే ఇమ్మహిని విడచియెటుల యునుమొనేరెరుగజాల ॥అ॥ సమ్మతిగామీఅత్తవారి నెమ్మిధనసమునకునేను । అమ్మజానికమ్మ భక్తేసామ్మటచుచు యెమ్మలాడి ॥అ॥ బిసమహదళసమసునేత్రి । అసదృశగుణసాంద్రగాత్రి । బాసలందు యశముచందువాసిజెందుభాసురాంగి॥ అ॥ సాహసములెందువీను । కూహపోహలాదగూడు । బహుజనాళిమెచ్చ అహంభావమీడు మోహనాంగి॥ అ॥ ఠోరళిలపురీశుడఖల । సాక్షి భూతుడతులయగును । ధీర ఘాలి సుబ్బరాయదాసనుతును జంటనుండ ॥అ॥

134. మాపకతాళము.

(నేటికినిగుణము తెలపెరా, మట్ట.)

నాసుతనవెటులబోతునోరామ । వేసబాషరోసములను । యెరుగనుగదరారామ ॥నా॥ వంటిగఁగవిడచియెప్పును । యుండమగదరారామ । జంటగనెనువెంటనంటి । యునునుగదరారామ॥ నా॥ మాయమర్మమెరుగనియ । మాయకిగదరారామ । బాయసిధయభక్తితోడ । భాసిలుగదరారామ॥ స॥ భారములనుగనుచుమెలగే । భామిసిగదరారామ । సావధానమందునేర్పు శక్తిగలమరారామ॥ సా॥ లాలితాంగజాలిబూని పాలించుమురారామ । ఘాలి సుబ్బరాయదాస । కవినుతవిసరారామ॥నా॥

135. ఆదితాళము.

(గౌతమవనమిది, ఫణితి.)

నాప్రియపుత్రినినయముగ నేలుము! సుప్రసన్నహరిసూర్యవంశో
త్తమ! అప్రమేయమునియాగ సారక్షణ! యోప్రియరాఘవయోలభ
వా || నా|| ఎక్కువశ్రమలకు నేరనునైపము | ధిక్కరింపులనుదరినుంచా
దు! చక్కగనాజ్ఞలశిరమునదాల్చి | అక్కజముగమదిలెక్కమెలంగును||
నా|| లీలలతోడనుదేలిక బాలను! పోలగసాధ్యుని! బోల్చుగను! లీలామా
నుష దేహానుగ్రహ! ఘాలి సుబ్బకవినుతపదయుగళ || నా||

రాసక్రీడలపాటలు.

136. బ్యాండుస్వరము.

(రాసకేళివిలాసము, శైలి.)

రాసక్రీడలసల్పగ! రా రెరమణులారవేగ || రా! హాసము దర
హాసము మనోల్లాసముగదరే | వాసవాద్భితుజేరి | వ్యాయూగమది
కోరి || రా|| ఇండ్లులలచిసమనకును | బెండ్లబోల్చుగవచ్చును | ఇండ్లుపొ
దరిండ్లు పూబోండ్లుగాంచరే | కండ్లజూచిన పుడమిరేండ్ల వైభవము
మను || రా|| సకలలోకనాథుడు సర్వసాక్షిభూతుడు | యేకమయరాక
యున్న నుతులుసల్పక! సాకులేలను ఘాలి సుబ్బాఖ్యనుతుతోటి || రా||

137. ఆదితాళము.

(నగుమొగమువ బల్ సాగముగ, వరి.)

రమణులందరమిటుచేరియు రాసక్రీడలసల్పుదమా | ఆహాబల్
క్రీడలుసల్పుదమా || ఆ || ర || చక్రికోపుజడకోపులవేయుచు చక్రిని
కూడుదమా | ఆహాబల్ చక్రిని కూడుదమా || ఆ || ర || నైకతతిన్నె
లపై వృక్షములవె సరసకుచేరుదమా | ఆహాబల్ నైగలుచేయుదమా |
ఆ || ర || ఘాలి సుబ్బరామాఖ్యపోషు శ్రీకృష్ణునిగాంచుదమా | ఆహా
బల్ శృష్ణునిగాంచుదమా || ఆ || ౨ ||

138. హిందూస్తాని.

(దీలవోబహారకా, మట్టు.)

రాసక్రీడాల దేలగారా వేమె నీవుయింకసుందరీ ||సుం|| సుం ||
 సుం|| సుం|| రా|| పొన్నపొగడాలు నారి | కేళాఖరూతరుల | వన్నె
 లుచూచుచు | వన్నె చిన్నెలతో ||రా|| జాజసంపెంగసన్న | జాజరో
 జాలపొదల | తేజముగాంచుచు తేకూనడాగూచు ||రా|| అక్కికుమద
 చంద్రాభ్యుదయునివేడి | సార్థకముగ ఘాలి సుబ్బర్పుతునిగూడి ||రా||
 జలక్రీడలపాటలు.

139. హిందూస్తాని.

(మెరెజో చీతాం, మాదిరి.)

జలకేళినిదేలా జాగేలమేలాబాలరాగదే ||బా||బా|| గంగాతరిం
 గిణి తరంగపరంపర లుప్పొగుట మదిగాంచి | రంగుమీరంగ | రాజ
 సముగ | రాజీవాక్షీరయమువీపు|| జ|| ఒకరొకరికరములు మెకరొ
 కరుపట్టుక నోపికమీరాగను | మేకముగాను | జోక్మీరను | రాక
 పోకల | కుమీరగ ||జ|| శ్రీరమ్యుబగు మార్గశీర్షమున సరసముగ
 నీసరసజేరి | ధీరత ఘాలి సుబ్బరాయాఖ్య దాసపోషకుదరి జేరకోరి||జ||

140. ఆదితాళము.

(రమియించు మోహనాంగ, మోస్తరు.)

జలక్రీడసన్నుదానూ | జలజాతుగూడుదానూ | జలలూగ నే
 ర్పడుదానూ | జలముగ్గదిగుమా ||జ|| వినూమా | చనుమా | వాద
 మేలనేవేడుకతోదుత | కొలనగుచేరియుండగ | కోర్కెల్లెగూడ
 మెండుగ | మోనునుకునిచ్చుట | మేలముల్ | నికనదల |
 బాలా | చాలా | వాలుగ సుబ్బయవరదుని నిదెగని ||జ||

141. కురంజిరాగము—ఆదితాళము.

(శివీతాళమాలమరా, చితిరి.)

జలకేళిసలుపాచసరే | యుజాగుసుగై విమనజాలరటె | జల

జాతుడిడు నాజ్ఞైకొనరే । జాగరూకతలు మేలొనట॥ జ॥ అలివే
ణులు కొలనుగనుగొనరే । అఘహరునికరము కరములకుజేర్పరే । స
లిలనుందున కేళిసలుపరటే । సారెసారెకు బిలువవలయునట॥ జ॥
వివిధాభరణము లురమూసమెరయ । వివిధగతులతో చిత్రములరయ
నవరత్నకంకణములు కరముల । నవవాయిద్యములుగ క్వాణముసలు
ప॥ జ॥ శుద్ధమైన మనసులబూనరే । పరిశుద్ధ మాఘమాసముగరే ।
వద్దికగాను మనసులుసిలుపరే । వరఘాలి సుబ్బార్చిత మదిగనరే॥ జ॥
లాలిపాటలు.

142 (చాలాపో నరసము, పైకి)

లాలీపాడెదవిను । నలినాయతలోచని॥ లా॥ బాల । గుణబాల ।
వరశీల । రహిముద్దుబాల॥ లా॥ కొమ్మ । ముద్దుగుమ్మ । లక్ష్మమ్మ ।
రతంపుబొమ్మ॥లా॥శీతాపూతచరితాదాసభరిత । సుబ్బాఖ్యవినుత॥లా॥

143 కీరవాణిరాగము—అదితాళము.

(బోసజాలమా, మట్టు)

లాలినూచెదా । నీలనీరదనిభాంగరంగనీకు॥ లా॥ బాలగోప
బాల రందబాలముద్దుబాలనీకు॥ లా॥ సాక్షిరూపకా । మోక్షదీక్ష
పక్షితురగకరుణాకటాక్ష । అక్షీణకృపాకటాక్ష లక్ష్మీలోలశత్రుశక్ష॥
లా॥ భూతలేశ్వరా । యతితలేశ అతులితగుణవిశేష । చతురాననజన
క చతురచరితసకలమౌనిపోష॥ లా॥ నలినలోచన । వాలిగర్వసర్వ
భంగజలజనాభ । ఘాలిసుబ్బరాయ దాసకవితవంద్యకామరూప॥లా॥

144 బ్యాగ్ రాగం—ఏకతాళము.

(రా రా ధి లోల, మదిరి)

భోగాంచితలాలీ । నాసాలీ । పెన్నిధిగుణశాలి॥ భో॥ యోగాని
ద్రీయంచేలెడినిన్ను । యోగాంచితుడందు॥ సంగీతయోగాంచితు
డందు॥ యోగాంచితుడందు॥ తనయా । యోగులుగనుగొందు॥భో॥

కాలిగజెలు కడియములందెలు | గనముద్దులుగారా | జిలిబిల్గనమున్దు
లుగారా | గనముద్దులుగారా | తనయా | వినసుద్దులుమీరా|| భో||
ఘాలిసుబ్బకవికృతివినిబోవ కరుణనుగనలేవా | బలిహరకరుణనుగన
లేవా | కరుణనుగనలేవా | తనయా | కనికరమునుగావా|| భో||

పుట్టినరోజు పండుగవాటలు.

145 ఆదితాళము.

(ఆయమాగకర్పరపు, మట్టు)

శ్రీహరియదుకులమునను జనించినదినమినుదినముగాదాయో
సతి|| ది|| శ్రీ|| అరయగహరిజననంబుచతుర్దశ | భువనములకునామో
దం | ధరసజ్జనులకు ననుకూలం|| శ్రీ|| నేడియాసుదినంబుమరెనిక |
వత్సరపండుగజేతము | బహుపుత్సనముల మొగూర్తము|| శ్రీ|| ఎంత
టిపున్నెమొ యెంతటిభాగ్యమొ | ఇంతలారతిలకింతము | సంతసము
ను గనుగొందము|| శ్రీ|| శౌరికిభూషణాంబరములువాలము | విరుల
దండలనువేతము | కోరివేడుకలుచేతము|| శ్రీ|| తీరుగకర్పరపు హారతు
లెత్తుడము | ఘాలిసుబ్బాఖ్యునికృతము | వాటలుబాడుదము|| శ్రీ||

146 ఆదితాళము.

(ఇథరాజవదా, మాదిరి)

వరలక్ష్మీజననందెనే యాదినమునుదినంబే | మనమందర
మునిండే | వేడుకలుచేయగనిలెండే|| వ|| పుట్టినరోజుటదీనినేడాది పం
డుగయంచును | మనమందరమునిటుచనుచును | వందఁములను నింపు
చును|| వ|| మణిభూషణాంబరములనునిడి సతినిగైచేసి | రతనంపువేదిక
నువేసి | సఖకూర్పుండమహమటుడాసి|| వ|| కస్తూరిచందన మగరుపన్నీ
రత్నరులనిటుగూర్చి | పేరంటములగూడి | జయ | మంగళములను
బాడి|| వ|| ఇలఘాలి సుబ్బారాయకవినుతె యింతివేవనుచు | విరు | లెల్ల
గనుమనుచు | మది | నుల్లసముగొనుచు|| వ||

వరపూజపాటలు.

147 ఖమాసురాగం—ఆదితాళము.

(ఏవరంబులేలనో, ముట్టు)

మేలనియీవరునిపూజ సల్పనేగుమా ! జాలమేలకాలహరణ
మీడగాంచుమా॥ మే॥ పాద్యార్థ్యచమనములన్నియిచ్చియు । హృ
ద్యంబుఁ పోడశోపచారములర్పించియు॥ మే॥ నవవాద్యంబుల నులవిని
మోయించి । సవియముగభక్తి శ్రద్ధలిందువహించి॥ మే॥ లాలితము
గకన్నె నిత్తుననుచుచెప్పియు॥ ఘాలిసుబ్బరాయదాసకృతనిజేర్చియు॥ మే॥

148 కాఫీరాగం—ఏకతాళము.

(రామకేజటాయువను, మాదిరి)

వరునిపూజశేయరారె వివరములెరిగి । యీతనిసరసముల
చెవరుససరణికినరగి॥ వ॥ కానుకలను కట్టుములను కరుణతోనిచ్చి ।
నూనుగకన్నియ నిత్తుమనుచునుమెచ్చి॥ వ॥ పానకంబుబిందెయిలను పర
గగనిచ్చి । పూనినూతనాంబరములిచ్చి పూనిక నొచ్చి॥ వ॥ ఉత్సవమును
జరిపి విడిదిసదాముచేర్చి । ఉత్సాహముమీర సుబ్బయాచితగుచ్చి॥ వ॥
దంపతుల వర్ణనలపాటలు.

149 అతాణరాగం—రూపకతాళము.

(నక్షత్రశృంగపుడు, పైకి)

బ్రహ్మానందంబవునే ఈదంపతులనుగన । బ్రహ్మజ్ఞావిస్ఫురి
తాంగులు భాసురాకారులను గనుగొన॥ బ్ర॥ సరసగానసాహిత్యముల
కును । సరస్వతిజలజాసనులనుబోలు । పరగభోగములకతుల । శచి
సంక్రందనులబోలు॥ బ్ర॥ బుద్ధిసూక్ష్మములకును బృహస్పతినబోల్చుగ
నునచ్చును । ఇద్దరాయువులకును మార్కండేయులయననచ్చును॥ బ్ర॥
మనముననూహించగ శ్రీ । లక్ష్మీనారాయణులనెప్పు । మానుగనయం
కతివశిష్టుల మహాత్మ్యములకిరయనెప్పు॥ బ్ర॥ లాలితముగ దంపతుల

ను లలినిబంగరుగడ్డియలనిడి । ఘాలిసుబ్బరాయదాసకవిత పాటలు
బాడనెమ్మది॥ బ్ర॥

150 బేహగ్ రాగం—రూపకతాళము.

(కన్నడజేలానె, మాదిరి)

తామరసాక్షిరొ పెండ్లిదంపతులను గనుగొనగదె । వేమరకను
యీసాబగులు యిందునగనుగొందముగదె॥ తా॥ ఈమజోడుగూడెను
మఱివేమకలొనగూడెనుమన । వాడవాడవనితలుగని వణ్ణించియు వివ
రించిరిఘన॥ తా॥ మోములుచందురినిబోలు ముంగురులింద్రీనీలములు
కాముని సన్నిభశరీరులు । కరితుండముశాహస్తములు॥ తా॥ లాలితనవ
రత్న సరములమరెయ్యరముమెరయగా । ఘాలి సుబ్బరాయ దాసను
తుడుమెచ్చిబోవగా॥ తా॥

బౌపాసనముపాటలు.

151 జంఘూటిరాగం—రూపకతాళము.

(ఆశ్వమేధమఖముచేసి, ఎలె)

కంబుజాక్షరార బౌపాసనపువేళిదే । కంబుకందరి వేలుబట్టుక
కరుణాపడదే॥ అం॥ నరపాలాశె రావించందనాదిసమిధలు । సరసముగ
నుబట్టి నేల్వ చెందుసౌఖ్యముల్॥ అం॥ గోదధిక్షీరములుఘృతము కో
ర్కెవీరను । విధిగవీతిసోఁతుకొనుజేచ్చినేడను॥ అం॥ ఇంద్రచంద్ర
లోకముల భోగేందుకొదురు । చంద్రసూర్యనయనురామ చంద్రుగొ
ల్తురు॥ అం॥ ఉప్పగుండురీపురీశుపరగతల్పుడు । మెప్పువడయు ఘాలి
సుబ్బరాయపాలుడు॥ అం॥

152 ఆటతాళము.

(ఒకనివ్యవహారుడు, మట్ట)

సరసాంగి బౌపాసనముకురావే । మురియుచుసీవరుని వేలుబ
ట్టకోవే॥ స॥ తిండులముఁకడిగి తక్షణమివవే । నిండువేసుకతోనా

హుతులర్పించవే॥ స॥ అహరహమును అగ్ని కార్యమాసరమే । సహ
కుటుంబులు యీసరశ్చైకౌనరే॥ స॥ కడమనుభస్మరక్షుచు ఫాలము
ను । నిడియునును బ్యాఖ్యనుకులెంచియుదు॥ స॥

మిథునవీడములపాటలు.

153 కాశీరాగము—ఆటతాళము.

(రామమంపివభయ, మోస్త్రు)

మిథునవీడములనంద । మోదమొదాగరారే॥ మి॥ చలువ
పందిరికింద చెలువమరగపాన్పువైన॥ మి॥ మిథునదంపతులుచందు ।
సదమలముగనుండు । విభగసముముచందు । వేసుకజూచియుండు॥ మి॥
చతురిమమేలనిక । చాలుచురారమ్మిక । నాతివరఘాలి సుబ్బ । రాయ
కవికృతిగూడగ॥ మి॥

154 కాశీరాగం—రూపకతాళము.

(కన్నపమహ్య, హదిరి)

మేలనిరారే । మిథునవీడమూలనంద॥ మే॥ చాలగయీపెండ్లి
దంపతులనుచూచి సంభ్రమమున॥ మే॥ సుందరమోది నూటిగ సరస
ములనొంది । అందమైనవక్కలాకు । అందరమునుగైకొనగను॥ మే॥
దంపతులనుగాంచి । సొపుగమనభర్తలెంచి । ఇంపుగమనకందియ్యగ ।
నికసిగ్గులుచాలించియు॥ మే॥ దక్షతనలలక్ష్మీనారాయణులన చెప్పుడు
రిల । యీక్షణముఁ మీరందరు । సుబ్యాచ్చితుడని మనముల॥ మే॥

కుచేలోపాఖ్యానము పాటలు.

155 ఆదితాళము.

(రామమంత్రము, మార్గ)

శ్రీగజానన । ముని । చిత్తభేదన । ఆగమాదిసన్నత ల్కలార్థి
పాలః॥ శ్రీ॥ యోగిపోషణ । బహు । రాగశోషణ । నాగయజ్ఞస్థా
త్రీ వితతిసమలధారణ॥ శ్రీ॥ లాలిశోన్నత । నచ । మాలిసేవిత ।
ఘాలి సుబ్బరాయ దాసకవితసాదిత॥ శ్రీ॥

ఘాలి సుబ్బారావుపాటలు.

156 ఏకతాళము.

(మధునాసామున, మాదిరి)

బ్రహ్మప్రియాంగన | చంద్ర | బింబానన | దయచూచుటకు
యింకయోచన | ఏణలోచన | పాపావిమోచన || బ్ర|| అన్యాయమున
మూసెనమ్మాది నమ్మితిశ్రీ ఘాలి సుబ్బాఖ్యకవివినుతా | వాణి |
పూబోణి | అలివేణి | గీర్వాణి | ఏణలోచన | పాపావిమోచన || బ్ర||

157 హిందూస్తాని—ఆదితాళము.

(సోమసుందరీ, పైలి)

శ్రీకుచేలునీచరితమువినుడీ | శిరులిచ్చుచునుడీ | సంతత | మి
హాపరమునుగొనుడీ | శ్రీ|| మురుఅభినుయ్యనిసుతునకు శుకయోగీంద్రు
డు చెప్పినకథను | లోక | త్రయకులు గోరినసుధను || శ్రీ|| అవని
నవంతీరాజ్యధానియందనరొకమునిపల్లె | అలఘుతపో | ధనులుండుట
కునుచెల్లె || శ్రీ|| అంకువశించెటి భూసురోత్తములనందరిలోపలను |
నిష్కాముం | డైబరగుచుండెనిలను || శ్రీ|| మహినిఘాలి సుబ్బాఖ్య
పోషుని మదిగనుగొనుఘనుడు | అచారహ | మునుస్మరియించుతపోధ
నుడు || శ్రీ||

158 ఆదితాళము.

(బ్యాడువ్వరము)

కుచేలుడనువిప్రుడు హరిమిత్రుడు | కువలయమున బాగవొం
దుచరిత్రుడు | పంచాయనెద్దతచరిత సుగుణగణ | పరమసాధ్యయెడ
పద్మవిహారుడు || కు|| సతిపతులిరువురు సత్యనిరతులల | శ్రీకృష్ణవిస్మర
ణలపరతంత్రులు | ఆతులితముగ వారిదువురకును జని | యించిరి యి
రువదియేడ్గురుపుత్రులు || కు|| అష్టకష్టములు తన్నలసటబెట్టిన | అరయ
డు విధిక్రమమునకునుదూరడు | ఇష్టసుఖములు గోరడువిసుకడు | వేద
గోష్ఠితావిడువకునెప్పుడు || కు|| జాలిగనగనగు జాలినమాటల | జేలిన

సుతులందరు నటువిడివడి | ఘాలి సుబ్బరామూర్తితుదలచుచు | తల్లి
నిగనియిటు నుడివిరికడువడి|| కు||

159 ఆదితాళము.

(ఎడుబాగితిని, మట్టు)

అమ్మామాకాకలియాతున్నదె | కమ్మనికూరలు అన్నముబెట్ట
వే|| అ|| పాలుమీగడ చక్కెరగలిపియు | పలువిధములపప్పులు నిప్తు
మెంతయు|| అ|| బంగరుమరుగులు గొలుసులుపెట్టవె | ఉంగరములక
డియంబులునివ్వవె ||అ|| లాగులుమేలువొక్కాలురుమాలల | వేగిర
మిమ్ము సుబ్బార్పితుమహిమల ||అ||

160. ఆదితాళము.

(ఏమడు యీసుందరీయందకు, వలె)

ఈలీకునాసుతులు వగచెందగా | ఆతల్లికెటుతోచ క్రియలనెను
గా || ఈ|| నిర్భాగ్యురాలినినెలువొత్తును | అర్భాకులగుమీకు సేమిత్తు
ను || ఈ|| మాకాత్మజులుగేలబుట్టితిరీ | యీకర్మమొడినేలగట్టితిరీ || ఈ||
అనిసుతులనోదార్చివిభుజేరియున నెఘాలిసుబ్బాఖ్యనుతుదలచి యు || ఈ||

161. (నీవాహ్వనీ, ఫణితి)

నాథాయీసగసారబాధానదమదించు సాధానయోచింపుమా |
వేదావినోద మునినాథా మనసుతులలీలగాధా లాలకింపుమా ||నా||
అమ్మామాకాకాలియాతున్నదన్నాము బెట్టమనుచుకొందరు | ఇమ్మే
నులానిండ బంగారుసామ్యాలు యిమిడింపుమనికొందరు | నెమ్మిడు
స్తూలిమృనికొందరు | తినువస్తువులు దెమ్మనికొందరు | యిమ్మల్లొక్క
నను వేసుచున్నారలిక నేల | సమ్మాతితోనాదు మొరవీనియికచాల ||
నా|| పరమాత్ముడోంకార రూపుడవ్యయును బరుడమృతుడమలును |
వరభక్తవత్సలుడావేణుగోపాలుడూ మీకు చిరమిత్రుడు | మీరచటి
కిక నేగును | ఇహపరమూల మెవగూర్చును | మరుపేలను బ్బార్చుతుని
గనకతారాకమే బ్రొద్దుచేసిన సేమన్నతాననియె ||నా||

162. హిందుస్తానిరాగం.

(కాటుగయోభిమనా, మట్టు)

తారకమేతారకము | తరుణీరొవినుము ||తా|| తారుమారుగను
తారసిల్లాక | తీరుగజన్మరహిత | మునుబడయవలెనన్న ||తా|| ఏమి
సంసారము | ఎక్కడిపుత్తులు | భామినిమణియిది కల | సమన్వితమా
గాన ||తా|| అరిగెడ కానుకే | మైననివ్వనుచ | తరుణి అటుకులివ్వగను
చనె సుబ్బార్పిత దలచుచు ||తా||

163. ఆదితాళము.

(అహహహహహహహహహహ, వలె)

అహాయాద్వారకపుర వైభవమింతని వల్లింపగనాతరమా ||అ||
చారురత్నపుపేటలందు ముత్యపుకోటల్ | సురుచిరమణిమయ సౌధం
బులుక్ | పురజనలావణ్యములు | గో | పురముల లాలితములు | యీ |
సరసచిత్ర సారవంబు సరణిజాడ సంతసంబు ||అ|| పురమునందునూచు
వారు శౌరిజేరిసేవచేసి | మాటలాడి స్నేహమాది వియ్యమందుటల్ |
తేజాడవీరిపుణ్య మేమొయనుచు సుబ్బరాయ | వినుతుమందిరంబు
చేరి యెరుకచేసి యుండనప్పు ||డాహా||

164. ఆదితాళము.

(కలికిమణిరొనిమ, మట్టు)

గిరిధరుడదివిని చిరచిరచనిగని చిరమిత్తుని కొగిజేర్చి | ఉరుత
ల్పానీనునిచేసి | పోడశోకచారములునిడి || గి|| అంతరంగమున నూ
హించి | అటుకులు తనుగొనిభరించి | వింతగయిహార సంపదలన్ని
యు నీతనుగొనుచుని తమతలచెనుగా ||గి|| మరలఅటుకులను గొజ్జా
గా | మాలలామవారిం చెనుగా | అరసియు తమగురువరుని ప్రశంసలు
వరుసలవివరములను నుతిగనగా ||గి|| తెల్లనారగానె ముల్లొకనాథుని
యల్లమండుతలచితలపుగాంచి | కొల్లగాయీ మేలుచాలని ఘాలి సు
బ్బరాయనుతుదలచి పురికరిగితామును ||గి||

165. సింధుకమాచిరాగం—ఏక తాళము.

(శృంగార వాటకంబు, శైలి)

అహాయి దేగృహంబు । ఆశ్చర్య దాయకంబు । ఊహింపనీవిధం
బు । ఉపేందుగ్నిమహిమంబు ॥అ॥ మాసదనముండుచోటు । మహి
మిం చెదీనినీటు । శశికాంతమణులెదీటు । శక్రగృహముగోటమీటు ॥అ॥
నవరత్న స్థగితమయము । నలరారుదీనిఘనము । వివరింప నెవరితరము ।
వివిధోపభోగకరము ॥అ॥ అనియనుచునుంటెలసి । సతిసుతులుసఖు
లుగలసి । చనుదేరివచ్చికదసి జనిరంతిపురికిమురిసి ॥అ॥ విప్రాంశ సంభ
వుండు । వివరించెవివరమపుడు । పృపుసుబ్బరాయనుతుడు కృపహృద
యుడనుచునతడు ॥అ॥

166. శంకరాభరణరాగం

(దారదిలార, లేక రాజకుమార, మోస్తరు)

శ్రీహరిమాయచింతన శేయ జలజజ్జ్వలైనుతరమా॥ శ్రీ॥ మన
మునవదలక తలచినిడించది । తృణమైనుగని । కోటిగనైకొని । వార
లకోర్కె । వదలక తీర్చె । నరదుండఖలమహా ॥శ్రీ॥ సురలుసాధ్యకిన్నె
రులు నరులుభే । చరులుచారణలు । గరుడులుపురగులు । నరకింపురు
ఘులు । సింధులాదిగను । స్మరించునమ్మహా ॥శ్రీ॥ అనితలచియు సతిసు
తులు హితులుపరి । వారములనుబా । ధువులగుకలసియు । ఘాలి సు
బ్బాఖ్య । నుతుదలచుచు సం । పదలచెదియుండే॥ శ్రీహరి॥

(శ్రీ)

ద్యుతీకల్యాణము పాటలు.

167. హిందుస్తానికాళిరాగం—రూపక తాళము.

(హేడీ, మాదిరి.)

శ్రీవేదాగోపాలబాలబోవువేగమే । బోవువేగమే । కావువే
గమే॥ శ్రీ॥ దేవాదీదేవదనుజగర్వభంజన । విబుధరంజన! హరినిరంజన॥

శ్రీ॥ కల్యాణాపదసమస్తపాలసుహృద । కోరితి నదా । గుణము
లెన్నెదా॥ శ్రీ॥ ఓంకారామాపయోగిహృదయవందితా । అమరసంస్తు
తా । హారభూషితా॥ శ్రీ॥ ఉప్పుగుండూరి ఘాలి సుబ్బయ్యాద్వితా ।
వేదపోషితా । విమలబద్ధితా॥ శ్రీ॥

168. ఆదితాళము.

(విమలవేదకా, మట్ట.)

మర్తిదలైదా । నుతుల్ సలైదా । కృత్తిభోగినగ్గ । ఊ
ర్తిభారతి॥ మ॥ సతంబిందుడగ్గ । శుభంబొందగ్గ । వెతల్ బాప
గ్గ । గతుల్ గూడగ్గ॥ మ॥ సంగీతసాహిత్యయుతా । మంగళదాయ
కినదా । సంగవిదూరశ్రీఘాలి । సుబ్బరాయవంద్యపదా॥ మ॥

169. శ్యామరాగం—యాపకతాళము.

(మానియతా, ఫణితి.)

గజనదనా । శుభచరణా । సుజనఘనా । సురుచిరగుణా॥ గ॥
అజహరిమునిసురవందన । అఘహరవరభక్తచందన॥ గ॥ నాగయజ్ఞ
సూత్రీధరా । నాదలయానందకరా । రాగరహితగౌరిసుతా । ఘాలి
సుబ్బరాయనుతా॥ గ॥

170. ఖమాసురాగము—ఏకతాళము.

(శ్రీ, వి, ఘ్న, కా, మట్ట.)

శ్రీ, దు, క్క్రి, ఊ, కల్యాణకథనువినుడిమీరలు । వినుడిమీరలు!
విబుధులందరు॥ శ్రీ॥ ప, కీ, ఊ, రేందుగనకునుశుకులుచెప్పిన । కు
కులుచెప్పిన । చరితమాఘన॥ శ్రీ॥ ఘా, లి, సు, బ్బ, రాయవినుతు
శౌరికరుణాఘ్న । శౌరికరుణాను । దురితమణగను॥ శ్రీ॥

171. ఆదితాళము.

(బడబడమనునదము, చూడిరి.)

విదర్భదేశమునందున కుండిననగర మొండగలిగుండెనుదానిని ।

సాధుశీలుడగు భీష్మకుండు నాబరగుమహారాజేలుచు నుండును॥ వి॥
రుక్మి, రుక్మరథ, రుక్మబాహు, మతిరుక్మకేశ, యారుక్మనేత్రులును । రు
క్మిణియనునొకకన్యకయునుజనియించిరి తనకిహపరములుచేరను॥ వి॥ మ
రాళగమనారుక్మిణియనుసతి । శుక్ల పక్షచందురుని చందమున । నిరం
తరంబునుమెఱుంగులమరగ । తిరంబుగనుఖగనుబృహార్చితుని॥ వి॥

172. ఆదితాళము.

(హరిధ్యానమమర, హస్తరు.)

తను తెలుసుకొనుచునుండె । తనవిభుడగునని యుండె । వ
సజనాభుడునుండులలనె । వరియించెను తగుననియు॥ త॥ మతియు
ను బంధువులెల్లె । మాధవుసతియని బొగడె । దురభిమానియా
రుక్మిచెలియలి । తనుశిశుపాలున కివలెననియు॥ త॥ పలువిధుల
పల్లాపంబుల్ । పరగంగచేసిపడరె । చెలిమనముకలతపడియు ।
తెలివొంది ధైర్యమూనె॥ త॥ తనకాస్తవిప్రునొకని । తాజీరిపలి
కెకలిమి । వినుపించి వివరమంత । చనుమనియె ద్వారకకును॥
త॥ మఱికొన్నిగూఢములను । సతిచెప్పింపనతను । వరసుబ్బనుతుని
గనను । హరిపురముజూచితాను॥ త॥

173. బేహగ్ రాగము—ఆదితాళము.

(సాగనుగంటిర, శైలి.)

ఏమిసుందరం । ద్వారకాపురవరం॥ బేమి॥ కమసీయనవ । రి
త్నైఖచితమయం॥ బేమి॥ పేటవినోదంబు । కోటసారభంబు । వాట
మావజ్రిక । వాటములడంబు॥ యేమి॥ పురుషులొన్నతంబు । స్త్రీల
లావణ్యంబు । నరసింహాడధరణి । నింద్రోపట్టణంబు॥ యేమి॥ సరణిగాం
చికౌరి । సదనమునకుచేరి । యెరుక చేయనాజ్ఞ । నివ్వవెడలిమిరి॥
యేమి॥ కూడిపూజలంది । సుబ్బనుతునికమల । చేడెసందేశంబు । జె
ప్పదొడగెంటుల॥ యేమి॥

174. హిందుస్తానిగాగం.

(ఆరెడయ్యా, వలె.)

వీనుమయ్యా । వివరింతువిశదమియ్యే । డలనుకృష్ణయ్యా॥ వీ॥
 యుండు । కుండిననగరమొండు । దానికిపాలకుండు । గుణయుతుడు భీ
 ష్మకుండు । సరిసుండు । నిపుణుండు । శాంతుండు । దాంతుండు॥ వీ॥
 తాను । ఏప్రరుపుత్రకులను । సుకుమారియొకకన్యను । బడసీయునాభ
 న్యను । నీకివను । మనమునను చేకురెను । నావలను॥ వీ॥ మన్న । స
 లువిడిచి రుక్మిణన్న । శిశుపాలుడనుచున్నె । బడువానికిత్తునన్న । ను
 డీవిన్నయాచిన్న । దీవిన్న । ఐమునెన్న॥ వీ॥ లెమ్ము । సుబ్బాఖ్యను
 తులుగొమ్ము । పురమునకరుగదెమ్ము । చెలియలినిచేకొమ్ము । అన
 యన్నూ । నినునన్నూ । కొనెనున్నూ । యికవినున్నూ॥ వీ॥

175. కల్యాణి—రూపక తాళము.

(విరులను వాకిమ్మ. ఫణితి.)

మహిమనువర్ణింప నెంతదానదానవాంతకసీ॥ మ॥ అహిమ్మను
 కెయవాళితసంరక్షకసురపక్షకసీ॥ మ॥ నీగుణములువీనులమరదేహతా
 పములు తొలగును । నగుమొగముందమునుగాంచ । అఖిలాగ్రముసిద్ధి
 చును॥ మ॥ నీపదసేవలనుచేయ । నిరుపమొన్నతల్పముగద । నీవర
 మొన్నతనామము । నిఖిలబంధవిమోచనమదె॥ మ॥ సర్వమయుడవ
 వ్యయుడవు । సర్వసాక్షివచలుడవతి । సర్వసముడవగునినునే । స్మరి
 యించితివరియించితి॥ మ॥ అనికొనియాడియునింకను । తనమారుగనిట్ల
 నుమనె । వినుడిదె తెల్పెదనుఘాలి । సుబ్బరాయదాసావ॥ మ॥

176. హిందుస్తానిముఖారి—ఏక తాళము.

(వారిజాక్ష నామెరా, మట్టె.)

శ్రీ యశోదకిశోరసుకుమారనాజీ రారార॥ శ్రీ॥ తోయ
 జనాభనా దోడుకపోరాధిర॥ శ్రీ॥ సుందరమూర్తిక జూడనికన్నుల ।

సత్వమదేలనురా । జేరారార॥ శ్రీ॥ మంజులభాషనీమాటలువినిని ।
కర్ణపుకలిమేరా । జేరారార॥ శ్రీ॥ దయుతసియధరామృతముచు గోల
ని । జిహ్వకుఫలమేలరా । జేరారార॥ శ్రీ॥ పురుషశ్రేష్ఠవీభోగింపని
యా । తనువుసాబగేలరా । జేరారార॥ శ్రీ॥ నాయూచి త్తమువినిరాకు
న్నను । పాణమువిడచెదరా । జేరారార॥ శ్రీ॥ సందేశంబిడి సుబ్బ
రాయార్చిత । చెలియసాబగువిచరా । జేరారార॥ శ్రీ॥

177. (ఏకీవాహ్వరీ, చూడఁ.)

ఆరుక్మిణీసుందరంబెన్నగా బ్రహ్మతరమాననిగాంచుచూ । ప
రికింప శేషాహితైనాను వేనోభ్యుచాలవనగనెంచుచూ॥ ఆ॥ ముఖము
చందముచూచి మనజాలమొననుచు మృగాంకుశుచేరెచదల । సఖ
మధ్యమముగాంచి సిగ్గొందిసిహంబుచనియుండెవర్వతగుహల॥ ఆ॥ చ
నుదోయి వీక్షించిచక్రవాకంబులు విహరించెనభద్రారుల । కనుదోయి
తిలకించివాతాయి సంఘంబుమనగోరెగా కానముల॥ ఆ॥ పడతిండక
లతీరు పరికించిగజరాజు పాతాళమునచేరెను । నుమలసౌరుగాంచి నగు
బాట్లయగునని కీరములుగ నెచ్చెల్లను॥ ఆ॥ తడవేలనీవాతరుణీకి తగుదూ
వు సతిసికుతగుననగను । కనునడి సుబ్బార్చితును విపులకరము బట్టా
కనిలనుడివెను॥ ఆ॥

178. ఆదితాళము.

(రాత్రించరాతివాధు, మోస్తరు.)

ధాత్రీసురోత్తమిక సూత్రమెరిగినను జలజనేత్రిని పరిణయ
మాదుర్ ఆత్రంబుగాను రథమునాయత్తపర్వుకోని ధాత్రీనాతమలన
డంగ పురికిచేరు దామటనుచు॥ ధా॥ తగుప్రయత్నంబు । సల్పియా
క్షణంబు । తగువేగమునలేచి పురికిచేరి యుండెచట॥ ధా॥ స్వపుడం
తతనపుత్రీబలిమిని । కుశితమునకొనుడయ్యెవిధికి । యేపుమారిపట్టణ
మును యింపుసొంపుబెంపుచేరి । విప్రనలుల ముష్టచైవములను పూజ

సల్పియుండె॥ ధా॥ శిశుపాలునును దంతవక్త్రాములునురాగ । బసలే
 త్పరించెను భీష్మకుండచ్చట । ముసలీతగుసేనాలతో దూకవచ్చెను ।
 బిసరుహాషీ సుబ్బారాయ వినుతుడలచి యిటులవేడె॥ ధా॥

179. బ్యాగ్ రాగం—ఏకతాళము.

(రా రా ధీలా, ఛడితి.)

రా రా । శ్రీరంగా । శుభాంగా । జగన్మోహనాంగ॥ రా॥ వే
 దాంతములచే నెదకబడుమనీ । వేదవేద్యుడవుగావా । సదయుడవేద
 వేద్యుడవుగావా । వేదవేద్యుడవుగావా । నీసతి । హృదయముగనలే
 వా॥ రా॥ సర్వభూతహృదయాంతరంగ యీసరణిగనిరావా । సర
 సత । సరణిగనిరావా । సరణిగనిరావా । నీసతి । శ్రీమలవిడువలే
 వా॥ రా॥ భక్తవత్సలుడవరదుడ సుప్రసన్నుడవనియందు॥ యోగు
 లు । నెన్నుడవనియందు॥ వెచ్చుడవనియందు॥ నీసతి । విన్నపము
 లవిందు॥ రా॥ ఘాలి సుబ్బకవిపోషితయమకుల భూషణమొరవిను
 మా । మణిమయ । భూషణమొరవినుమా । భూషణమొరవినుమా ।
 నీసతి । ప్రార్థనలనుగొనుమా॥ రా॥

180. హిందుస్తానిముఖారి—రూపకము.

(శ్రీరమేశ్వరా, కైతి.)

రావాప్రీతేశా । కువశులకొశపరచెడవశీశ॥ రా॥ లగ్నమె
 ల్లి జరుగునుని । ద్విగ్నముగనునేబాపిన । అగ్నిజ్యోతను డెటుచనెనో ।
 భగ్నమయ్యమనాప్రార్థన॥ రా॥ యశమిదిగాదనియుంటివో । కుశల
 ముగాదని దలచితివో । యాశ్వదయయెటులున్నవో । యీశుభము
 లు యింకెటులగునో॥ రా॥ అనివిలపించుచున్నాడిన । అజీవనుగని విప్రు
 డిడిన । అనుపమశుభసార్థవినిన । అమితానందముగొనిన॥ రా॥ రం
 గుగక్రీరామకృష్ణులు । మంగళప్రదమునకొచ్చిన । సంధినిభీష్మకుం
 డు । ముంగిలవిడిచినదించెను॥ రా॥ రయమున వరఘాలిసుబ్బా । రా

యనుతునిగాంచిప్రజలు । బాయనిగురుభక్తియుతో । ప్రియత్నులై
కొనియాడిరి॥ రా॥

181. ఆదితాళము.

(వేణుగోపబాలరాగదరా, వలె.)

కోటిసూర్యప్రకాశసుందరుడే । కోదండధారుడు॥ కో॥ హఃట
కాంబరుడునవరత్నకి । రీటమకుటభూషణభూషితుడు । సాటియెవరులే
నట్టిమేటియగు । నీటులా । నేటులా । దీటులా । దేలేటిశాలి॥ కో॥ ర
మణికియీమధుసూదానుడుతగు । మధుసూదనునకును రమణితగునుని
క । భేదామేమిగాన్పించజాలదు । సరసిజా । కేతులి । సుందరా ।
గాత్రాలునగు॥ కో॥ చేరీజనులుయీతీరున్నెగను । వారీమణినిగారి
పూజార్థమంపగ । జేరీసుబ్బరాయార్చితగారిని । పూజలక । చేసి
యుక । తదుపరిక । వేడెనునిటుల॥ కో॥

182. ఆదితాళము.

(బాలరావణల, మట్టు.)

నమ్మితిగౌరవ్వు । ననుబోనుటకిటురమ్మ । కొమ్మ॥ న॥ వారి
పతియగుఁ నిముమ్మా । టికివరమునునాకిమ్మాలెమ్మ॥ న॥ పురాణదం
పతులరు । పరికించిబోవంగలరు । పరితాపమడపగలరు । నాదుతీరు
మీరుజూడతనరు॥ న॥ సార్థకమిడచనునూ సర్వార్థమునివనుమా ।
ప్రార్థనమ్మనుగొనుమా । యుగం గాలి సుబ్బ రాయనుతుడు॥ న॥

183. ఆదితాళము.

(వగవేటికినారెండ్రీ, మాదిరి.)

హరిరథమారోహణచేసి । అమితానందముతోచేసి । కరిగమ
ననురథముకుదీసి । గంధర్వమహోత్సవమునజేసి । గానీ । దోగ్రీసి ।
దరహాసములగొనిదిద్దరుగదీసి॥ హ॥ కనిరాజులోకమంతక । గొనిరప్పు
చుసిగునుపొంతక । మనకన్నెనునిటుచేకొనియాక । అనియొజ్జోరేల

నుయింకా | అనుచు | చనుచు | మనుజాధమనిలునిలుచు నెహరికా ||
హా || శీరపాణివినిసేనా | పురిగొల్పగ వారంతా | పరిపంథిక్రూరసమి
తి | త్వరగాంధిశీకులనుచేయా | వారల్ | ధీరుల్ | నరిసుబ్బార్చిత
డనియిటుతలచె || హా ||

184. శంకరాభరణము—ఏకతాళము.

(భలిరేయళ్ళ-డిడిహాయము, వలె.)

అహాయెంతటిసంబరము | అందరుగనుగొనిరబ్బరము | ఊహా
నుమానితిరీవిధము | ఉపమింపగఁ గునిబ్బరము || ఆ || రామకృష్ణనరు
దారము | రాణదలిర్పగ నేవరము | వేమరగొనదికమఁ పురము | నేగు
శేయిదియొక సుఖకరము || ఆ || ఉబ్బితిమికమఁ మందరము | అబ్బెనుయి
గతినహరహము | పబ్బనిడియెఁ నిమరలుదము | గొబ్బఁ మఁ మిలుచే
రుదము || ఆ || అనిజఁ రుక్మిణులఁ శకము | హరిపైజూపుటకాక్షణము |
గనిసుబ్బార్చితవీక్షణము | ఖలుడిలుపేరెనుసత్వరము || ఆ ||

185. బ్యాగ్ రాగం—ఏకతాళము.

(శీరగాదుమేరగాదు, మాదిరి)

కృతఖర్మచోరనీపుపారిపోవుటే.రా | ఘోరయుద్ధమును
న్ను | గెల్పుచందమేలురా | పరయగోత్రేనామరూపవంశమేదో జల్ప
రా | పరపుష్పీనుజ్ఞాదువింకపాటగాదునిల్పరా || కృ || ప్రియమృచ్చ
మానిమృచ్చలింకనిన్నుబొగడుటా | కన్నుమిన్నుగాఁ కుండి కాయ
గూరలంచుటా | పిన్నతమునుండినీపు చేయహత్యలెంచిమా | కన్నె
నిమ్మలకయ్యుమన్నెగొందుగాంచుమా || కృ || తీరుగాక మేరగాడ
వింటనాదిదొడుగనా | మురిహరుండుసాయకముచెశరమదమడంపినా |
కృతగుక్మిశిరముద్భూపడరరుక్మిణితనా | ధీరుసుబ్బరాయవినుతువే
నివ్విధంబు || కృ ||

186. (రారారారారవణియముగ, మోస్తరు)

భావాతీతాభవ సంహరనిను ప్రార్థనచేయుగ నాతరమా॥ భా॥
నిన్నే సదామదికోరేగదా । మాయన్న । నూనీపు । మన్నింప । తగు
గాదె ॥భా॥ అంతుగనడునిను సరయలేడు । సంతోష । చిత్తయీ ।
వంతాలు । బూనకు ॥భా॥ మోహంధుడుఖలసహబాధుడు । మహాప
రాధమొ । సర్పెను । నెచ్చెను ॥భా॥ ప్రార్థించగా । సత్యుర్ధించగా ।
ఇద్దర । ఫూలిను । బృహ్మవం । దితుడంత ॥భా॥

187. హిందుస్తానిరాగం.

(మేరజోబనసీతాం, ఛణితి)

భావరమ్మాని రుక్మిణిచేరాగదీసి సంభావన గొనుమానియె ।
భావన గొనుమానియె । సంభావన గొనుమానియె ॥భా॥ బంధించి
తలగడ్డమును మీసమును నెక్కక త్రినిచేబూనియె । కేవలమువేవా
రకె । గొణిగివిరూపునిగాచేయగె ॥భా॥ బలరామునకునంత తల
సితమ్ముని దూరతానపుడు కడునెచ్చియె । బంధవిమోచనము ।
చేయాగచ నెరుక్మియంత ॥భా॥ అన్నిపరిభవముకు ముఖసంఘన్న
గూ చిన్న దానినిచేయె । సుబ్బార్చితుని సోదరు । డిట్లనియెను
రుక్మిణికి ॥భా॥

188. ఆదితాళము

(మరులింగనిల్పలేమసామి, వల్లె)

మనమందుకిలతనెందకమ్మ । చనుపురాకృతముదానికొమ్మ ॥
మ॥ వినుదూషణ భూషణములు । ఘనఆత్మకును లేపుమేలు ॥మ॥
మేలుకీమలొకరికృత్యముచేత । కలుగరావు సుగుణోపేత ॥మ॥ పరమ
సాధ్యవీవె యూతిధరను । యొరులునీకు చెప్పగలరయికను ॥మ॥ అని
సుబ్బవినుతునోదాచి । తనపురికిచేరి యందుగూర్చి ॥మ॥

189. బ్యాండుస్వరము.

(శ్రీరామచంద్రులని, మట్టు)

శ్రీమక్కిశౌరి కల్యాణమనుచును సాటించిరంతట సత్వరము
అరుంధతివశిష్టాదులందరి రావింపచేసిరి యాపురము ||శ్రీ|| పురమెల్ల
శృంగార మయమూగచేసియు నిద్రించె కల్యాణమంటపము । ధరనుం
డురాజులు సురవరులుమానులు ఋషులెల్ల గూడెను సుందరము ||శ్రీ||
శాస్త్రాక్తముగ పెండ్లి జరిపిరిసురలపుడు సుమవర్షమును గురియచేయిం
చిరీ । నిస్త్రాణులైశాత్ర నివహంబులెల్లను నీదాసులమటనుచు పూజిం
చిరీ ||శ్రీ|| భూరీసంతర్పణలు సంభావనము । బువేదూకలెల్లను వివరం
బుగా । వారాంగనానృత్తగీతంబులును భేరికాహళనాదంబు సుకరంబు
గా ||శ్రీ|| రంగూగ వుప్పుగుండూరి నివాసూడు ఘాలి సుబ్బాఖ్యా
సుపోషూకు । పొంగూచువిప్పొంగ నలుజయమంగళములనిచ్చె మం
గళప్రమనకు ||శ్రీ||

(శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ)

190. హిందూస్తాని.

(ఓతేరేపమెజాయుతే, మట్టు)

శ్రీరామాజయహారతే నైకొనుమా ||శ్రీ|| ఓరామాజయహారతే
నైకొనుమా ||శ్రీ|| మురారి ఖరారి ధరాధరాయో నైకొనుమా ||శ్రీ||
కరిరాజేంద్ర సుపాలకృపాల । మురారి ఖరారి ధరాధరాయో నైకొ
నుమా ||శ్రీ|| ధీరసుబ్బరాట్పా సుభాషా । మురారి ఖరారి ధరా
ధరాయో నైకొనుమా ||శ్రీ||

191. ఆదిత్యము.

(సరిరేరాజారశేఖరా. మాదిరి)

ఘనసారహారతివ్వవే । నానీ । శౌరీకి ||ఘ|| మానీయెదాబ్జనివా
సు యిదిర । మానీని । మానాస । మందిరావిహారుడొగదె ||ఘ||

దంతిపోషకు గుణవంతువేదాంతునకు । వింతా శ్రీకాంతా । భూ
కాంత । వేదాంతునకు ॥ఘ॥ సురుచీరముగ్గ ఘాలి । సుబ్బరాట్ప
షాగని । దరిజేరితిమికోరి సురపోషానరవరయని ॥ఘ॥

192. ఆదితాళము.

(నీలబజాతెహం, మాస్తరు)

సూరతిగైకొను । అవనిజలోల । ధామణీశమున । తాపసపాల॥
హ॥ మణిమాలావై । జయంతిమాల । గుణగణశీల । కాంచనచేల ॥
హ॥ శంఖుచక్రిగద । శాఙ్ఖఖడ్గధర । లంఖణిహతనుత । లక్ష్మణశ్రీధ
ర ॥హ॥ శూలివినుతవ । మాలినుచరిత । ఘాలి సుబ్బరాట్పాలిత
భరిత ॥హ॥

193. ఆదితాళము.

(అంగజరాణి, ఫణిలి)

మంగళమిదెగుభ । మంజులవాణి । మంగళదాయిని మాధవు
రాణి । అంగజమాత శుభాంగిక్మపాంగిని । సంగరహిత భయహర
జగన్మోహిని ॥మం॥ వైత్యవివాశని । ధర్మస్వరూపిణి । నిత్యకల్యాణిఖ
ని । నిర్మలమానిని । సత్యవాక్పాణి । సారసలోచని । అత్యధికాచిణి ।
అమితాహ్లాదిని ॥మం॥ అలికులవేణి అంబుజపాణి । జలజవిహారిణి ।
జగదుపకారిణి । ఫలగుణప్రదాయిని । పరిపంధినిర్మూలిని । ఘాలి సు
బ్బానని । ఘనగుణశాలిని ॥మం॥

194. రుద్రప్రియరాగము—సూపకతాళము.

• (రావణ్యరాము, తైలి)

కారుణ్యసాంద్ర రామచంద్రహారతీ ॥అతికారు॥ శ్రీరమణీమా
సాబ్జగోలంబ చంద్రబింబ ॥కా॥ నీకరణ నీస్మరణ నీచరణసేవచేతు ।
లోకజనాధార ఘాలి సుబ్బరాముసన్నత ॥కా॥

195. బిలహరిరాగము—ఆదితాళము.

(కనుగొంటిని, వలె)

జయమంగళ | హారాతిదేరామ || జ || భయపాపదూర భాస
మానతేజ | భవబంధహార | భవ్యనవ్యగాత్ర || జ || శమాదిపట్న-
యతవెన్నదొంగ | వస్త్రవైశ్వర్య సంపన్న సన్నతాంగ | తామసాది
గుణదూర శ్యామలాంగ | ఘాలి సుబ్బరాయ దానాంతరంగ || జ ||

196. ఆదితాళము.

(హరితివ్వరాజే వేగమె, మట్టు)

కర్పరంపుహారతివరె | కమలనేత్రీకి | దర్పిపువిభంజని
కందర్పజగనిస్తాత్రికి || క || నోర్పుమీరగ్గ | సేర్పుపోడుతె | సర్ప
రాజరాజశయనసఖయకియ్యెడ || క || పోమసూర్యనేత్రీకి | సుభత
తిఘనగాత్రికి | కామితార్థదాయి భక్తకల్పవల్లికి || క || సురుచిరమ
ణిభూషికి | సుబ్బరాయపోషికి | భూరిపాపఘోర భయవిదారి చి
గురుబోణికి || క ||

197. హరితిచేరఘనాయక, మాదిరి

మంగాళామిదె శ్రీధర రంగభామాభువనేశ్వర | సంగవిభంగ
కృపాంగరంగ సారంగభయవిభంగ పాపదూర || మ || అంతరాత్మా
నంతరూపశ్రీ | కాంతమానసాజ్ఞబంధరా | శాంతమోక్షస వేదాంత
వేద్య భూకాంత కాంత కాంత సరకాంతకాయ || మ || హట్టకాంబ
రఘవివాళన నిలబాత్మ హృదయరంజన | కోటిసూర్యప్రభా భాసమా
నతేజ | మేటిసుబ్బరాయ రక్షితబిడౌజ || మ ||

198. జంఘూటి—ఆదితాళము.

(గోవిందరామనాదే, మిస్టరు)

నారాయణాంశహారే | హారాతిధీశే || నా || సురమునిసేవిత |
పురహంపూజిత | కళింకాత్రివిదూరే || హ || నా || భవభయభంజన

కవిజనరంజన । భావభావఘన॥ హ॥ నా॥ ఘాలి సుబ్బిఖ్య । నుతర
మాసఖ్య । లాలితాకారహరే॥ హ॥ నా॥

199. ఆదితాళము.

(రామమంగళం, ఛణితి)

మంగళంబిదె విహంగ తురంగ శుభాంగ కృపాంగ॥ మం॥
సోమసూర్యనేత్ర । సురరాజవినుతపాత్ర । భూమిజమాన తామర
సత్తి॥ మం॥ పూడదీకాచన । కుండలీంద్రశయన । భండనభీమచవ
ఖండలమండన॥ మం॥ జలధిమదవిభాజన । జలజనాథనామ॥ ఘాలి
సుబ్బిరాయదాసకవివంద॥ మం॥

200. ముఖారాగము—ఆదితాళము.

(విష్ణుదాకృష్ణానో, తైల)

కర్పూరహారలిదినో । కమలజజనకయో॥ క॥ సర్పశయన మి
నాంకికోటి మోహనాయ కందర్పజనక దేవదేవ వాసుదేవయో॥ క॥
రాజరాజనుతపదరజిత గీతశహిత । అజపుండరాది అమరవందితద్విజ
రాజతురంగత్యాగ । రాజకమలనాథ । రాజనదళాక్ష ఘాలి సుబ్బిరా
యాత్మయో॥ క॥

201. కర్పూరహరిత్తికొనుమో, వలె)

మంగళిహారతి । మంజులసారాకృతి । అంగజహరుసతి । అఖల
జనాసన్నతీ॥ మం॥ నిగమాంగమ సంచారిణి నగజాజగదాధారుణి ।
అగతగుణధారిణి । ఆగాసురసంహారిణి॥ మం॥ చుడీతఘభువనేశ్వరి ।
ఛండిభాముండేశ్వరి । ఛండతరదోర్బంధేశ్వరి । ఛండప్రభండేశ్వరి॥
మం॥ సూర్యనిశీమరచాలిని । కాశమునిజనభేరిని । ఘాలి సుబ్బిరాయా
నని । నలినదళవిలోచని॥ మం॥

202. ఆదితాళము.

(గీతేశ్వర కరుణలేదా, మట్ట)

పరాత్పరహరిణి । పరిదూరిణి॥ ప॥ పాపసంహరణ అప

దోడ్ధారణ । గోపీకలోల గోపాలబాల కృపాల॥ ప॥ ఖగరాట్టురంగ ।
జగన్మోహనాంగ । యోగీహృద్యానసుగమ్యధీశరణ్య॥ ప॥ ఘాలి సు
బ్బరాయ । పాలితాంఘ్రికాయ । వాలిమర్దనాయనలిసలోచనాయ॥ ప॥

203. సావేరిరాగము—రూపకతాళము.

(మంగళమనిపాడలే, వాదిరి.)

మంగళమిదేశాఫణ । మంగళగౌరీజయ॥ మ॥ అంగజమద
భంగునిప్రియ । అంగనమణిరంగుగ జయ॥ మ॥ అమ్మరొగరమ్మరొ
శ్రీలక్ష్మికంటిచెలిరో । గుమ్ము కపురమ్ము వెలుగిమ్ముగగని గొమ్మి
దెసతె॥ మ॥ కంబూకందరిరో కాదంబనీమణిరో । అంబరొజగదాం
బరొ సుగుణాంబరొ జ్ఞానాంబరొసఖే॥ మ॥ ఘాలి శ్రీసుబ్బాఖ్యా ।
పాలితాంఘ్రిజననీ । శూలినిమునిభేలినిగుణశాలిని సుపాలినిఖని॥ మ॥

204. కన్నడ.

(హేళిగాదుతిదేశగోప, మోస్తరు.)

జయహారతీ హిమగిరిబాలే । శ్రీశాంకరీనామ్మె శ్రీశంకరకా
ప్పే॥ జ॥ తాపసపోషిణి । తనుజతభూషిణి । లేపనంశోషిణి । లాలి
తిభాషిణి॥ జ॥ భండననిపుజనోర్ధండనఖండన । అండజయాన శతమా
త్రాండలేజలల॥ జ॥ శూలిసువాసిని । సుజనవిసోదిని । ఘాలి సుబ్బా
వని । కింకరుతిపావని॥ జ॥

205. బలహంస—ఆదితాళము.

(ఎదుర్వాడుకమ్మ బోచేహ, ఫణితి.)

హరిమన్నారొ రంగాహారతీ । పరకులభంగపక్షితురంగ॥ హ॥
చరాచరవంద్య పదపంకజ భూ । ధిరవరరూపాదేవదేవ॥ హ॥ దంతి
పోష వేదాంతసు శ్రీ । కాంతప్రీణకాంతసుగుణగణ । కంతుజనక
మాధవగోవింద । ఘాలి సుబ్బరాట్కువినుత॥ హ॥

206. ఖరహరప్రియ రాగము—ఆదితాళము.

(సంకల్పపెట్టిదో మనసా, శైలి.)

మంగళహారతిగొనునూ । మాధావమునినుతాకేశవ॥ మం॥
గంగాధరానుత పాదయుగ్మ । గానలోల మురహరాగిరిధర॥ మం॥
హరిజాతు శ్రీవనితమానస । చారుజలజ భ్రమరసుందరానస । ధీరా
త్మకా దేవాదిదేవ । ఘాలి సుబ్బరాయవందితపద॥ మం॥

207. అతాణరాగము—రూపక తాళము.

(బ్రహ్మమేరామడని, వరె.)

బ్రహ్మహాశౌరిజయ । హరతీగొనునూ పర॥ బ్ర॥ బ్రహ్మ
జాతమగు పిండాండములకు । కర్తృపుథర్తృ హర్తృవీవయై॥ బ్ర॥ అష్ట
వసువు లేకాదశదుమ్మలు । అజరుద్రాదులు అమరవరేణ్యులు । అష్ట
దిక్పతులు అఖలమరుత్తులు । ఆదిత్యసుధాంశులు వీవైపర॥ బ్ర॥ వేద్య
వషట్కృతి ఓంకృతివిశ్వలు । వివిధమంత్రములు వహ్నిత్రయములు ।
సాధ్యద్వాదశాదిత్యులునిత్యులు । శ్రుతిస్మృతులు సవబ్రహ్మలువీవై॥
బ్ర॥ కర్మకాయ కాలత్రయములు । శక్తిముక్తి శ్రద్ధాత్రయములు ।
కర్తృకళత్ర సుభక్తిత్రయములు । ఘాలి సుబ్బకవికృతినుతులీవై॥ బ్ర॥

208. ఆదితాళము.

(వందనందిత, సుట్టు.)

మంగళంబిదె । మౌనివందిత మానిచరిత॥ మం॥ భండనభీమ
వేదండనుత సవఖండలమండఃఖండ ప్రతాపక॥ మం॥ పక్షివాహన
రిపుశిక్ష విద్యత్పక్ష లక్షణలక్షిత సాక్షిస్వరూపక॥ మం॥ బాలగోపా
ల శ్రీలోలకాంచనచేల । పాలాక్షనుతఘాలి సుబ్బరాట్కవిపాల॥ మం॥

209. ప్రవాళబోధి రాగము—ఆదితాళము.

(పరబ్రహ్మమోక్షులకసీ, మాదిరి.)

జయమంగళంబిదె గొనగదే । జానకీమనోహరా॥ జ॥ భయవి

మార భవవినుతభూరమణ భూసురఆప్తాయ విచార॥ జ॥ సర్వాధికా
ర సర్వేశ్వర సోమసుందరా । సర్వాంతర్యామీ శ్రీయుత । సర్వపా
క్షి ఘాలి సుబ్బరాయనుత॥ జ॥

210. మలయమారుతము—ఆదితాళము.

(ధన్యదేవ్యుడో దాకారణో, మోస్తరు.)

మంగళంబిదె మౌనీనుతే॥ మం॥ రంగుగాను యిడపింగళా
సుషుమ్న సంగమ త్రివేణులాంతరంగచర॥ మం॥ వరభరత లక్ష్మణశ
త్రుఘ్న । సదరాగ్రేసరా శ్యామలాంగ । గౌరీశ్వర జపవినుతనా
మ । ఘాలి సుబ్బ రాయాఖ్య సన్నత॥ మం॥

211. సైమవతిరాగం—ఆదితాళము.

(మంచినవయముగ, శ్రీరామయిది ఛణితి.)

మంగళముగొసరా । మాధావజయ॥ మం॥ మంగళాంగ మా
మనోహరాంగ॥ మం॥ పన్నగశయనాపన్నశరణ్య త్రిజ । గన్నత
కాంచనచేలా శ్రీ । వెన్నదొంగ వేదవేద్యవారణ । వరద ఘాలి సు
బ్బ రాయపాల॥ మం॥

212. పూర్వీకశ్యాంబీరాగము—మిశ్రలఘుప్ర.

(నీనుటలేమయమగ, శైలి.)

మంగళహారాదిదిగో । మారసుందర॥ మం॥ సంగ రహూర
కాళింగుగర్వవార॥ మం॥ పన్నగశాయి యాపన్నరక్షణ మ । హా
న్నతగుణగణ కెన్నుడ సుప్రసన్న॥ మం॥ రాజారవిశేజ యిధరాజ
నుత సుజనావన । త్రిజగన్నత అజపూత రాజీవదళాక్షహరి॥ మం॥
కరుణాకర ప్రప్పగుండూరి గోపాల ముర । రహ సుబ్బరాయనుత ।
హరమణిమయభూషిత॥ మం॥

213. కాంభోజిరాగము—రూపకతాళము.

(ఇతరదైవములవల్ల, వలె.)

మదనకోటి మోహనాంగ । మంగళంబు శ్రీరామా॥ మ॥
మధుసూదన మానసనా । మధురవచన మాధన॥ మ॥ అజపశుపతి
పూజితపద । అఖిలజగదాధార । సుజనావన సంగహత । సుబ్బరా
య సస్సుత॥ మ॥

214. ఖచూసురాగము—ఆదితాళము.

(సీతాపతే, నామనమన, ముప్పి.)

హారాతిదే శ్రీరఘువర॥ హ॥ శూరాగ్గిగ్గ్య నర్వేశ్వర॥ హ॥
సారాసలోచన నామన । సాకేతవాస సత్యమాప॥ హ॥ షరదార
దూర పరంజ్యోతిమాప । పారవారగంభీర చక్రిధర । తోర అబ్జపుర
వేణుగోపబాల । శౌరి ఘాలి సుబ్బారాయనుత॥ హ॥

215. ఉదయరవిచంద్రికరాగము—ఆదితాళము.

(వరమిహ్యవహ్య, ధరనాయక, మాదిరి.)

జయహరతిదే । వివయానిధే॥ జ॥ భయపాపసంహర నానిజన
శలోచనాయ వారణాద్విహర॥ జ॥ నరమానిచిత్త సరసీజభ్రంగ ।
భూరిపాపఘ్నారసంహర శ్రీరంగ । ధీరాత్మకా దీనభక్తిపోష । మర
హర ఘాలి సుబ్బారాయపాల॥ జ॥

216. చక్రివాకమురాగము—ఆదితాళము.

(ఎమములతలక, మోక్షరు.)

అజాహరసేనుతా । హరతిచేకొర॥ అ॥ అవానిజలోల ఆద్విహ
ర॥ అ॥ ప్రజపతిపాలన పంకజలోచన । ప్రజపతియేనరదా పార్థసార
ధీశ్రీ॥ అ॥ ధరాధరాత్పర దానవమదహర । గంభవాహనందన
వినుతపద । చరాచరజాల సన్నతజతక్రింద శ్రీ । మఘాలి సుబ్బరా
య । హంచితఫలదాయ॥ అ॥

217. సురటరాగము—ఆదితాళము.

(మునీంద్రవీరేశలింగం, ఛణ్డి.)

అనంతరూపజితే । హారతి॥ అ॥ మునీంద్రవీరేశలింగం మురాసురాం
తక॥ అ॥ మారజనక వరమేరుధీర సుకుమార దళరథకుమార శుభా
కార ఖరాసురమారణ శ్రీధర॥ అ॥ పక్షితురగ సురపక్షివరద నిటలా
క్షువినుత రిపుక్షిజలా । జాక్షుదక్షునుత మోక్షకారణ॥ అ॥ వారణాస్రీ
హర వసుంధరపతి సూరిజనానన శ్రీకరుణా । భరణ ఘాలి సుబ్బ
ఖ్యవినుతపద॥ అ॥

218. రామప్రీతిరాగము—ఆదితాళము.

(సంకేతమును దీప్తియ్యం, శైలి.)

మంగాళహారతి రామయ్య । మునీంద్రవీరేశలింగం నరవర॥ మం॥
వాగీంద్రవీరేశలింగం చరణయుగళ । వాసవవిహిత కేశవాదిరూపక॥ మం॥
సర్వజీవాంతః కరుణాకటాక్ష । సర్వపాక్షిసర్వసత్వసంరక్ష । సర్వ
అమరపక్ష । సర్వకుటిలశిక్షి । ఉద్వి సుబ్బరాయా సంరక్ష॥ మం॥

219. బృందావనసారంగ—ఆదితాళము.

(కమలాక్షులు, వరె.)

జయహారతిదీగో రామభద్ర । కమనీయహార కరుణాసముద్ర॥
జ॥ నయగుణపవిత్ర । నవ్యభవ్యగాత్ర । జయనలిననేత్ర । జానకీకళ
త్ర॥ జ॥ ఇంద్రనీల మణిమయహారభూష । చంద్రసూర్య నయనాప
మేయశ్రీశ్రీ । ఇంద్రవీరేశలింగం నాగేంద్రశయన రామ । చంద్ర ఘాలి
సుబ్బరాయదాస వినుత॥ జ॥

220. చిత్రరంజనిరాగం—ఆదితాళము.

(నాదరసూమనీశం, మట్టు)

మాధవశ్రీసుధీరం మంగళం॥ మా॥ క్షీతిపతేకరుణాభరణ॥
మా॥ సాధునుతపన రాజాధరంశ్రీ వేదసారందేవందేవం॥ మా॥ జల

జోడ్భవాదిదేవనుతం । ఖలకులారణ్యకతోరకుతారం । నలివిలోచనం
నతజనపోషణం । ఘాలి సుబ్బరాట్కవినుతపాత్రం॥ మూ॥

221. డైలాగ్.

* (రామనీమహిమ దెసెనురా, చూ 6)

హారతీగొనుమనుతచరణా । సారసానయచభూరమణా॥ హా॥
ఏద్రాపదీమాననంరక్షణిపురిక్షణ । సరసమృదుభాషణా । సాధుపో
షణా । భావాభావారాపేలనురా । భవానీస్తాత్రీనుతిగనరా॥ హా॥ ఏ
చతుర్వింశత్యావతారచర । యేలబ్జశిలపురవిహారసుధీర । బలీహారా
భవవినుతా । ఘాలిసుబ్బాఖ్యాసన్నతా॥ హా॥

222. పూరికల్యాణిరాగం—ఆదితాళము.

(హారతిగొనుమా, మోస్తరు)

మంగళమిదుగో మారసుందరా జయ॥ మం॥ సంగారశూరా
శ్రీరంగనాయక జయ॥ మం॥ పన్నాగశయచయూ పన్నరక్షణసుర ।
సన్నూతపదత్రిజగన్నూతగిరిధర॥ మం॥ స్పృష్టిసితిలయకారకాప్రమే
య । తృప్తపీషధీశవహ్నిలోచనాయ॥ మం॥ ఆదిమధ్యాంత విమూరవి
రాధహత । సాధుపోష ఘాలి సుబ్బరాయవినుత॥ మం॥

223. అతాణరాగం—రూపకతాళం.

(పయేమి, పారసాక్షిసికిడి, శైలి)

మణిహార, మంగళంబునీకిదె॥ మ॥ ఫణిభూపార్షితచరణ । పా
సాంధకార శ్రీతరణ॥ మ॥ నలినాక్షమానిలోల । నతభక్తవినుతచరిత్ర
బలిహార ఘాలి సుబ్బరాయ । పాలితాంఘ్రియుగళ ధరణీశ్వర॥ మ॥

224. రుద్రప్రియరాగం—ఏకతాళము.

కరుణాగైకొనుమా । కామితఫలదాయక వరదాయక జయ
మంగళమిదె॥ క॥ వారణాశ్రమరణకమల । రమణీరమణ సకలమాని ।
వినుతచరణ । ధరణీరమణ॥ క॥ హేలి,స్తా,త్రా,లలితసుగుణగాత్రా ।

ననినదళవినేత్ర) । కే, లీ, లీ, లా, కరిరాజవినుతపాత్ర) । ఘాలి సుబ్బరా
ట్టస్సిత్ర) ॥ క॥

225. (మంగళమిదెగోను, మట్టు)

హరితిమణిమయహార పరాత్పర । హరదనుజసంహార రఘూ
ధ్వహ॥ హ॥ పన్నశయనయా పన్నరక్షణతిజ్జగన్నుతపాదమహా
న్నతగుణగణ॥ హ॥ పక్షయకరుణా సాక్షిస్వరూపక । పక్షితురగసుర
పక్షసంరక్షక॥ హ॥ నాలిమర్దననన మాలినుచరిత । ఘాలి సుబ్బరా
టూలితభరిత॥ హ॥

226. (మంగళమెర్రాఘన, మట్టు)

హరితిదేదానవసంహార అతులగుణగణా । హరిమణిమయాం
చితకే । యూరయరగనుతఘనా॥ హ॥ అండజగమనవసీధవ । పుండ
రీకలోచన । అండపిండనాయక బ్రహ్మాండభాండపాలన॥ హ॥ శాంకరి
జపనామనిష్కళంకశంకరాద్పితమీ । నాంకకోటిమోహనశ్రీ । పంక
రుహాక్షాబ్జనాథ॥ హ॥ లాలితగుణవిశేషనన మాలిదనుజగర్వహత ।
జాలిహృదయ జగదధర । ఘాలి సుబ్బరాయాత్రిత॥ హ॥

227. ఆదితాళము.

(సంతతింనుకాంతమఖేత్ర, పైలి)

మంగళంనుపేండ్రిస్తుతిపాత్ర) । మరుజనకమాధవ॥ మం॥
రంగధామపతింగవాహనలంగజజఃకశు । భాంగదానవసంగమర్ధః ।
మంగళాంగమంగళమస్తుతే॥ మం॥ కారణజగతామఘాఘ విదారణా
శ్రీభూ । భారవారణహారధారణ । సరసీరుహాక్షనాథుపోషణ॥ మం॥
ఇందిరాహృదయారవింద యిందిరిరాసనందనాదిమి । నీంద్రీవందన
భక్తచందన । సానందనందనసుందర॥ మం॥ కర్ణకుండల స్వర్ణవసనవి
నీలమేఘకోమలా । వల్ల ఘాలి సుబ్బరాయాద్రిత । సంపూర్ణపౌర్ణచంద్ర
బింబ॥ మం॥

228. (దానవాంతకా, మాదిరి)

మంగళంబిదెమా మనోహరాంగశుభాంగ॥ మం॥ అంగజజన
కామృతప్రసంగ । అవనిజాంతరంగరంగ॥ మం॥ సారరహితసంసార
దూర । సారసాక్షసద్విచార । నీరసీరదాశరీర నిర్వికారమారాకార
ధీర॥ మం॥ పాలిశాఖలపాలశీల । ఫాలనేత్ర పరమమిత్ర । ఘాలి సు
బ్బరాయదాస । పాలితాంఘ్రియుగపవిత్ర॥ మం॥

229. ఉదయరవిచంద్రిక ఆది.

ఇథరాజపోష । యిదెహరతీ । శుభగుణవిశేష । సురపక్షపాతీ॥
ఇ॥ దాసచిత్తచోర । దనుజగర్వహార । వాసవాది అమరవంద్యజగద
ధీర॥ ఇ॥ దశరథకుమార । దశముఖసంహార । దశరూపకసుధీర । ద
శదిక్పాలనర॥ ఇ॥ వాలిమర్దనాయ । వాంఛితఫలదాయ । ఘాలిసుబ్బ
రాయ । కవితవినుతకాయ॥ ఇ॥

230. ఖమాసురాంగం—ఛాపితాళము.

(మాతాడబారాజెనో, మాదిరి)

మంగళహారతిదేమారమణశీ॥ మం॥ సంగసంహార ద్రుహిణ
సారంగపోషణ॥ మం॥ అంగజాసమదేహ అసమానచరిత । సంగీతా
మృతలోలా సాకేతపురిపాల॥ మం॥ లీలామానుషవేష । పాలాక్షనుత
భూష । జలజననయనశేష । జలజాష్టకులభూష॥మం॥ విటశిలపురధా
మ । పటుతరశుభనామ । సూక్తీగవర ఘాలి । సుబ్బరాయపాల॥మం॥

231. డైలాగ్.

(శ్రీ, లో, లా, మబ్బ)

భూ, పా, లా, జయహారా । తీదేరా॥ భూ॥ ఏసూర్యవంశాంబు
ధిపూర్ణచంద్ర । తారకనామాంచితరామచంద్ర । సాకేతనగరవాస
సాధుజనసంఘపోష । పరిమపురుష ప్రిణవరూప । భక్తిపోష సతిప్ర
తాప । దురితహరణదేవదేవ । దానవాంతకాసుధీర॥ భూ॥ చాలగ శ్రీ

ఘాలీ సుబ్బా । రాయదాస కవితవినుత । ఘాలనయన హృదయరంజన
పాపభయవిభంజన॥ భూ॥

232. బిలహరిరాగము — ఆదితాళము.

(రారవేణుగోపబాల, మట్ట.)

మంగళంబో మారకార మాధవ మణిమయ సరనిచయ॥ మం॥
రంగధామా అంతరాత్మ సంగదూరా సారసాక్షి॥ మం॥ సుందరాకా
ర గోవిందభూదారా । సానందధీరా నతజనవరదా । మురహరమధు
సూదన నరవరజయ॥ మం॥ రఘునాయక భూపతితిలకా । రిపుజనమ
దహర మృదుఫలకా । అఘహరణా । అతులగుణా । అమరవరా ।
అవనిజయెదచర॥ మం॥ రాజితగుణ రాఘవహరి రాత్రి సకులసంహారా
దీజనహిత సామజనుత భూసురవరసంశోషా । పూజితయోదేవా
పూతనసంశోషా । ఖేచరవంద్య । రాజితముగ సుబ్బకవినుతా । రవి
శశినయనా జయజయ॥ మం॥

స్వరసాహిత్యములు.

నా,రి-గాపా-ధాసా-నీధా - పాధప - మగరిస - రిసనిసాసా,, -
మంగళంబో-మారా-కారా-మాధవ-మణిమయ-సరనిచయ,, -

1 నా,రి-గాపా-మా, గ- పాధా-రీ, సా-నీధా- పామ - గారీ ॥ సా॥
రంగ-ధామా-అంత-రాత్మ-సంగ-దూరా-సార-సాక్షి॥మం॥

2 నా,రి-గాగాగా -,,,,- రిగ - పా, ప - పాపా - పా,,,,, ధప -
సుంద - రాకారా - ,,,, - గోబ - వింద-భూధా-రా,,,,సల
నా,స - సాసా - గరిసని - నిధపా - పధపమ - గగరీ -

సంద - ధీరా - నతజన - వరదా - మురహర - మధుసూ -
గపమగ - రిసరిగ॥ సా॥

ధననర - వరజయ॥ మం॥

- 3 పపపా - రిరిరి - గపమగగా,, - గపమగ - మగరిస -
 రఘునా-యకథా- పతితిలకా,,- రిపుజన - మదహర -
 రిగరిససా,,-
 మృదుఫలకా,,-
 రిసనిధసా,, - మగరిగసా,, - ధపఘరిసా,, - రిసనిధపమగరి సా||
 అఘహరసా,,- అతులగుణా,,- అమరవరా,,- అవనిజయెదచర ||మ||
- 4 పా,,-మగరిగ-ధా,,-మగరిగ-సా,,-మగరిగ-పాపాపా,,-
 రా,,-జితగుణ-రా,,-ఘనహరిరా,,-తు సకుల-సంహారా,,
 గా,,-రిసనిధ-నీ,,-రిసనిధ-సా,,-రిసనిధ-సాసానా,,-
 ధీ,,-జనహిత-సా,,-మజనుత-భూ,,-సురకుల-సంతోషా,,
 గారిస - రిరిరి ,, - రిసని - దాదాధా ,, - పామగ - గాగా -
 పూజిత - యోదేవా,,-పూతన - సంతోషా ,, భేచర - వంద్య -
 గా ,, - సరిగఘసా ,, - రిసరిగ - సా ,, - గరిసని - ధపమగ -
 రా,,- జితముగ ను,, - బృకవిను - నా,,- రవిశశి - నయనాల -
 రిసరిగ సా ||
 జయజయ|| మ||

232. ఆనందభయిరవి రాగము.—ఆదితాళము.

(రావేమే మగువ హరి.)

హారాతీగొనుమా । యోగీశా శ్రీరామా రాజీవాక్ష మదన
 రూపమృదుమధుర భావహరి॥ హ॥ లీలామానుషదేహ ఫాలాక్షవం
 ద్యదేవా । బాలాగోపాలామాని పోషాణ గిర్జర॥ హ॥ శేషాచలచర
 వేషా । మశిమయభూషా । మధురసభాషా । మునివినుత । హరి । శే
 షశయన రఘుపతి । సురేంద్ర చంద్రితాంబుజాక్ష సుకుమారజయ॥హ॥
 శ్రీహరిః మాలీ భూషణగుణాత్ । సరోజసనుమాఖ । అపారగుణా
 పేంద్ర ఘనకృపాల కవిహితా ఫాలి సుబ్బరాయ నుత॥ హ॥

స్వరసాహిత్యములు.

పా,, పమ-గమపామా-పమగరి,,, సా-మాగా,రి-సానీ-

హా,, అల-రలలతీ-గొబ్బనుమా,,, యోగీ,శ-శ్రీరా-

సా,,-సా,,సి-గారీ-పగరిగామ-గమపథమ-పామగమ॥ పా॥

మా,,-రా,,జీ-వాత్స-మదనయాప-మృదుమధుర-భాషహరీ॥ హ॥

- 1 పా, పా, పా - నీనీసాసా - సా, మా, గా - రీసానీసా -
 లీ, లా, మా - నుషదేహా - పా, లా, త్త - వంద్యదేవా -
 పా,సా,సా - వీథాపామా - మా, పా, మా - గారీగామా॥ పా
 బా, లా, గో - పాలామాని - పో, మా, ణా - గిరిధర॥ హ॥

- 2 పాపా-ధపమగ-మామా-పమగరి - గాగా - మగరిస - నీసగరి -
 శేషా-నరవర-వేషా-మణిమయ-భూషా-మధురస - భాషముని -
 పమగ-

వినుత-

రిస-నీసగరిస - పమగరినిసా - గరీ - మగా - పమా - పథప -
 హరి-శేషశయన-రఘుపతిసురేంద్రవం-దితాం-బుజా-త్తుసుకు-
 పామగమ॥ పా॥

మారజయ॥ హ॥

- 3 పా-పమగ - మామా,,-మాపమ-గరి-గాగా,,-మపామగరిసని -
 శ్రీపతివన - మాలీ,,-భూపతి-గుణ - శాలీ,,-సరోజసమముఖ -
 పమాగరిస - మపామగరి - పసానిధప - మపామగమ -
 లపారగుణ - వెపేంద్రఘన - కృపాలకవి - హితాఘలలి -
 నీసగారి గమ॥ పా॥

సుబ్బరాయనుత॥ హ॥

234. కళ్యాణిరాగము—అదితాశము.

హారతిక్షితితలేంద్ర భవ హరరాగరహిత యోగీంద్రా వినుత॥

హా॥ మురారి పరవిదారివర పురాణపురుషవార్ధి గంభీరా జయతు॥ హా॥
 పశుపతినుత అతులితగుణ జనపతి దశరథవరసుత దశముఖరణహత॥
 హా॥ సరసిజసమముఖ అవనిజపతి మచసిజ తనుజితవర మందరగిరిధర॥
 హా॥ ఖరకరకులకరవరఖర మురరిపుహర । సురవరభయహర మంజుల
 మంగళ॥ హా॥ సాఘనుత ఘాలి సుబ్బరాయ కవిపరిపాలన జయకమ
 ల నాభ॥ హా॥

స్వరసాహిత్యములు.

1 సా,నిధపమ - ధిసా, ధ - పమగమ - సా,నిధపమ* - సాధాని -
 హా,రతిక్షితి-తలేం,ద్ర-భవహర - రా,గరహిత - యోగింద్రా -
 సదని॥ సా॥

వినుత॥ హా॥

1 సరీగరిస - నిసారిసని - ధనిస - నిధిపధానిధప - ధాసీ, -
 మురారిపర-విదారివర - పురాణ - పురుషవార్ధిగం - భీరా, -
 సధని॥ సా॥
 జయతు॥ హా॥

2 సరిగస-నిరిసని-ధసనిధ-పనిధప - మధపని - ధసనిరి - సనిధప -
 పశుపతి-నుతఅతు-లితగుణ-జనపతి-దశరథ-వరసుత - దశముఖ-
 మపధని॥ సా॥
 రణహత॥ హా॥

3 రిగసరి - నిసధని - పధమప-గమపరి - సరినిస-ధనిసరి-గమపద-
 సరసిజ-సమముఖ-అవనిజ-పతిమన-సిజనుత-జితవర - మందర-
 నిసధని॥ సా॥
 గిరిధర॥ హా॥

- 4 సనిభవ-మగరిస-నిభనిస-రిగమవ - దనిసరి - గరిసని - భవమగ -
ఖరకర-కులవర-ఖరముర-చిపువారి-సురవర-భయవార-మంజుల -
మపభని॥ సా॥

మంగళ॥ హ॥

- 5 సా,నిదపపా, - మగరి - సా,ని - దనిసరి - గమపభ - నిసనిభ-
సా,ధునుత ఘా,లిసుబ్బ-రా,య-కవిపరి - పలలన- జయకమ -
పధాని॥ సా॥

లనాభ॥ హ॥

235. తోడిరాగము—ఆదితాళము.

శ్రీరవికులవరా దాసవినుతా దనుజహత మంగళము గొను॥
శ్రీ॥ వరబుధాళివినుతా నురితహరణా మునివినుత పదయుగళి । ముర
హరా వరవరా పరహరపరంజ్యోతి స్వరూపకధాత జ॥క॥ శ్రీ॥ రా
మఖగగమనదనుజ విరామభవ బంధకహరణ । రాగహరారిపు రావణ
హరాపరశు । రామమదహరణ రాజమకుటచర రాఘవరాజవరాసు
జవరాయ॥ శ్రీ॥ వేదసార-సాధుస్తోత్రభోగ పురుష పరసతిభవ భయ
దూరాశీవచాపభంగ మునిసతిశౌపవిమోచన పరంధామచరాచరాది
జాలవినుత ప్రభోముకుందనర మృగరూపకనిరవధీ సుఖదనిరుపమ
గుణనిచయ ఘాలి సుబ్బరాయ వినుత॥ శ్రీ॥

స్వరసాహిత్యములు.

సా,సనిభవమగా,- ధాపమగరీ, - నిసనిభనిసా, - గమపభని॥ సా॥
శ్రీ,రవికులవరా,-దాసవినుతా,-దనుజహతమా,-గళముగొను॥శ్రీ॥

- 1 సరిసనీ, - నిసరిధా - నిసనిసరి - సా,,,, - సని - భవమ -
వరబుధా,-ళివినుతా - నురితహర - సా,,,, - ముని - వినుత
గమపభని -
పదయుగళి -

సరిసనీ, - నిసరిదా - నిసనిసరి - సానీకప - గాఢిస -
మురహారా, - నరవరా - పరహారప - రంజ్యోతిస్వ - రూపక -
గామపథని॥ సా॥

ధాతజనక॥ శ్రీ॥

2 ధా,,,,-ధనికపమ - గమపథనిధా ,,-,, ధనిసనీ - రిసనిదని -
రా,,,,-మఖగగమ - సదనుజవిరా ,,-,, మధవబం - ధకహారణ -
ధా,,,,-ధనిధా ,,,, - నిసదా ,,, - నిసరిధా ,,, - గమప -
రా,,,,-గహరా ,,,, - రిపురా ,,, - వణహరా ,,, - పరశు -
ధానిధపమగమ - దానిపథనిసని ధానిస - ధాఢిస - ధాసరిస -
రాముదహారణ-రాజమకుటచర-రాఘవ - రాజవ - రాసుజన -
ధాని॥ సా॥

రాయ॥ శ్రీ॥

3 సా,,,,-రినిసథనిని-పకమ-పాప - గమరిగస - రినిసథ - నిధసని -
వే,,,,-దసలరసాధు-స్తోత్ర-భోగ-పురుషపర-సతిభవ-భయగుడి
సా,,,,,-,,,,-ధనిసరిని-పరిగ - సరిగమ - రిగమప - కమపథని -
రా,,,,,-,,,,-శివచలప-భంగ-మునిసతి-శలపని-మొలచ - ప -
సస్సని - ధనిసని - ధా ,, సీధ - పథనిధపా ,, -
రంధామ - చరలచ - రా ,, - దిజాల - వినుతప్రభో ,, -
ధధామ - ధనిసరి -

ముకుంద - నరమృగ -

ధగరిస - నిధనిస - రిసని - ధపమగమ - పథనిప - ధనిసథ -
రుడిపక - నిరవధి - సుఖద - నిరుపమగు - నినిచయ - ఘలలిసు -
రినిసథని - ధసని॥ సా॥

ఉబ్బరలయ - వినుత॥ శ్రీ॥

—* గ ద్య. *—

ఇది శ్రీమద్ధానిష్కళపయః పారావారకైరవమిత్ర భారద్వాజస
 గోత్రపవిత్ర ఆపస్తంభసూత్ర ఆదిమూర్తి పాత్ర కోదండ
 రామనుధీమణీ ద్వితీయపుత్ర పిచ్చయాఖ్యద త్తతపుత్ర
 రామారావు సత్యనారాయణరావు మధ్యసోదర
 సుజనవిధేయ సుబ్బరాయనామధేయప్రణీ
 తంబైన స్త్రీలవేశుక పాటలు
 రెండవభాగము అను
 గ్రంథము సర్వము
 సంపూర్ణము.

10970|

